

Integraal Beheerplan Buitenruimte 2025 - 2034

Gemeente Utrechtse Heuvelrug

Status: Definitief

Datum: 15 januari 2025

Inhoud

Samenvatting	4
1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding en doel	6
1.2 Beleidskaders en beleidshuis	6
1.3 Afbakening	7
2 Beheervisie en beheerdoelen	9
2.1 Beheervisie ‘waardegedreven beheer’	9
2.2 Verbreding van het begrip ‘kwaliteit’	10
2.3 Beheerdoelen per asset	12
3 Beheerstrategie	16
3.1 Beheerstrategie op hoofdlijnen	16
3.2 Waardegedreven beheer	17
3.3 Integrale planning en gebiedsgericht programmeren	18
3.4 Organisatie	20
4 Huidige situatie en maatregelen	21
4.1 Kwantiteit en kwaliteit van het areaal	21
4.2 Beheermaatregelen op hoofdlijnen	22
5 Financiën	25
5.1 Kaders vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)	25
5.2 Financiering	25
5.3 Budgetten exploitatie	27
5.4 Investerings	29
5.5 Overweging instellen voorziening conform BBV-artikel 44 lid 1c	31
5.6 Conclusies	32

6	Kansen en risico's	34
7	Ontwikkelagenda	36
	Bijlagen	38
Bijlage 1	Begrippen	39
Bijlage 2	Wettelijke kaders	41
Bijlage 3	Overzicht beleidskaders	43
Bijlage 4	Areaalgegevens	46
Bijlage 5	IamPro Assetmanagement model	49
Bijlage 6	Financiële uitgangspunten	50
Bijlage 7	Beschikbare budgetten	51
Bijlage 8	Factsheets	56

Samenvatting

Groen gaan we doen! Deze vier woorden vormen de korte en krachtige samenvatting van de ambities van de gemeente Utrechtse Heuvelrug. De betekenis en de consequenties zijn breed. Het gaat niet alleen letterlijk om groenvoorzieningen, maar om de buitenruimte als geheel, waarvoor duurzame ontwikkeling en het bewaken van de leefbaarheid centraal staat. Met het beheer van de buitenruimte wordt een groot deel van het 'doen' ingevuld. De integrale benadering van het beheer ondersteunt de realisatie van de gemeentelijke ambities en zorgt voor efficiency door afstemming en samenwerking.

Uitwerking rekenkameradvies en uitvoeringsprogramma

Dit Integraal Beheerplan Buitenruimte, hierna IBB genoemd, borgt het advies vanuit de rekenkamer om de beleidsdoelen te vertalen naar meetbare kwaliteitseisen en daarop de uitvoering en monitoring in te richten. Tegelijkertijd sluit het aan op het uitvoeringsprogramma met de actie om een integraal plan van aanpak te maken om groen kwalitatief en kwantitatief te laten groeien. In dit plan zijn de gemeentelijke ambities vertaald in een integrale beheerstrategie en uitgewerkt in beheerdoelen per 'asset'. Met assets worden de kapitaalgoederen in de buitenruimte bedoeld, zoals de wegen, de riolering, de lichtmasten en de groenvoorzieningen. De beheerdoelen per asset zijn vertaald in beheermaatregelen op hoofdlijnen, waaraan een langjarig beheer- en onderhoudsbudget is gekoppeld.

Waardegedreven beheer

Het Uitvoeringsprogramma en de Omgevingsvisie bevatten duidelijke ambities voor de buitenruimte. Doel is om hiermee 'waarde' te creëren voor de gemeente, zoals natuurwaarde, sociale waarde en identiteitswaarde. De buitenruimte, en alle assets daarin zorgen (mede) voor deze waarden. Veilige en comfortabele wegen zorgen voor mobiliteit, speelplekken en parken voor sociale waarde, ecologisch beheerd groen voor natuurwaarde, riolering en water voor gezondheidswaarde, enzovoorts. Daarom heeft de gemeente 'waardegedreven beheer' als uitgangspunt voor het beheer van de buitenruimte. Alle beheerinspanningen moeten gericht zijn op de waarden die de gemeente nastreeft.

Verbreding van het begrip 'kwaliteit'

Om meer grip te krijgen op de kwaliteit van de openbare ruimte, en die beter te kunnen beïnvloeden, is de definitie van de kwaliteit van de openbare ruimte verbreed. Tot nu toe werd voor een deel van de openbare ruimte, onder meer wegen en groen, uitsluitend met beeldkwaliteit gewerkt. De ervaring leert dat dit te beperkt is. Met dit IBB wordt er voor de gehele openbare ruimte naar vier kwaliteitsaspecten gekeken: veiligheid, technische kwaliteit, functievervulling en beeldkwaliteit.

Integrale planning en gebiedsgericht programmeren

Uitgangspunt is dat de beheermaatregelen worden uitgewerkt tot integrale planningen voor onderhoud en vervangingen. Bij het opstellen van deze planning wordt gelijk, waar mogelijk, invulling gegeven aan gemeentebrede ambities op het vlak van klimaatadaptatie, biodiversiteit, gezondheid, waterkwaliteit, netcongestie, warmtetransitie, energietransitie, spelen, ontmoeten, vergroenen en het gebruik van duurzame materialen. Waar mogelijk worden ook projecten vanuit andere gemeentebrede ambities, zoals het sociaal domein, gekoppeld. Voor de programmering (de planning en wijze van aanpak) kiest de gemeente voor een programmeerstrategie op gebiedsniveau, waarbij de focus ligt op een toekomstbestendige (her)inrichting van de openbare ruimte van het gebied. Urgente werkzaamheden kunnen los van de geprogrammeerde gebieden uitgevoerd worden, zodat de gemeente aan haar zorgplicht blijft voldoen.

Huidig areaal, beheerdoelen en maatregelen

De buitenruimte van de gemeente Utrechtse Heuvelrug wordt gekenmerkt door het relatief grote aandeel groen, in vergelijking met andere gemeenten. De veiligheid is voor alle assets goed tot voldoende. De

technische kwaliteit en functievervulling van vrijwel alle assets is goed tot voldoende, alleen een deel van het meubilair vraagt aandacht.

Bij de asset '**wegen**' is er sprake van een achterstand in onderhoud. Doel is om dit in te lopen en zo kapitaalvernietiging te voorkomen. Daarbij wordt, zoveel als mogelijk, integraal gepland en afgestemd met andere vakgebieden, en wordt een bijdrage geleverd aan klimaatadaptatie door onder andere gedeeltelijke omvorming naar halfverharding of groen (ontstenen). Hoge prioriteit heeft de voorbereiding van de verwachte piek aan noodzakelijke vervanging.

Voor de asset '**riolering en water**' werkt de gemeente conform het vastgestelde Water- en Klimaatplan. In de komende jaren ligt de focus, naast de werkzaamheden aan de riolering, steeds meer op klimaatadaptatie.

Voor de asset **water** wordt conform het WKP gewerkt. Voor de asset oppervlaktewater wordt het verbeteren waterkwaliteit, functioneren van het watersysteem, flora en fauna en structureel beheer van de watergangen wordt het verbeterplan stedelijk water opgesteld.

Bij de asset '**groen**' wordt ingezet op behoud en waar mogelijk uitbreiding van de kwantiteit en de kwaliteit van het areaal groenvoorzieningen. Dit wordt afgestemd op de 2% groei van het boomkroonvolume zoals voorgesteld in het nieuwe groenbeleid. In zijn algemeenheid geldt het uitgangspunt 'Groen tenzij ...'. Voor bestaand groen wordt de kwalitatieve verbetering waar mogelijk meegekoppeld met het regulier onderhoud. Aandachtspunt bij de begraafplaats is de inspanning om het geheel op beeldkwaliteitsniveau A te houden.

De **civiele kunstwerken** moeten veilig zijn, goed functioneren, intact zijn en voldoende schoon. Om de veiligheid en toegankelijkheid in de gemeente te waarborgen moet een aantal civiele kunstwerken de komende jaren worden vervangen. Dit heeft onder andere te maken met het steeds intensiever, zwaarder en breder wordende (landbouw)verkeer.

De asset '**meubilair**' vraagt aandacht als het gaat om de technische kwaliteit, de functievervulling en het beeld. Bij '**spelen**' is sprake van een bijzondere situatie, vanwege de afspraak in 2022 om globaal tweederde van het aantal speelplekken af te stoten.

Financiën

Alle financiële berekeningen zijn uitgevoerd op basis van landelijke normbedragen, die zo goed als mogelijk zijn afgestemd op de situatie in de gemeente Utrechtse Heuvelrug. Er blijkt voor het uitvoeren van het onderhoud een tekort op de exploitatiebudgetten te zijn. Hierdoor kan het onderhoud niet volledig en/of met beperkte maatregelen worden uitgevoerd.

Een structureel tekort op het beheer en onderhoud zal over meerdere jaren heen de doelstellingen van de gemeente in gevaar kunnen brengen. Het probleem daarbij is dat een achterstand niet op korte termijn is in te halen, gelet op de enorme bedragen waar het bij het onderhoud vaak om gaat, de impact op de organisatie (uitvoerbaarheid) en de impact op de gemeente (bereikbaarheid).

Op basis van vervanging na afschrijving (de theoretische vervangingsopgave) zijn de verwachte investeringen veel hoger dan de nu in de begroting opgenomen investeringen. Het verschil is gemiddeld enkele miljoenen per jaar voor de komende 10 jaar. In werkelijkheid kan dit lager zijn, als er gebiedsgericht gewerkt gaat worden en er werk met werk wordt gemaakt. Het belang van de integrale aanpak wordt hierdoor nog belangrijker. Aandachtspunt is de verwachte vervangingsgolf, als gevolg van een piek in de aanleg in de jaren '70 en '80. Hiermee is geen rekening gehouden in de huidige investeringen.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De Gemeente Utrechtse Heuvelrug is een prachtige groene gemeente, met de ambitie om de kwaliteit van haar leefomgeving in ieder geval te behouden en waar mogelijk te versterken. In het uitvoeringsprogramma van de raad, de Omgevingsvisie en andere strategische beleidsplannen zijn doelen beschreven op het gebied van klimaatadaptatie, mobiliteit, biodiversiteit, gezondheid, waterkwaliteit, energietransitie, spelen, ontmoeten, recreatie en vergroenen. Die doelen vragen niet alleen om aanpassingen in de inrichting, maar ook om veranderingen in het beheer van de openbare ruimte.

In het beheer wordt stap voor stap invulling gegeven aan de ambities en doelen. Tegelijkertijd heeft de gemeente de handen vol aan de instandhouding van het areaal, waarbij veiligheid, de technische staat, het vervullen van de functie, voorkomen van kapitaalvernietiging en het realiseren van de gewenste beeldkwaliteit veel aandacht vraagt. Om de gevolgen goed in beeld te brengen is een integraal beheerplan nodig voor alle soorten objecten in de buitenruimte.

Dit Integraal Beheerplan Buitenruimte, hierna IBB genoemd, borgt het advies vanuit de rekenkamer om de beleidsdoelen te vertalen naar meetbare kwaliteitseisen en daarop de uitvoering en monitoring in te richten. Daarnaast sluit het aan op het uitvoeringsprogramma met de actie om een integraal plan van aanpak te maken om groen kwalitatief en kwantitatief te laten groeien met ook een langjarig (>10 jaar) beheers- en onderhoudsbudget. In dit plan is niet alleen groen bekeken, maar is de openbare ruimte integraal benaderd. De keuze voor een integraal beheerplan is logisch, op die manier wordt gewerkt met integrale uitgangspunten en ambities. Samenwerking en afstemming van het beheer en onderhoud op verschillende terreinen zorgt voor efficiënt beheer.

In 2020 is door de gemeenteraad een gelijksoortig beheerplan vastgesteld, voor de duur van 5 jaar. Dit plan is gebaseerd op andere ambities en een andere beheerstrategie. Vanuit beheer valt het advies van de rekenkamer en de actie van het uitvoeringsprogramma samen met de wens om de stip op de horizon opnieuw te beschrijven, met de ervaringen van afgelopen jaren en de nieuwe ambities in het achterhoofd.

Daarmee vormt het IBB het kader voor de beheerwerkzaamheden in de openbare ruimte en wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

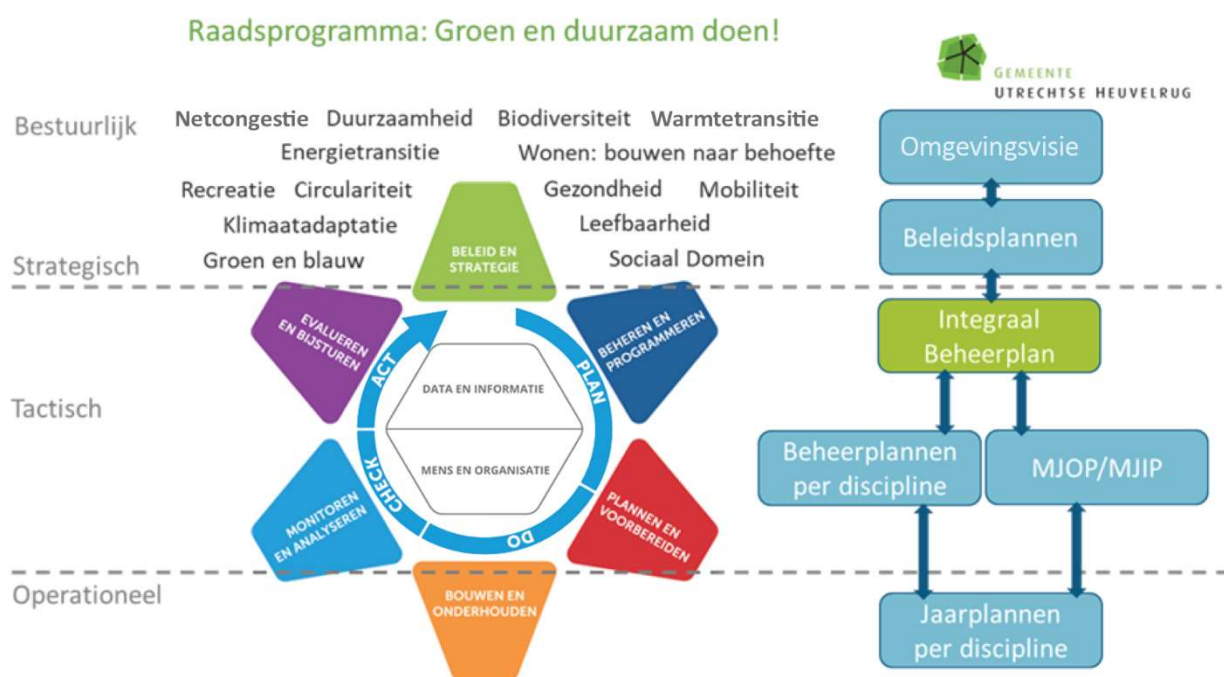
- Wat wil de gemeente bereiken met het beheer van de openbare ruimte?
- Hoe gaat de gemeente dit doen?
- Wat gaat dit kosten?

1.2 Beleidskaders en beleidshuis

Het IBB is gebaseerd op de Omgevingsvisie, de Lokale Adaptie Strategie, het Uitvoeringsprogramma 'Groen en Duurzaam Doen!' 2023-2026, de Nota Ruimtelijke Kwaliteit 2017, de gemeentelijke beleidskaders en plannen en de LIOR 2023.

Daarnaast is het regionale en provinciale beleid meegenomen in het IBB. Het overzicht staat in bijlage 3. De beheervisie voor de buitenruimte en de beheerdoelen per asset zijn een uitwerking van de ambities en doelen in bovengenoemde documenten. Onder 'assets' wordt verstaan de objecten zoals lichtmasten, bomen, wegen en banken. In de termen van assetmanagement zijn dit 'assets' of kapitaalgoederen.

Medio 2024, in de periode dat dit IBB is opgesteld, was het beleid voor de openbare ruimte en de verschillende assets nog in ontwikkeling. In feite ontbrak daarmee nog een 'laag' in de benodigde plannen voor de buitenruimte. Om toch een duidelijk beheerkader te hebben, ook voor de uitvoeringsplannen (Omgevingsplannen/beheerplannen, MJOP's, MJIP's en jaarplannen binnen het thema Buitenruimte), is besloten om vooruitlopend op het beleid het IBB op te stellen. In nauw overleg met de gemeentelijke beleidsmedewerkers is zo veel als mogelijk rekening gehouden met de intenties voor het beleid dat in ontwikkeling is. Dit Integraal Beheerplan Buitenruimte (IBB) 2025 is daarmee in de geest van het toekomstige beleid opgesteld. Figuur 1 toont hoe het IBB zich verhoudt tot andere plannen.

Figuur 1: Positie van het IBB

1.3 Afbakening

Het werkgebied voor dit IBB betreft de buitenruimte van de grote en kleine dorpen in de gemeente, te weten Amerongen, Doorn, Driebergen-Rijsenburg, Leersum, Maarn, Maarsbergen en Overberg. Het IBB gaat over bijna alle onderdelen van de openbare ruimte, van wegen tot bomen en van speelvoorzieningen tot riolering. De sportvoorzieningen vallen niet onder dit plan, omdat daarvoor al een MJOP is opgesteld. De bossen, en natuurgebieden zijn veelal geen eigendom van de gemeente, daarom zijn ze ook niet opgenomen. De bosranden zijn wel opgenomen, als onderdeel van 'groen'. Voor riolering en water (grondwater en oppervlaktewater) is het Water- en klimaatplan leidend.

Dit plan gaat over de assets die bij de gemeente zelf in beheer zijn. Binnen de gemeentegrenzen liggen verschillende objecten die door andere partijen worden beheerd, zoals het Waterschap, woningbouwcorporaties en de Provincie Utrecht. Die assets zijn buiten beschouwing gelaten.

De assets van de gemeente waar dit IBB betrekking op heeft zijn weergegeven in tabel 1. De toelichting op de specifieke onderdelen per asset is opgenomen in bijlage 8 (factsheets per asset).

Assets buitenruimte	
Wegen	Verhardingen
VRI	Verkeersregelininstallaties
OV	Openbare verlichting
Spelen	Speelplaatsen en speelvoorzieningen
Groen	Groen en bomen
Riolering en water	Riolering en oppervlaktewater
Kunstwerken	Civiele kunstwerken
Meubilair	Straatmeubilair en verkeersvoorzieningen
TI	Technische installaties
Afvalcontainers	Reiniging
Begraafplaats	
Kabels en leidingen	

Tabel 1: Assets in het IBB

2 Beheervisie en beheerdoelen

2.1 Beheervisie 'waardegedreven beheer'

De ambities voor de gehele gemeente voor de komende jaren staan beschreven in een aantal beleidsdocumenten, waaronder de Omgevingsvisie en het Uitvoeringsprogramma 'Groen en Duurzaam Doen!'. Voor specifieke thema's zijn aparte beleidsdocumenten beschikbaar, waaronder het Water- en Klimaatplan en de Lokale Adaptatie Strategie. In deze plannen staan ambities beschreven om waarde te creëren in de gemeente, zoals belevingswaarde, mobiliteitswaarde en natuurwaarde.

De openbare ruimte, en alle assets daarbinnen, zorgen (mede) voor deze waarden. Veilige en comfortabele wegen zorgen voor mobiliteit, speelplekken en parken voor sociale waarde, ecologisch beheerd groen voor natuurwaarde, riolering en water voor gezondheidswaarde, enzovoorts. Daarom heeft de gemeente 'waardegedreven beheer' als uitgangspunt voor het beheer van de buitenruimte. Alle beheerinspanningen moeten gericht zijn op de waarden die de gemeente nastreeft.

Uit de ambities in de Omgevingsvisie en het Uitvoeringsprogramma komt een aantal waarden waar de gemeente naar streeft, zoals natuurwaarde, sociale waarde en identiteitswaarde. Al deze waarden kunnen met het beheer van de openbare ruimte worden beïnvloed, door behoud of kwantitatieve of kwalitatieve verbetering van de assets die de waarde leveren. Bijvoorbeeld: veilige fietspaden van goede technische kwaliteit ondersteunen de mobiliteit, toegankelijkheid en gezondheid. Deze ambities zijn in paragraaf 2.3 vertaald naar beheerdoelen.

Ambities Uitvoeringsprogramma

In het Uitvoeringsprogramma zijn de ambities die betrekking hebben op de buitenruimte als volgt verwoord:

- Duurzame groei, waarbij het bewaren en bewaken van de leefbaarheid (bijvoorbeeld goed combinatie van voorzieningen, biodiversiteit, klimaat, natuur, rust, ruimte, dierenwelzijn en toerisme) uitgangspunt is, ook bij renovaties en nieuwbouw
- Behoud van het dorpse karakter van de buitenruimte
- Een nog groenere gemeente om de klimaatmaatregelen en de biodiversiteit te ondersteunen.

Ambities Omgevingsvisie

- Kwalitatief hoogwaardige leefomgeving:
 - Robuuste natuur, o.a. grotere biodiversiteit, meer verschillende soorten dieren en planten
 - Kwaliteit van de leefomgeving: behoud en waar mogelijk versterking van het gewenste kwaliteitsniveau van alle assets
 - Ruimte voor recreatie, o.a. goede fietsverbindingen
 - Behoud waardevolle cultuurhistorie
- Vitale dorpen:
 - Goed ingerichte buitenruimte, met voldoende groen en ruimte voor dieren, en ruimte voor spelen, bewegen en ontmoeten
 - Goed vestigingsklimaat voor duurzame bedrijven
 - Nieuwbouw met voldoende groen voor klimaat en dieren
 - Meer ontmoetingsruimte in de dorpen door verbetering van een aantal dorpscentra
 - Een veilige leefomgeving
 - Behoud en versterking van het eigen karakter van elk dorp
 - Goede en toegankelijke inrichting van de buitenruimte
 - Evenwicht tussen de kwaliteit van de buitenruimte en de mogelijkheid om die kwaliteit in de toekomst te behouden

- Toekomstgericht:
 - Klimaatbestendige buitenruimte
 - Behoud en uitbreiding van het groen in de buitenruimte; alleen verharding daar waar nodig, volgens het klimaatuitgangspunt 'Groen tenzij..'
 - Openbaar groen met waarde voor dieren en bijzondere planten
 - Mogelijkheid voor water om daar waar het teveel is direct in de bodem te zakken
 - Duurzame bereikbaarheid, met veilige wegen en fietspaden
 - Meer laadpalen

Ambities algemene thema's

Een aantal overstijgende thema's is van invloed op het beheer van de openbare ruimte, en de organisatie en financiering daarvan:

- Financiën: strakke sturing op financiën en grip op de kosten, op basis van transparante onderbouwing; dit is toegepast op de financiële onderbouwing van de beheerkosten buitenruimte
- Participatie: dorpsgerichte participatie; dit wordt uitgewerkt in de Omgevingsprogramma's, gebaseerd op de participatieaanpak zoals deze is vastgesteld in juni 2024.
- Veiligheid: een veilige gemeente in alle opzichten en voor iedereen; de sociale en fysieke veiligheid wordt ondersteund door beheermaatregelen in de buitenruimte, onder meer door de kans op wateroverlast en brandgevaar bij langdurige droogte zo veel als mogelijk te beperken.

Ambities thema Buitenruimte

De ambities voor het thema Buitenruimte zijn:

- Waardegedreven beheer
- Gebiedsgericht programmeren.

Deze zijn uitgewerkt in de paragrafen 3.2 en 3.3.

2.2 Verbreding van het begrip 'kwaliteit'

Meer inzicht door gebruik van vier kwaliteitsaspecten

De gemeente Utrechtse Heuvelrug wil haar inwoners en bezoekers een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving bieden. In paragraaf 2.1 staat beschreven wat hieronder wordt verstaan op het niveau van de leefomgeving in brede zin. Voor de afzonderlijke assets in de buitenruimte werd tot nu toe vaak het begrip 'beeldkwaliteit' gebruikt om de kwaliteit van een weg, lichtmast of groenvak aan te duiden.

Om meer grip te krijgen op de kwaliteit van de assets, en die beter te kunnen beïnvloeden, is de definitie van de kwaliteit van de assets verbreed.

Tot nu toe werd voor de assets 'beeldkwaliteit' gebruikt om het kwaliteitsniveau te bepalen. Beeldkwaliteit was in feite een combinatie van verschillende kwaliteitsaspecten. Voor efficiënt en gericht beheer is het van belang om deze te onderscheiden. In het verleden werden de aspecten 'technische kwaliteit' en 'functievervulling' verwerkt in het beeldkwaliteitsniveau. Dit maakte de weergave van de kwaliteit eenvoudiger, maar gaf minder inzicht in de oorzaken en de eventueel benodigde maatregelen die in de komende jaren nodig zullen zijn. Een te grote nadruk op de beeldkwaliteit heeft in meerdere gemeenten geleid tot het 'ondersneeuwen' van het zicht op de technische kwaliteit en de functionaliteit. Dit speelt vooral bij verhardingen, civieltechnische kunstwerken en openbare verlichting.

Vanaf nu wordt er naar vier kwaliteitsaspecten gekeken:

- Veiligheid
- Technische kwaliteit
- Functievervulling
- Beeldkwaliteit.

Aanleiding voor maatregelen

De vier kwaliteitsaspecten kunnen allemaal aanleiding zijn voor maatregelen ('ingrijpmomenten'):

- Bij alle assets worden de maatregelen voor onderhoud en vervanging bepaald op basis van de veiligheid, de technische kwaliteit en de functievervulling. Zodra gesignaleerd wordt dat een asset zijn functie dreigt te verliezen, onder de ondergrens van de technische kwaliteit dreigt te zakken of onveilig dreigt te worden, moet worden ingegrepen. De meeste ingrepen zijn ingepland op basis van periodiek onderhoud en vervanging. Bij calamiteiten of andere incidenten wordt ad-hoc ingegrepen.
- Voor een aantal assets bepaalt ook het beeld het ingrijpmoment, zoals is vastgelegd in de beeldsystematiek voor deze assets. Dit geldt voor:
 - Groenvoorzieningen zoals gazons, bodembedekkers en heestervakken, uitgezonderd de bomen en bosranden, die worden op frequentie onderhouden middels planmatig boombeheer
 - Meubilair
 - Verhardingen als het gaat om onkruid en veegvuil.
- Voor alle bovengrondse assets blijft het beeld van belang voor de beleving van de leefomgeving. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om graffiti of vervuiling. Dit kan worden meegenomen in het klein of dagelijks onderhoud ('reiniging').

Kwaliteitsniveaus en ambities

Om de ambities overzichtelijk te kunnen aanduiden worden de volgende kwaliteitsniveaus onderscheiden:

- Hoog: veiligheid en functionaliteit geborgd, technisch in optimale conditie, beeld op A
- Basis: veiligheid en functionaliteit geborgd, technisch in goede conditie, beeld op B
- Minimum: veiligheid geborgd, functionaliteit grotendeels geborgd, technisch in minimale conditie waarbij kapitaalsvernietiging wordt voorkomen, beeld op C.

Deze indeling wordt ook gebruikt in het normkostenmodel waarmee alle benodigde budgetten zijn berekend.

Toelichting op de kwaliteitsaspecten

Veiligheid

Voor de veiligheid vormt de 'wettelijke zorgplicht' het uitgangspunt, gebaseerd op artikel 6:162 BW. Dit geldt voor alle assets. Voor een aantal assets zijn hiervoor normen of richtlijnen beschikbaar, zoals in de CROW Wegbeheersystematiek en de CROW Richtlijn Boomveiligheid.

Technische kwaliteit

De technische kwaliteit, ook wel conditie genoemd, is de maatstaf voor de fysieke toestand van een asset, en de mate waarin de asset aan vervanging toe is. Elke asset verouderd en moet aan het einde van zijn levensduur worden vervangen, het is wettelijk verplicht om voortijdige vervanging (kapitaalsvernietiging) zo veel als mogelijk te voorkomen.

Functievervulling

Elke asset heeft een of meer functies. Uitgangspunt voor het beheer is de optimale functievervulling. Een deel van de functies is wettelijk verplicht, zoals de plicht om vuilwater van huishoudens af te voeren.

Beeldkwaliteit

Met beeldkwaliteit wordt de onderhoudstoestand of verzorgingsgraad bedoeld. De beoogde verzorgingsgraad wordt vastgesteld op kwaliteitsniveau van A, B of C, conform de CROW Kwaliteitscatalogus. In de schouw kan ook niveau D worden gemeten.

2.3 Beheerdoelen per asset

In de factsheets (bijlage 8) zijn de beheerdoelen, beheerstrategie en beheermaatregelen per asset verder uitgewerkt. Deze paragraaf beschrijft de hoofdlijnen per asset. Daarbij is het uitgangspunt dat het realiseren van de beheerdoelen per asset zo veel en efficiënt als mogelijk worden gecombineerd. Deze werkwijze van integraal plannen en gebiedsgericht programmeren is toegelicht in paragraaf 3.3.

Hoofdlijn kwaliteitsniveaus per asset

Samengevat zijn de ambities voor de kwaliteitsniveaus voor de verschillende assets als volgt. De toelichting op deze niveaus staat in paragraaf 2.2.

Asset	Ambitie kwaliteit	Toevoeging
Wegen	Minimum	Centrum en pears: hoog voor vegen en onkruid
OV / VRI / TI	Minimum	
Spelen	Basis	
Groen / bomen	Basis	Centrum en pears: hoog
Riolering / water	Basis	
Kunstwerken	Minimum	
Meubilair	Minimum	
Containers	Basis	
Begraafplaats	Hoog	

Wegen

De wegen hebben tot doel de bereikbaarheid van en in de gemeente te realiseren. Voorwaarde hiervoor is het behoud van veilige wegen en verkeersvoorzieningen die zijn afgestemd op het gebruik door de verschillende verkeersdeelnemers. Kapitaalvernietiging moet worden voorkomen door het inlopen van achterstanden in onderhoud. Onderhoud en vervanging worden integraal gepland en afgestemd met andere vakgebieden en/of in grotere projecten. Bij het dagelijks onderhoud hoort ook het onkruidvrij maken, vegen, belijningen herstellen, en in stand houden van de wegbermen.

Er wordt een bijdrage geleverd aan klimaatadaptatie door o.a. gedeeltelijke omvorming naar halfverharding of groen (ontstenen) en het vervangen van asfalt door elementenverharding. Circulair werken wordt ondersteund door o.a. hergebruik van materialen en toepassen levensduurverlengend onderhoud. Hoge prioriteit heeft de voorbereiding van de verwachte piek aan noodzakelijke vervanging. Een relatief groot deel van de verhardingen bereikt in de komende periode de maximale levensduur, vanwege de aanleg van woonwijken in de jaren '70 en '80.

Aandachtspunt is de slechtere technische kwaliteit van de verhardingen op de begraafplaatsen. Voor het vegen en onkruid op verharding is invulling gegeven het streven naar een zo hoog mogelijk niveau voor centra en pears door vegen en onkruidbeheersing op beeldkwaliteit A te richten. Voor de overige gebieden geldt beeldkwaliteit B voor vegen en onkruidbeheersing.

Openbare Verlichting (OV), Verkeersregelinstallaties (VRI) en Technische Installaties (TI)

De beheerstrategie voor openbare verlichting is verwoord in het beleidsplan 'Donker waar het kan, licht waar het moet'. Openbare verlichting wordt 1-op-1 vervangen. Bij integrale projecten wordt ook een mogelijke herverdeling van de lichtmasten meegenomen.

De wens voor Verkeersregelinstallaties is minimaal de overgang naar 'iVRI ready'. Er zijn contracten met derden voor het beheer en onderhoud. Verder is er de wens om aan te sluiten bij de verkeerscentrale van de provincie.

Wat betreft de Technische Installaties vragen de markt/evenementenkasten aandacht, dit is opgenomen in de kadernota. Het is een relatief nieuwe asset.

Spelen

Spelen is een belangrijke activiteit en verbindende factor in de openbare ruimte. Tegelijkertijd is in 2022 bepaald dat er slechts budget is om 27 van de 93 speelplekken in stand te houden. Als compensatie worden bewoners in de gelegenheid gesteld om de overige speelplekken te adopteren. Het gaat om 60 zogeheten 'initiatiefplekken'. Hiervoor kunnen bewoners met ondersteuning van de gemeente een stichting oprichten, waarbij de grond in bruikleen wordt gegeven, de stichting zorg draagt voor het onderhoud en de gemeente het basisonderhoud uitvoert en verantwoordelijk blijft voor de keuringen (wettelijke taak).

De speelplekken die niet worden overgenomen verdwijnen in de vorm van een 'uitsterfbeleid'. Vanuit duurzaamheidsoverwegingen kunnen speelattributen verplaatst worden van 'te vervallen' plekken naar 'te behouden' plekken, wanneer deze op de te behouden plekken vervangen moeten worden.

De speelplekken die niet worden overgenomen, worden omgevormd tot groenvoorziening.

De te behouden speelplekken worden zodra dit mogelijk is omgevormd naar een meer natuurinclusieve inrichting, om zo natuurlijk spelen te bevorderen, een natuurlijkere uitstraling te creëren en de biodiversiteit te vergroten. Nieuwe speelplekken, zoals de plekken bij nieuwbouwwijken, worden volledig natuurinclusief ingericht. Ook is de ambitie om de openbare ruimte zelf meer als een speelaanleiding in te richten en schoolpleinen open te stellen. Dit uitgangspunt wordt nog verder uitgewerkt.

Groen

Ten tijde van het opstellen van dit IBB wordt het groenbeleid ontwikkeld. In de geest van dit aankomende beleid zijn onderstaande doelen en uitgangspunten opgesteld.

Groenvoorzieningen en bomen zijn voor de gemeente belangrijke assets, onder andere om de ambities op het gebied van 'vergroenen' te realiseren. Ook speelt groen een cruciale rol in het vergroten van de biodiversiteit en het beperken van de effecten van de klimaatverandering. Behoud, en waar mogelijk uitbreiding, van de kwantiteit en de kwaliteit van het areaal groenvoorzieningen is daarom gewenst.

De beheerdoelen bij de kwalitatieve verbetering van het groen zijn als volgt:

- Vergroten van de biodiversiteit: bij vervanging indien mogelijk inheems en gebiedseigen sortiment toepassen, met voldoende variatie in soorten
- Groen als ondersteuning van klimaatadaptatie: beperken van de hittestress door vergroten van het groenareaal en vergroten van het boomkroonvolume
- Groen als ondersteuning van klimaatadaptatie: vergroten van de waterberging en waterafvoer door vergroten boomspiegels, vergroten groenoppervlak, aanleg wadi's inclusief juist beheer
- Groen als ondersteuning van de identiteit van de dorpen, door het sortiment en ontwerp af te stemmen op het karakter van het dorp
- Vergroten van de belevingswaarde
- Beperken van ziekten en plagen

Dit betekent voor het bestaande groen:

- Waar mogelijk inzetten op actieve verbetering
- Waar mogelijk kwalitatieve verbetering meekoppelen met regulier onderhoud
- Instandhouding als de eerste opties niet mogelijk zijn.

Voor de uitbreiding van het groen betekent dit:

- 'Groen tenzij ...' volgens het klimaatprincipe, bijvoorbeeld waar mogelijk 'ontstenen'.

In 2022 is door de Raad besloten om de beeldkwaliteit van het groen van niveau C (en C-) te verhogen naar beeldkwaliteitsniveau B, en voor centrumgebieden en parels naar beeldkwaliteitsniveau A.

Beeldkwaliteit groen	
Centrumgebieden en parels	A
Overige gebieden	B
Bomen, bosranden	niet op beeld
Oevers	niet op beeld

Riolering en water

De gemeente werkt conform het vastgestelde Water- en Klimaatplan. Dit plan is eind 2024 vastgesteld en is vanaf begin 2026 tot en met 2029 van kracht. Het vormt een goed kader voor het water- en rioleringsbeheer en de klimaatontwikkelingen voor de komende jaren.

In de komende jaren ligt de focus, naast de werkzaamheden aan de riolering, steeds meer op klimaatadaptatie. Het doel is om hemelwater zoveel mogelijk vast te houden op de plaats waar het valt en nuttig te (her)gebruiken. De buitenruimte moet veel meer worden gebruikt om water via het maaiveld te laten infiltreren. Als dat niet bovengronds kan, dan wordt regenwater via ondergrondse voorzieningen in de bodem geïnfiltreerd. Als vasthouden niet lukt vanwege te veel neerslag, dan wordt het water geborgen en afgevoerd naar het oppervlaktewater.

Voor het water- en rioleringsstelsel is daarbij de ambitie om dit robuust en toekomstbestendig in te richten en te beheren. Dit betekent:

- De basis op orde, door het borgen van een robuust water- en rioleringsstelsel
- Het realiseren van een omgeving die aangepast is op de gevolgen van de klimaatverandering, waarbij onder meer alleen verharding wordt toegepast op plaatsen waar dat nodig is
- Het bijdragen aan een gezonde leefomgeving, door het realiseren van een gezond water- en rioleringsstelsel
- Wateroverlast zoveel mogelijk voorkomen.
- Zo min mogelijk emissie vanuit de riolering naar het oppervlaktewater
- Structureel beheer oppervlaktewater, verbeteren ecologie en waterkwaliteit.
- Bewoners en bedrijven betrekken in de gezamenlijke opgave.

Civiele kunstwerken

De civiele kunstwerken, zoals bruggen, muren en trappen vervullen vaak letterlijk een verbindende functie in de gemeente. De civiele kunstwerken moeten veilig zijn, goed functioneren, intact zijn en voldoende schoon. Om de veiligheid en toegankelijkheid in de gemeente te waarborgen moet een aantal civiele kunstwerken de komende jaren worden vervangen. Dit heeft onder andere te maken met het steeds intensiever, zwaarder en breder wordende (landbouw)verkeer.

De civiele kunstwerken worden functioneel onderhouden, ingrijpmomenten zijn gebaseerd op inspecties. Het areaal is recent opnieuw geïnventariseerd waarbij beeldende kunstwerken als asset ook onder dit areaal gaan vallen. Bij toekomstige- of actualisatie van beheerplannen zal er een koppeling gemaakt worden met kwaliteitsniveaus.

Afvalcontainers

De meeste van de doelen uit de Kadernota afval zijn uitgevoerd. Het beheer bestaat de komende jaren uit instandhouding. De gewenste beeldkwaliteit van de containers en van de directe omgeving van de containers, en van de bijbehorende ingrijpmomenten, moet worden vastgelegd.

Meubilair

Onder de verzamelterm 'meubilair' valt een divers aantal objecten, waaronder banken, hekwerken, fietsenrekken, afval- en hondenbakken, verkeers-, straatnaam- en informatieborden en hun dragers en palen. Het beheer is, afhankelijk van het type meubilair, met name gericht op functionaliteit. Voor de beeldkwaliteit is het aandachtspunt dat dit niet onder C-niveau komt.

Dit betekent vooral relatief hoogfrequent klein onderhoud bij borden, en vervanging als het functioneren in het geding komt, zoals bij onleesbare, beschadigde borden of kromstand. Bij plaatsing van nieuwe borden wordt kritisch gekeken naar de noodzaak, om overbodige bebording te voorkomen.

Voor vervanging van abri's is aandacht nodig, hiervoor is nu geen regeling. Het onderhoud is geregeld via een concessieovereenkomst met een reclamevoerende partij.

Begraafplaats

De kwaliteit van de begraafplaats als geheel moet op beeldkwaliteitsniveau A worden gehouden. Aandachtspunt is de slechtere technische kwaliteit van de verhardingen op de begraafplaatsen.

Kabels en leidingen

De gemeente heeft vrijwel geen kabels en leidingen in eigendom. De kabels van de VRI, OV (openbare verlichting) en gemalen worden behandeld bij de desbetreffende assets. De gemeente heeft wel een eigen stroomnetwerk voor de OV bij station Driebergen-Zeist, dit is meegenomen bij de asset OV.

De werkzaamheden aan de kabels en leidingen binnen de gemeentegrenzen zijn wel van grote invloed op de openbare ruimte. Daarom is de afstemming met de betrokken partijen van groot belang. Hiervoor is een aantal overlegmomenten bepaald: de intaketafel, de omgevingstafel, het tactisch beheer overleg, het programma duurzaamheid, het concern projectleidersoverleg en de projectenradar. De planning van alle nutsbedrijven komt hier op tafel. Bij gemeentelijke planvorming wordt een kernteam samengesteld, waarbij de nutsbedrijven ook aansluiten.

3 Beheerstrategie

3.1 Beheerstrategie op hoofdlijnen

De beheerstrategie beantwoordt de vraag 'hoe gaat de gemeente de beheervisie en de beheerdoelen realiseren?' De strategie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Onderhoudsstrategie
- Vervangingsstrategie
- Inspectiestrategie
- Informatiestrategie.

Centraal hierbij staat het datagestuurd werken. Dit betekent dat de besluiten over de uit te voeren werkzaamheden en de ingrijpmomenten worden genomen op basis van tevoren opgestelde criteria en actuele data.

Onderhoudsstrategie

Voor alle assets geldt dat zij worden onderhouden middels klein- en groot onderhoud. Dit om ervoor te zorgen dat de geplande levensduur van de assets wordt bereikt. Het onderhoud wordt zoveel mogelijk integraal uitgevoerd, beheerders bekijken samen waar mogelijkheden zitten om onderhoud integraal uit te voeren. Daarnaast worden transities, ambities, innovaties, trends, functieverandering enzovoorts zoveel mogelijk meegenomen. Kleinschalige projecten worden indien mogelijk met het groot onderhoud meegenomen. Vanuit riolering wordt de onderhoudsstrategie in het beheerpakket verwerkt. De andere vakdisciplines gaan dit in de toekomst ook doen.

Vervangingsstrategie

Voor alle assets geldt dat, net zoals bij de onderhoudsstrategie, bij het vervangen aan einde levensduur wordt gekeken naar integraal uitvoeren van de werkzaamheden. Transities, ambities, innovaties, trends, functieverandering etc. worden, indien van toepassing en benodigd, tijdens de vervanging van de asset meegenomen. Ook wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de ontwikkelingen in de gemeente en de wensen van de bewoners. Deze vervangingen worden vanuit riolering in het beheerpakket verwerkt. De andere vakdisciplines gaan dit in de toekomst ook doen.

Inspectiestrategie

Voor verschillende assets geldt dat zij met regelmaat worden geïnspecteerd. De inspectiefrequenties worden in het beheerplan per asset en in het beheerpakket vastgelegd. Vrijwel alle assets worden in een cyclus geïnspecteerd, zoals mechanische riolering, vrij verval en speciale voorzieningen. Mechanische riolering, vrij verval en speciale voorzieningen worden in een cyclus geïnspecteerd. Deze inspecties worden in het beheerpakket verwerkt.

Informatiestrategie

Voor goed beheer en datagestuurd werken is het essentieel de correcte, actuele en toepasbare gegevens over alle te beheren assets vast te leggen en bij te houden. Deze gegevens variëren van aanlegjaar tot oppervlakte en kwaliteit van een asset. De eenvoudigste manier is om dit vast te leggen in een beheersysteem (softwarepakket voor beheer openbare ruimte). De gemeente beschikt over een beheersysteem, en momenteel wordt de aanbesteding van een nieuw beheersysteem voorbereid.

Beheeruitgangspunten

De beheeruitgangspunten zijn:

- Zoveel mogelijk zelf doen, met eigen mensen, uitsluitend uitbesteden van werkzaamheden waarvoor te weinig capaciteit en kennis is

- Ernstige knelpunten, waarbij bijvoorbeeld de verkeersveiligheid of de leefbaarheid in het geding is, worden zo snel als mogelijk opgelost. Ook als er geen combinatie te maken is met vervanging of groot onderhoud. Ernstige knelpunten hebben namelijk een sterk negatief effect op de waarden van de buitenruimte.
- Werkzaamheden zoveel mogelijk combineren met als voornaamste doel het reduceren van overlast voor bewoners en het behalen van een economisch voordeel (werk met werk)
- Bij vervanging wordt gekeken naar mogelijkheden om de inrichting aan te passen aan de doelen en ambities zoals klimaatadaptatie, kwaliteit van de leefomgeving, dorps karakter en biodiversiteit. Hierbij wordt gezocht naar 'koppelkansen' op het gebied van vergroenen, klimaat, leefbaarheid, verkeersveiligheid en recreatie; combineren van verschillende projecten en maatregelen. In de praktijk is vooral vervanging van de weg de aanleiding om breder te kijken naar het functioneren van de openbare ruimte en de gewenste veranderingen, zoals vergroenen, afkoppelen en een duurzaam veilige inrichting. Op deze manier meeliften is doelmatig. Het slim koppelen van opgaven is goedkoper is dan elke aanpassing als losstaand project uit te voeren
- Er wordt gebiedsgericht en integraal gewerkt. In de planning en voorbereiding van de reguliere onderhoudsmaatregelen wordt zo veel als mogelijk gekeken naar slimme en efficiënte combinaties tussen de assets.
- Er wordt duurzaam gewerkt, met zorg voor circulair grondstoffengebruik.
- Er is continuïteit in beheer, omdat dit de meest efficiënte kansen biedt voor een duurzame instandhouding. Dit betekent het zodanig onderhouden van de assets met klein onderhoud en verzorgingsonderhoud dat zo min mogelijk achterstand in onderhoud ontstaat, en geen achterstallig onderhoud. Een onderhoudsachterstand kan op een gegeven moment omslaan in achterstallig onderhoud, wat een situatie van kapitaalvernietiging en/of onveiligheid betekent. Het zo veel als mogelijk voorkomen van achterstand en achterstalligheid is kostenefficiënter omdat hiermee inhaalslagen en voortijdige renovatie of vervanging wordt voorkomen. Enige mate van achterstand is acceptabel, als dit een bewuste keuze is bij tijdelijk uitstel om plannings voor groot onderhoud of vervanging van verschillende assets in 1 gebied op elkaar aan te laten sluiten.
- Het beheer gebeurt zo veel als mogelijk planmatig en preventief, op basis van data over de assets (data gestuurd beheer): beslissingen over de uit te voeren werkzaamheden en de ingrijpmomenten worden genomen op basis van de relevante data.
- Bij projecten wordt in het budget rekening gehouden met het herstel van routes van bouwverkeer en omleidingsroutes, zodat het herstel van eventuele schade niet op het beheerbudget drukt.

3.2 Waardegedreven beheer

Om de waarde van de buitenruimte te benutten en te vergroten worden twee soorten maatregelen onderscheiden:

- Maatregelen voor de instandhouding van de assets
- Maatregelen die gericht zijn op realisatie van ambities.

Welke maatregelen worden genomen, is afhankelijk van de uitgangssituatie van de asset ('hoe ligt de asset er nu bij?') en de gewenste situatie. Overigens is de scheiding tussen 'instandhouding' en 'realisatie van ambities' niet hard, ook met instandhouding van assets worden verschillende ambities al gerealiseerd.

Instandhouding

Met de maatregelen voor de instandhouding wordt voldaan aan de wettelijke verplichtingen voor de veiligheid van de openbare ruimte en het voorkomen van kapitaalvernietiging van assets. Dit is conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In veel situaties kan instandhouding voldoende zijn om bepaalde ambities te realiseren, bijvoorbeeld de leefbaarheid en de beleving. Ook de bestaande veiligheid, technische kwaliteit en functionaliteit van de assets wordt geborgd door de reguliere onderhouds- en vervangingsmaatregelen.

De reguliere maatregelen zijn nodig omdat de kwaliteit van assets in de loop van de tijd onvermijdelijk terugloopt als gevolg van het gebruik, klimaatinvloeden, materiaalveroudering en andere factoren, zoals bezuinigingen in de vroegere gemeentebegroting. Op enig moment is de kwaliteit zo ver teruggelopen dat de veiligheid, technische kwaliteit of functionaliteit in het geding is, dan zal er vervanging plaatsvinden. Een voorbeeld is een brug in een belangrijke wegverbinding die niet veilig genoeg meer is voor verkeer en omgeving en moet worden afgesloten. Daarmee wordt een belangrijke gemeentelijke ambitie op het gebied van bereikbaarheid aangetast. Onderhoud is dan nodig om de bereikbaarheidsambitie in te vullen.

Ambities

In het beheer kan de gemeente ook maatregelen nemen die de ontwikkeling van de openbare ruimte en de ambities ondersteunen. Waardegedreven beheer betekent dat er niet meer standaard een asset zoals een weg of boom 1-op-1 wordt vervangen, maar dat het vervangingsmoment wordt aangegrepen om ambities te realiseren. Daarbij wordt met een integrale blik op het beleid van de verschillende disciplines naar de meest efficiënte keuzes gekeken. Afwegingen worden gemaakt op basis van de balans tussen prestaties, risico's en kosten.

Met maatregelen in het kader van waardegedreven beheer wordt de bestaande functionaliteit van de assets aangepast. Dit kan op verschillende manieren:

- Door bestaande assets te 'downsizen' of te 'upgraden', bijvoorbeeld verbreding van een weg om de bereikbaarheid te verbeteren
- Door nieuwe assets toe te voegen, bijvoorbeeld het planten van bomen om de leefbaarheids- en klimaatambities in te vullen
- Door bestaande assets te verwijderen, zoals het weghalen van afvalbakken of paaltjes
- Door assets te vervangen, bijvoorbeeld door het vervangen van verharding door groen.

3.3 Integrale planning en gebiedsgericht programmeren

Het onderhoud wordt uitgewerkt naar (integrale) planningen voor onderhoud en vervangingen. Bij het opstellen van deze planning wordt gelijk, waar mogelijk, invulling gegeven aan gemeentebrede ambities op het vlak van klimaatadaptatie, biodiversiteit, gezondheid, waterkwaliteit, netcongestie, warmtetransitie, energietransitie, spelen, ontmoeten, vergroenen en het gebruik van duurzame materialen. Waar mogelijk worden ook projecten vanuit andere gemeentebrede ambities, zoals het sociaal domein, gekoppeld.

Drie typen integrale projecten

Hierbij zijn drie typen projecten te onderscheiden:

- Integrale projecten
- Werk-met-werk projecten
- Objectgerichte projecten.

Integrale projecten

Hierin zijn gemeentebrede opgaven gekoppeld aan groot onderhouds- of vervangingsopgaven in een bepaald gebied.

Werk-met-werk projecten

Hierin zijn de werkzaamheden op het gebied van water en riolering, infrastructuur en/of groen samengebracht in één project, zodat er kosteneffectief wordt gewerkt en overlast voor bewoners wordt beperkt. Bij werk-met-werkprojecten blijft het huidige profiel in principe gelijk. Wel wordt gekeken hoe daarbinnen gemeentebrede ambities (zoals vergroening of klimaat) meegenomen kunnen worden. Hierbij wordt in de projectvoorbereidingsfase nader onderzoek gedaan naar koppelkansen, waardoor een project op termijn nog kan uitgroeien tot een integraal project.

Objectgerichte projecten

Hier beperken de werkzaamheden zich tot het groot onderhoud aan of de vervanging van één object(soort), zoals een brug, een speelplaats of een rij bomen in een straat. Bij veel van deze werkzaamheden is het logisch en noodzakelijk om ze vanuit één discipline uit te voeren bijvoorbeeld omdat het vanwege veiligheidsoverwegingen nodig is, of omdat het vanwege de omvang van het werk doelmatiger in de uitvoering is en de koppelkansen gering zijn. In deze categorie gaat het ook om jaarlijks terugkerende projecten als o.a. reiniging, onderhoud groen en baggeren.

Urgente werkzaamheden

Er zijn werkzaamheden die geen uitstel dulden, bijvoorbeeld vanwege calamiteiten, direct gevaar of hinderlijke beperkingen voor gebruikers, of verplichtingen die aangegaan zijn met derden. Urgente werkzaamheden kunnen los van de geprogrammeerde gebieden uitgevoerd worden, zodat de gemeente aan haar zorgplicht blijft voldoen. Ook daarbij wordt de afweging gemaakt of levensduurverlengend onderhoud een optie is in het licht van de gebiedsprogrammering.

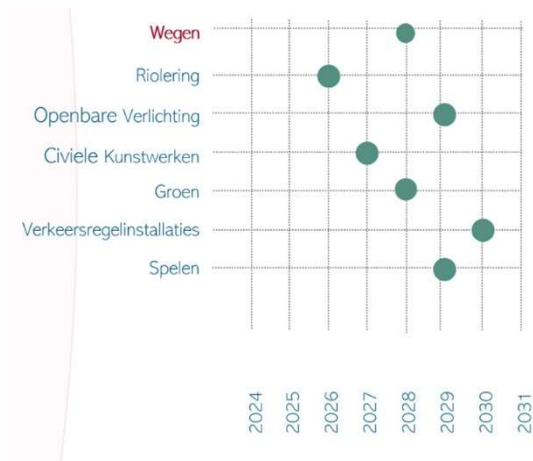
Gebiedsgericht programmeren

Voor de programmering kiest de gemeente voor een programmeerstrategie op gebiedsniveau, waarbij de focus ligt op een toekomstbestendige (her)inrichting van de openbare ruimte van het gebied. Het gebied kan hierbij een buurt zijn, maar ook enkele straten. Het herinrichten van de openbare ruimte biedt grote kansen om andere maatregelen mee te nemen. Een straat kan direct veiliger, groener en beweegvriendelijker worden ingericht. Gebiedsgericht programmeren heeft overigens niet alleen betrekking op het beheer van de buitenruimte, het is themaoverschrijdend en geldt ook voor 'Omgeving', 'Duurzaamheid' en 'Samenleving'.

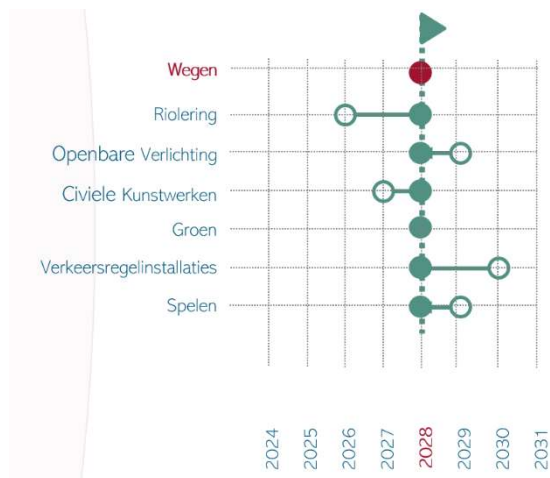
Voorbeeld van het afstemmen van de vervanging van verschillende typen assets in een gebied:

Start:	assets hebben verschillend jaar van vervanging
Wens:	gelijk jaar van uitvoering
Voordeel:	lagere uitvoeringskosten, minder overlast omgeving, 'meekoppelkansen'
Voorbeeld:	'wegen' leidend, uitvoering in 2028

Start – verschillend jaar van vervanging

Afstemming – gelijk jaar van uitvoering

Figuur 2: Voorbeeld van afstemming tussen beheerdisciplines

3.4 Organisatie

De gemeente Utrechtse Heuvelrug ontwikkelt zich van een technische beheerorganisatie (taak- en middelengericht) naar een organisatie gebaseerd op assetmanagement. Hierbij wordt er meer tijd per discipline vrijgemaakt door een splitsing tussen strategisch-, tactisch-, en operationeel beheer te realiseren. Dat betekent dat het team Beheer in staat is om vooruit te kijken en rekening te houden met trends en ontwikkelingen, die nieuwe eisen stellen aan de openbare ruimte. Dit vereist een proactieve samenwerking tussen de beheerdisciplines, de organisatie, de inwoners en de overige gebruikers van de openbare ruimte. Het waarmaken hiervan vraagt een doorontwikkeling van de afdeling Beheer. Ook het datagestuurde beheer vraagt een aanpassing van de organisatie en de medewerkers.

Daarnaast speelt dat de eerdergenoemde transitie en ontwikkelingen in de openbare ruimte ertoe leiden dat de intensiteit en complexiteit van het werk toeneemt. Het team Beheer ervaart dan ook de afgelopen jaren een toenemende werkdruk. Een doorlichting van de afdeling op basis van taken, rollen en functies kan inzicht geven in de benodigde formatie, kennis en competenties. Voor het vakgebied riolering en water is inmiddels een benchmark uitgevoerd aan de hand van taken en rollen. Een dergelijk type benchmark staat ook voor de andere vakgroepen te gebeuren. Hierbij wordt ook de koppeling met competenties en kennis gemaakt. Verdere uitwerking van dit onderwerp valt buiten de scope van dit plan.

4 Huidige situatie en maatregelen

4.1 Kwantiteit en kwaliteit van het areaal

Kwantiteit - huidige areaal

De buitenruimte van de gemeente Utrechtse Heuvelrug wordt gekenmerkt door het relatief grote aandeel groen, in vergelijking met andere gemeenten. In onderstaande tabel is het areaal van de assets kwantitatief weergegeven.

In bijlage 4 is een gedetailleerd overzicht opgenomen van de assets en de onderdelen waaruit ze bestaan.

Areaal buitenruimte	m2	m1	st
Wegen	2.966.240	162.144	
OV / VRI / TI *)		10.000	10.740
Spelen	8.719		386
Groen	3.280.394		
Bomen			37.767
Riolering		490.685	20.652
Oppervlaktewater	373.874		
Oppervlaktewater berm, oever, overig	244.141	3.800	179
Kunstwerken		750	154
Meubilair		17.630	14.836
Afvalcontainers			360
Begraafplaats, excl. bomen, groen, verharding	70.409	185	
Totaal	6.943.777	685.194	85.074

Tabel 2: Areaalgegevens augustus 2024

*) OV, VRI en TI zijn de afkortingen van openbare verlichting, verkeersregelinstallatie en technische installatie.

Huidige kwaliteit areaal

De kwaliteit van de openbare ruimte is onderverdeeld in veiligheid, technische kwaliteit, functievervulling en voor enkele assets beeldkwaliteit. In paragraaf 2.2 is de toelichting op de kwaliteit opgenomen. De gestelde ambitie voor het kwaliteitsniveau is het uitgangspunt bij de beoordeling van de huidige kwaliteit van de assets. Dit betekent dat de huidige kwaliteit is beoordeeld ten opzichte van de ambitie. De beoordeling is gebeurd op basis van inspectieresultaten en gebiedskennis van de beheerders.

Asset	Ambitie kwaliteit	Veiligheid	Technisch	Functie	Beeld
Wegen	Minimum	Goed	Voldoende	Goed	
OV / VRI / TI	Basis	Voldoende	Voldoende	Goed	
Spelen	Basis	Goed	Goed	Goed	
Groen / bomen	Basis	Goed	Goed	Goed	Voldoende
Riolering / water	Basis	Goed	Goed	Voldoende	
Kunstwerken	Minimum	Voldoende	Voldoende	Goed	
Meubilair	Minimum	Goed	Aandacht	Aandacht	Aandacht
Containers	Basis	Goed	Goed	Goed	
Begraafplaats	Hoog	Goed	Aandacht	Goed	Goed

Goed
Voldoende
Aandacht

Tabel 3: Huidige kwaliteit areaal ten opzichte van de ambitie

4.2 Beheermaatregelen op hoofdlijnen

In hoofdlijnen zijn de volgende typen maatregelen noodzakelijk om de beheervisie te ondersteunen en de beheerdoelen te realiseren:

- Instandhouding
- Vervanging
- Aanvullende maatregelen om de ambities te realiseren.

De scheiding tussen 'instandhouding', 'vervanging' en 'realisatie van ambities' is niet hard, ook met instandhouding en vervanging van assets worden verschillende ambities gerealiseerd.

De algemene beheeruitgangspunten staan in paragraaf 3.1. De beheermaatregelen per asset zijn opgenomen in de factsheets per asset, opgenomen in bijlage 8. Ze worden uiteindelijk uitgewerkt in de vakspecifieke beheerplannen.

Instandhouding

Het grootste gedeelte van de assets is veilig en technisch op orde. Van enkele assets zijn de kwaliteiten nog niet via inspectie onderbouwd en transparant vastgelegd. De beoordeling is hierbij op basis van ervaring en inschatting van de beheerder gedaan of omdat de kwaliteit via onderhoudscontracten is geborgd.

Het is van belang achterstand in kwaliteit (veiligheid, technische kwaliteit, functievervulling en/of beeldkwaliteit) terug te dringen of weg te werken, en geen achterstalligheid te laten ontstaan.

Vervanging

- Reguliere vervanging wordt op basis van data planmatig voorbereid. Hierbij is een combinatie van gegevens van belang, onder meer over het type asset, het aanlegjaar en/of renovatiejaar, de technische kwaliteit, de restlevensduur en het functioneren.
- Bij wegen ontstaat een piek in de vervangingsopgave, vanwege het einde levensduur van een relatief groot aantal objecten, dat is aangelegd in de jaren '70 en '80.
- Voor persleidingen, mechanische- en vrijval riolering is een piek in vervangingen te verwachten, ook vanwege de piek in aanleg in de jaren '70 en '80. De kwaliteit van de persleidingen is nog niet bekend en wordt in de komende jaren onderzocht.
- Voor het oppervlaktewater werd in het verleden alleen op baggeren ingezet. Het bestaande baggerplan wordt nu in het Verbeterplan oppervlaktewater geactualiseerd. Hier is een hoge kostenstijging te verwachten.
- Bij bomen is er sprake van een relatief oud bomenbestand, maar ook heeft de klimaatverandering enorme gevolgen voor de levensduur van bomen. Hierbij is de verwachting dat een grote groep bomen binnenkort aan vervanging toe is.
- Wanneer groenvoorzieningen en bomen aan vervanging toe zijn, moet het sortiment en de bewerking van de bodem (de kwaliteit van de groeiplaats) worden aangepast aan de klimaatveranderingen.
- Het aantal speelvoorzieningen wordt de komende jaren afgebouwd. Dit betekent in de meeste situaties een omvorming van speelterrein naar groenvoorziening. Hier kan een koppeling worden gezocht met het vergroten van 'klimaatgroen', zoals wadi's en bomen.

Klimaatadaptatie en vergroening

De maatregelen voor klimaatadaptatie richten zich op het beperken van de effecten van hitte, droogte en wateroverlast. Vergroenen staat centraal: meer ruimte voor groen en (regen)water zorgt tijdens hete zomerse dagen dat de gemeente minder opwarmt en draagt bij aan een robuustere waterhuishouding. De laatste jaren heeft waterstress voor vorstschade gezorgd, met als gevolg randschade op bijvoorbeeld asfaltwegen. Een aantal uitgangspunten is al geformuleerd:

- Waar mogelijk ontstenen en vergroenen, volgens het principe 'Groen, tenzij...'
- Verder inzetten op klimaatpleinen, natuurinclusief bouwen, vergroenen van schoolpleinen en speelpleinen, afkoppelen van hemelwater afvoer, vergroening van de heetste straten en het ecologisch maaibeheer.
- Vasthouden en nuttig gebruik maken van water.
- Verhogen kwaliteit oppervlaktewater
- Infiltreren, bergen, afvoeren water conform de uitgangspunten in het water- en klimaatplan.
- Bovengronds en ondergronds infiltreren (middels een voorziening).
- Huidige hoeveelheid schaduw behouden en streven naar 40% schaduw bij verblijfsplekken en gebieden waar veel langzaam verkeer zich verplaatst (bij de hoogste zonnestand, 21 juni) en 30% op buurniveau. Hiermee wordt de buitenruimte nog aantrekkelijker om te verblijven en te bewegen.
- Het huidige percentage groen in de dorpen minimaal handhaven op het huidige niveau. Voor Amerongen wordt onderzocht wat er mogelijk is, en welke inspanningen daarvoor nodig zijn, om het huidige percentage van 44% groen naar 50% te brengen.
- Het streven is om op maximaal 300 m van elke woning een koelteplek beschikbaar te hebben; de '3-30-300-regel' en de uitwerking daarvan in het nieuwe groenbeleid het uitgangspunt is.
- Stimuleren van de aanleg van groene (bloeiende) gevels en groene daken.
- Bomen zorgen voor onder andere voor verkoeling in de gemeente. Daarom is het streven om het boomkroonvolume te optimaliseren. Waar mogelijk wordt gestreefd naar een bedekkingsgraad van 30% op buurniveau.
- Om ziekten en plagen te minimaliseren, wordt er verder ingezet op het verminderen van 'monoculturen'.

Maatwerk is in veel gevallen nodig, omdat de gemeente een gevarieerd landschap heeft. Daardoor zal er bij iedere situatie gekeken moeten worden welke klimaatmaatregelen het meest effectief zijn.

5 Financiën

5.1 Kaders vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Investerings

Het BBV stelt dat investeringen vallen onder maatschappelijk nut: de objecten in de buitenruimte genereren geen middelen en hebben daarom geen economisch nut. De investeringen in de buitenruimte leiden wel tot grote waarde voor de gemeente, denk aan leefbaarheid, veiligheid, bereikbaarheid. Investerings brengen over het algemeen veel kosten met zich mee en zullen geactiveerd en meerjarig afgeschreven worden, afhankelijk van de financiële positie van de gemeente. Investerings mogen alleen gebruikt worden bij aanleg en vervangingen, niet voor onderhoud. Vervangingsonderhoud betreft het compleet vernieuwen van een weg of vervangen van bomen, waarbij de afschrijvingstermijn opnieuw start.

Klein onderhoud en verzorgingsonderhoud

Voor klein onderhoud en verzorgingsonderhoud geldt dat de kosten in hetzelfde jaar ten laste van de exploitatie gebracht moeten worden. Dit betreft bijvoorbeeld het maaien van gazons of het reinigen van de openbare ruimte.

Groot onderhoud

Ook de kosten voor groot onderhoud mogen niet als te activeren investering beschouwd worden. Wel mag een exploitatiebudget of een voorziening gehanteerd worden. De kosten voor groot onderhoud worden óf in hetzelfde jaar ten laste van de exploitatie gebracht (gelijk aan kosten dagelijks onderhoud), óf uit een voorziening betaald (eveneens in hetzelfde jaar van realisatie). Het betreft een voorziening volgens BBV-artikel 44 lid 1c. De gemeente heeft voor het uitvoeren van groot onderhoud, buiten riolering en afvalinzameling, geen voorziening ingesteld. Het onderhoud wordt betaald vanuit de diverse exploitatiebudgetten. Het betreft bijvoorbeeld het groot onderhoud aan civiele kunstwerken of het verbeteren van groen en bosplantsoenen.

Kapitaalvernietiging en onveilige situaties

Jarenlange bezuinigings op de buitenruimte hebben achteruitgang teweeggebracht. Achterstanden in onderhoud kunnen in sommige gevallen tot kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties leiden. Het BBV verplicht tot het inrichten van een voorziening wanneer er sprake is van kapitaalvernietiging of wanneer er sprake is van onveilige situaties. In dat geval betreft het een voorziening voor achterstalligheid volgens BBV-artikel 44 lid 1a. De gemeente dient deze situatie te voorkomen.

5.2 Financiering

Dit hoofdstuk maakt de benodigde onderhoudsbudgetten voor de begrotingsjaren 2026 tot en met 2034 inzichtelijk. De budgetten zijn nodig om aan de kwaliteitseisen en de vastgestelde ambities van de gemeente te voldoen. In het raadsvoorstel waarmee dit IBB aan de gemeenteraad wordt aangeboden wordt een uitgewerkt advies gegeven hoe om te gaan met de cijfers in dit rapport.

De benodigde middelen zijn bepaald voor de exploitatie (uitvoeren van onderhoud). Ook zijn de voorgenomen investeringen tot 2034 weergegeven (vervanging en/of vernieuwing). Er is bij de exploitatie onderscheid gemaakt tussen de kosten die direct met het onderhoud te maken hebben en de overige kosten die vanuit de betreffende exploitatie worden gedekt.

De benodigde middelen zijn bepaald via normkosten die gebaseerd zijn op theoretische levensduren en onderhoudsmodellen, die breed binnen de regio worden gehanteerd. Hierbij geldt als uitgangspunt dat het areaal evenredig verdeeld is qua ouderdom.

In de gemeente is de financiering van het onderhoud en de vervangingen als volgt geregeld.

Exploitatie

- Groot onderhoud: gepland, ingrijpend onderhoud aan een groot deel van het object na langere periode van gebruik om het object op het gewenste kwaliteitsniveau te brengen.
- Klein onderhoud: maatregelen en dagelijkse reparaties om het object in goede werkende en veilige staat te houden op het gewenste kwaliteitsniveau.
- Verzorgingsonderhoud: maatregelen met een regulier of hoogfrequent karakter om instandhouding te borgen. Het betreft hier voornamelijk het regulier onderhoud aan de groenvoorzieningen en het reinigen van de openbare ruimte.
- Achterstallig onderhoud: onderhoud dat niet op tijd is uitgevoerd, waardoor niet (meer) wordt voldaan aan het vastgestelde kwaliteitsniveau. Achterstallig onderhoud kan leiden tot kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties. Achterstallig onderhoud kan ook een bewuste keuze zijn, omdat op korte termijn grote reconstructies/herinrichtingen plaats gaan vinden.

Investeringsen

- Vervangingen/ Reconstructies/ Herinrichtingen (Investeringsen): onder vervangingen wordt verstaan het vervangen van het complete object aan het einde van de levensduur. Bij grootschalige vervanging is er een kans tot herinrichting. Daarbij is het uitgangspunt dat zoveel als mogelijk integraal en gebiedsgericht wordt gepland en gewerkt, zoals beschreven in paragraaf 3.3.

Voor de instandhouding van de openbare ruimte is het handig om een nieuwe financieringssysteem in te stellen. Daarvoor wil men, budgetten op basis van normen gaan hanteren en voor de egalisatie van de kosten, een systeemreserve inrichten.

Bepaling benodigde budgetten

Ten tijde van het opstellen van dit IBB (najaar 2024) zijn de benodigde budgetten bepaald op basis van normbedragen voor het onderhoud van beheerobjecten. Een normbedrag is een gemiddeld bedrag wat jaarlijks nodig is voor instandhouding en vervanging van een object op een bepaald (beeld)kwaliteitsniveau. Door dit bedrag te vermenigvuldigen met het areaal is een jaarlijks benodigd budget berekend. Hierbij is geen rekening gehouden met:

- Overige kosten, zoals licentiekosten, energiekosten, salariskosten, inhuurkosten.
- VAT-kosten (Voorbereiding, Administratie en Toezicht) bij klein onderhoud, verzorgingsonderhoud en groot onderhoud.
- Toekomstige uitbreiding areaal openbare ruimte.
- Toekomstige prijsstijgingen en indexaties.
- Wegwerken mogelijke achterstanden in uitvoeren van onderhoud.
- Kosten van mogelijke risico's.

Bepaling beschikbare budgetten

Voor de vergelijking zijn de beschikbare budgetten voor het onderhoud bepaald aan de hand van contracten, materialen, onderhoud, onderzoek, inspecties en advies. De overige posten zijn toebedeeld aan overige kosten en bestaan onder andere uit piketdiensten, afschrijvingen, belastingen, huren, nutsvoorzieningen en salariskosten.

De benodigde budgetten worden vergeleken met de beschikbare budgetten uit de gemeentebegroting.

Omdat de gemeentebegroting tot 2028 loopt zijn de beschikbare budgetten voor de jaren daarna geëxtrapoleerd.

Bijlagen 6 en 7 bevatten een nadere toelichting op de financiële uitgangspunten, en de gedetailleerde tabellen.

5.3 Budgetten exploitatie

Benodigde budgetten exploitatie

In tabel 4 zijn de benodigde budgetten weergegeven voor onderhoud en overige kosten om de openbare ruimte vanaf 2025 op ambitieniveau te brengen of te houden. In bijlage 7 is het overzicht per asset uitgewerkt.

De posten die cursief zijn weergegeven onder aan de lijst (evenementen, gladheidsbestrijding, k&l (kabels en leidingen), mobiliteit en vastgoed) vallen buiten de scope van dit IBB. Om toch een volledig beeld van de benodigde en beschikbare budgetten te krijgen, zijn ze toegevoegd.

Vastgoed is uitgezonderd het maatschappelijk vastgoed.

Onder meubilair vallen straatmeubilair, verkeersvoorzieningen en technische installaties (TI).

Onderhoud benodigd	2025		2026		2027		2028		2029		en verder
	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	
Wegen	€ 3,154,510	€ 2,839,511	€ 3,154,510	€ 3,082,984	€ 3,154,510	€ 3,219,383	€ 3,154,510	€ 3,304,274	€ 3,154,510	€ 3,414,245	
VRi	€ 145,598	€ 11,736	€ 145,598	€ 11,736	€ 145,598	€ 11,736	€ 145,598	€ 11,736	€ 145,598	€ 11,736	
OV	€ 38,398	€ 537,074	€ 38,398	€ 540,467	€ 38,398	€ 599,690	€ 38,398	€ 665,934	€ 38,398	€ 667,881	
Spelen	€ 98,227	€ 26,306	€ 98,227	€ 21,612	€ 98,227	€ 23,456	€ 98,227	€ 17,388	€ 98,227	€ 17,216	
Groen	€ 1,868,489	€ 2,143,630	€ 1,868,489	€ 2,308,661	€ 1,868,489	€ 2,336,947	€ 1,868,489	€ 2,361,061	€ 1,868,489	€ 2,389,711	
Bomen	€ 630,131	€ 38,855	€ 630,131	€ 38,855	€ 630,131	€ 38,855	€ 630,131	€ 38,855	€ 630,131	€ 38,856	
Riolering	€ 1,228,999	-€ 4,104,515	€ 1,228,999	-€ 3,732,444	€ 1,228,999	-€ 3,832,444	€ 1,228,999	-€ 3,832,444	€ 1,228,999	-€ 3,832,444	
Kunstwerken	€ 69,075	€ 0	€ 69,075	€ 0	€ 69,075	€ 0	€ 69,075	€ 0	€ 69,075	€ 0	
Meubilair	€ 121,832	€ 761,565	€ 121,832	€ 848,866	€ 121,832	€ 862,291	€ 121,832	€ 955,369	€ 121,832	€ 951,653	
TI	€ 23,378	€ 0	€ 23,378	€ 0	€ 23,378	€ 0	€ 23,378	€ 0	€ 23,378	€ 0	
Water	€ 192,330	€ 3,991	€ 192,330	€ 3,969	€ 192,330	€ 3,946	€ 192,330	€ 3,924	€ 192,330	€ 3,901	
Afvalcontainers	€ 126,360	-€ 2,133,344	€ 126,360	-€ 2,035,779	€ 126,360	-€ 2,035,779	€ 126,360	-€ 2,035,779	€ 126,360	-€ 2,041,237	
Begraafplaats	€ 364,146	-€ 785,441	€ 364,146	-€ 786,388	€ 364,146	-€ 786,802	€ 364,146	-€ 788,449	€ 364,146	-€ 789,403	
Evenementen	€ 15,527	€ 203,521	€ 15,527	€ 231,104	€ 15,527	€ 230,527	€ 15,527	€ 230,130	€ 15,527	€ 229,739	
Gladheidsbestrijding	€ 112,355	€ 46,744	€ 112,355	€ 46,180	€ 112,355	€ 45,617	€ 112,355	€ 48,596	€ 112,355	€ 47,986	
K&L	-€ 99,580	-€ 139,743	-€ 99,580	-€ 139,743	-€ 99,580	-€ 139,743	-€ 99,580	-€ 139,743	-€ 99,580	-€ 139,743	
Mobiliteit	€ 0	€ 211,947	€ 0	€ 211,124	€ 0	€ 210,388	€ 0	€ 209,517	€ 0	€ 208,694	
Vastgoed	€ 36,089	€ 25,832	€ 36,089	€ 25,832	€ 36,089	€ 25,832	€ 36,089	€ 25,832	€ 36,089	€ 25,832	
Totaal	€ 8,125,864	-€ 312,332	€ 8,125,864	€ 677,034	€ 8,125,864	€ 813,901	€ 8,125,864	€ 1,076,201	€ 8,125,864	€ 1,204,622	

Tabel 4: Benodigde budgetten exploitatie 2025-2034

Zoals in de inleiding van dit hoofdstuk is aangegeven zijn de budgetten op basis van normen bepaald. Dit omdat nog niet van alle objecten de huidige situatie en benodigd onderhoud goed in beeld zijn. Wel zijn de arealen voor de meeste objecten bekend en is op basis van normbedragen voor instandhouding te berekenen wat de instandhoudingskosten zijn voor de huidige ambitie.

Ook zijn er objecten die gedeeltelijk bij 2 disciplines in onderhoud zijn. Bijvoorbeeld (natuurlijke) oevers zijn deels in beheer bij groen en deels in beheer bij water. Omdat een normbedrag van een object maar aan 1 discipline gekoppeld kan worden, zijn er kleine verschillen in de benodigde budgetten bij de disciplines. Dit speelt voornamelijk bij groen/water en riolering/kunstwerken. Het heeft echter niet veel impact op de benodigde budgetten.

Het onderhoud wordt deels door de gemeente zelf uitgevoerd. Bij de berekeningen is echter uitgegaan van het werk zoals een aannemer dat doet. Een eigen dienst zou dezelfde functies en hetzelfde materieel inzetten en er als ze alleen de voorgeschreven werkzaamheden verrichten net zolang over doen. De

loonkosten bij eigen dienst liggen wel hoger. Een eigen dienst pakt vaak meer dingen op, die ze toevallig zien tijdens het werk, dan een aannemer, die alleen doet wat in het bestek staat. Tevens worden vaak ook andere taken dan alleen groen- of bomenbeheer uitgevoerd: voorlopen bij begraven, zout strooien, opruimen van de openbare ruimte na een evenement, zwerfafval en grof afval, incidentele dingen zoals takken bij bebording en verkeerslichten weghalen. De betrokkenheid bij de kwaliteit van de openbare ruimte is bij een eigen dienst veel groter, ze zijn bereid een tandje bij te schakelen. Hierdoor hoeft de eigen dienst uiteindelijk niet altijd duurder te zijn.

Beschikbare budgetten

In tabel 5 is het totaaloverzicht weergegeven van de in de gemeentelijke begroting opgenomen budgetten voor onderhoud.

Onderhoud beschikbaar	2025		2026		2027		2028		2029		en verder	
	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten
Wegen	€ 2.636.212	€ 2.839.511	€ 2.606.942	€ 3.082.984	€ 2.606.531	€ 3.219.383	€ 2.606.531	€ 3.304.274	€ 2.606.532	€ 3.414.245		
VRI	€ 73.915	€ 11.736	€ 73.915	€ 11.736	€ 73.915	€ 11.736	€ 73.915	€ 11.736	€ 73.915	€ 11.736		
OV	€ 75.007	€ 537.074	€ 75.007	€ 540.467	€ 75.007	€ 599.690	€ 75.007	€ 665.934	€ 75.006	€ 667.881		
Spelen	€ 30.656	€ 26.306	€ 30.656	€ 21.612	€ 30.656	€ 23.456	€ 30.656	€ 17.388	€ 30.656	€ 17.216		
Groen	€ 1.443.770	€ 2.143.630	€ 1.443.771	€ 2.308.661	€ 1.443.771	€ 2.336.947	€ 1.443.771	€ 2.361.061	€ 1.443.772	€ 2.389.711		
Bomen	€ 428.057	€ 38.855	€ 428.057	€ 38.855	€ 428.057	€ 38.855	€ 428.057	€ 38.855	€ 428.057	€ 38.856		
Riolering	€ 1.510.767	-€ 4.104.515	€ 1.238.612	-€ 3.732.444	€ 1.238.612	-€ 3.832.444	€ 1.238.612	-€ 3.832.444	€ 1.238.610	-€ 3.832.444		
Kunstwerken	€ 84.817	€ 0	€ 84.817	€ 0	€ 84.817	€ 0	€ 84.817	€ 0	€ 84.817	€ 0		
Meubilair	€ 98.990	€ 761.565	€ 98.990	€ 848.866	€ 98.990	€ 862.291	€ 98.990	€ 955.369	€ 98.990	€ 951.653		
TI	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
Water	€ 155.113	€ 3.991	€ 155.113	€ 3.969	€ 155.113	€ 3.946	€ 155.113	€ 3.924	€ 155.114	€ 3.901		
Afvalcontainers	€ 97.565	-€ 2.133.344	€ 0	-€ 2.035.779	€ 0	-€ 2.035.779	€ 0	-€ 2.035.779	€ 0	-€ 2.041.237		
Begraafplaats	€ 451.381	-€ 785.441	€ 451.381	-€ 786.388	€ 451.381	-€ 786.802	€ 451.381	-€ 788.449	€ 451.380	-€ 789.403		
Evenementen	€ 15.527	€ 203.521	€ 15.527	€ 231.104	€ 15.527	€ 230.527	€ 15.527	€ 230.130	€ 15.528	€ 229.739		
Gladheidsbestrijding	€ 112.355	€ 46.744	€ 112.355	€ 46.180	€ 112.355	€ 45.617	€ 112.355	€ 48.596	€ 112.355	€ 47.986		
K&L	-€ 99.580	-€ 139.743	-€ 99.580	-€ 139.743	-€ 99.580	-€ 139.743	-€ 99.580	-€ 139.743	-€ 99.580	-€ 139.743		
Mobiliteit	€ 0	€ 211.947	€ 0	€ 211.124	€ 0	€ 210.388	€ 0	€ 209.517	€ 0	€ 208.694		
Vastgoed	€ 36.089	€ 25.832	€ 36.089	€ 25.832	€ 36.089	€ 25.832	€ 36.089	€ 25.832	€ 36.089	€ 25.832		
Totaal	€ 7.150.641	-€ 312.332	€ 6.751.652	€ 677.034	€ 6.751.241	€ 813.901	€ 6.751.241	€ 1.076.201	€ 6.751.240	€ 1.204.622		

Tabel 5: Beschikbare budgetten exploitatie 2025-2034

Vergelijking benodigd en beschikbaar exploitatiebudget

In tabel 6 is het benodigde exploitatiebudget vergeleken met het beschikbare budget.

De vergelijking laat een verwacht tekort zien van ca. € 1,48 miljoen. Met name bij Wegen, Groen en Bomen is een substantieel tekort. Wat de verschillen diffuus maakt is het feit dat onderhoud ook door de eigen dienst wordt uitgevoerd en deze dienst daar aparte budgetten voor heeft. Deze zijn niet meegenomen in de beschikbare exploitatiebedragen, terwijl de kosten wel in de benodigde budgetten zijn voorzien. Het verschil zal daardoor bij enkele vakdisciplines kleiner zijn.

Daarnaast is het goed om de toedeling van objecten aan de vakdisciplines te actualiseren, zodat dezelfde type objecten met bijbehorend onderhoud eenduidig binnen een vakdiscipline is geborgd.

Met de extra middelen kan sneller worden opgeschaald en daardoor eerder op gewenst niveau gekomen worden. Wel is het risico dat het nog niet (geheel) zal lukken door bijvoorbeeld te grote druk op de organisatie. Ook externe factoren, zoals beschikbaarheid van aannemers en/of materialen of dat de bereikbaarheid in geding komt, kunnen vertraging in het opschalen veroorzaken.

Onderhoud verschil	2025		2026		2027		2028		2029		en verder	
	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten
Wegen	-€ 518,298	€ 0	-€ 547,568	€ 0	-€ 547,979	€ 0	-€ 547,979	€ 0	-€ 547,978	€ 0	-€ 547,978	€ 0
VRI	-€ 71,683	€ 0	-€ 71,683	€ 0	-€ 71,683	€ 0	-€ 71,683	€ 0	-€ 71,683	€ 0	-€ 71,683	€ 0
OV	€ 36,609	€ 0	€ 36,609	€ 0	€ 36,609	€ 0	€ 36,609	€ 0	€ 36,608	€ 0	€ 36,608	€ 0
Spelen	-€ 67,571	€ 0	-€ 67,571	€ 0	-€ 67,571	€ 0	-€ 67,571	€ 0	-€ 67,571	€ 0	-€ 67,571	€ 0
Groen	-€ 424,719	€ 0	-€ 424,718	€ 0	-€ 424,718	€ 0	-€ 424,718	€ 0	-€ 424,717	€ 0	-€ 424,717	€ 0
Bomen	-€ 202,074	€ 0	-€ 202,074	€ 0	-€ 202,074	€ 0	-€ 202,074	€ 0	-€ 202,074	€ 0	-€ 202,074	€ 0
Riolering	€ 281,768	€ 0	€ 9,613	€ 0	€ 9,613	€ 0	€ 9,613	€ 0	€ 9,612	€ 0	€ 9,612	€ 0
Kunstwerken	€ 15,742	€ 0	€ 15,742	€ 0	€ 15,742	€ 0	€ 15,742	€ 0	€ 15,742	€ 0	€ 15,742	€ 0
Meubilair	-€ 22,842	€ 0	-€ 22,842	€ 0	-€ 22,842	€ 0	-€ 22,842	€ 0	-€ 22,842	€ 0	-€ 22,842	€ 0
TI	-€ 23,378	€ 0	-€ 23,378	€ 0	-€ 23,378	€ 0	-€ 23,378	€ 0	-€ 23,378	€ 0	-€ 23,378	€ 0
Water	-€ 37,217	€ 0	-€ 37,217	€ 0	-€ 37,217	€ 0	-€ 37,217	€ 0	-€ 37,216	€ 0	-€ 37,216	€ 0
Afvalcontainers	-€ 28,795	€ 0	-€ 126,360	€ 0	-€ 126,360	€ 0	-€ 126,360	€ 0	-€ 126,360	€ 0	-€ 126,360	€ 0
Begraafplaats	€ 87,235	€ 0	€ 87,235	€ 0	€ 87,235	€ 0	€ 87,235	€ 0	€ 87,234	€ 0	€ 87,234	€ 0
Evenementen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1	€ 0	€ 1	€ 0
Gladheidsbestrijding	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
K&L	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Mobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Vastgoed	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	-€ 975,223	€ 0	-€ 1,374,212	€ 0	-€ 1,374,623	€ 0	-€ 1,374,623	€ 0	-€ 1,374,624	€ 0	-€ 1,374,624	€ 0

Tabel 6: Vergelijking budgetten benodigd – beschikbaar exploitatie

5.4 Investerings

Onder investeringen vallen vervangingen en vernieuwingen van objecten, zoals wegen, bruggen en VRI-installaties. Vaak wordt dan ook de inrichting van de openbare ruimte aangepast door bijvoorbeeld extra vergroenen of oplossen wateroverlast. Als de functie of herinrichting niet veranderd maar de constructie wel vernieuwd of vervangen (rehabilitatie) moet worden, gebeurt dit ook vanuit een investering. Investerings worden meerjarig afgeschreven. Deze jaarlijkse afschrijvingskosten zijn opgenomen in de exploitatie. In tabel 7 zijn de verwachte bedragen voor investeringen weergegeven voor vervanging van objecten. De bedragen zijn ook hier bepaald aan de hand van normbedragen en is het uitgangspunt dat het areaal evenredig verdeeld is qua ouderdom.

Investerings Verwacht	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Wegen	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215
VRI	€ 97.727	€ 97.727	€ 97.727	€ 97.727	€ 97.727	€ 97.727	€ 97.727	€ 97.727	€ 97.727	€ 97.727
OV	€ 633.387	€ 633.387	€ 633.387	€ 633.387	€ 633.387	€ 633.387	€ 633.387	€ 633.387	€ 633.387	€ 633.387
Spelen	€ 295.090	€ 295.090	€ 295.090	€ 295.090	€ 295.090	€ 295.090	€ 295.090	€ 295.090	€ 295.090	€ 295.090
Groen	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377
Bomen	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323
Riolering	€ 5.140.282	€ 5.140.282	€ 5.140.282	€ 5.140.282	€ 5.140.282	€ 5.140.282	€ 5.140.282	€ 5.140.282	€ 5.140.282	€ 5.140.282
Kunstwerken	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890
Meubilair	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899
TI	€ 28.327	€ 28.327	€ 28.327	€ 28.327	€ 28.327	€ 28.327	€ 28.327	€ 28.327	€ 28.327	€ 28.327
Water	€ 150.753	€ 150.753	€ 150.753	€ 150.753	€ 150.753	€ 150.753	€ 150.753	€ 150.753	€ 150.753	€ 150.753
Afvalcontainers	€ 196.400	€ 196.400	€ 196.400	€ 196.400	€ 196.400	€ 196.400	€ 196.400	€ 196.400	€ 196.400	€ 196.400
Begraafplaats	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846
Gladheidsbestrijding	€ 0	€ 0	€ 30.810	€ 0	€ 0	€ 0	€ 77.025	€ 0	€ 0	€ 0
K&L										
Mobiliteit	€ 631.493	€ 73.939	€ 72.135	€ 73.424	€ 73.562	€ 72.399	€ 73.418	€ 73.876	€ 72.283	€ 73.517
Buitenruimte	€ 501.690	€ 215.670	€ 260.858	€ 323.505	€ 59.566	€ 0	€ 220.805	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 13.476.699	€ 12.633.126	€ 12.707.320	€ 12.740.446	€ 12.476.645	€ 12.415.916	€ 12.714.765	€ 12.417.393	€ 12.415.800	€ 12.417.034

Tabel 7: Verwachte investeringen 2025-2034

In tabel 8 is het totaaloverzicht weergegeven van de in de gemeentelijke begroting opgenomen voorgenomen investeringen.

Investeringen Bepaald	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Wegen	€ 1.998.226	€ 2.015.689	€ 1.966.513	€ 2.001.659	€ 2.005.426	€ 1.973.701	€ 2.001.478	€ 2.013.984	€ 1.970.554	€ 2.004.190
VRI	€ 280.789		€ 0	€ 281.271	€ 0		€ 281.246		€ 0	€ 282.758
OV	€ 0		€ 122.868	€ 125.065	€ 125.299	€ 123.317	€ 125.053	€ 125.834	€ 123.120	€ 125.222
Spelen										
Groen	€ 629.238	€ 634.737	€ 619.252	€ 630.319	€ 631.506	€ 621.515	€ 669.795	€ 634.200	€ 676.128	€ 631.117
Bomen										
Riolering	€ 1.092.709	€ 2.369.458	€ 2.311.650	€ 2.352.965	€ 2.357.394	€ 2.320.103	€ 2.397.932	€ 2.367.454	€ 3.768.742	€ 2.355.940
Kunstwerken	€ 131.937	€ 133.090	€ 129.843	€ 132.164	€ 132.412	€ 130.318	€ 132.152	€ 132.977	€ 130.110	€ 132.331
Meubilair										
TI	€ 338.300		€ 0		€ 0		€ 0		€ 0	
Water			€ 0		€ 0		€ 0		€ 0	
Afvalcontainers	€ 0	€ 29.090	€ 598.638		€ 0	€ 66.755	€ 0		€ 0	
Begraafplaats										
Gladheidsbestrijding	€ 0		€ 30.810		€ 0		€ 77.025		€ 0	
K&L										
Mobiliteit	€ 631.493	€ 73.939	€ 72.135	€ 73.424	€ 73.562	€ 72.399	€ 73.418	€ 73.876	€ 72.283	€ 73.517
Buitenruimte	€ 501.690	€ 215.670	€ 260.858	€ 323.505	€ 59.566		€ 220.805		€ 0	
Totaal	€ 5.604.382	€ 5.471.673	€ 6.112.567	€ 5.920.372	€ 5.385.165	€ 5.308.108	€ 5.978.904	€ 5.348.325	€ 6.740.937	€ 5.605.075

Tabel 8: In gemeentelijke begroting opgenomen investeringen 2025-2034

Vergelijking verwachte en in begroting opgenomen investeringen

In tabel 9 is de vergelijking weergegeven.

Investeringen Verschil	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Wegen	-€ 1.930.989	-€ 1.913.526	-€ 1.962.702	-€ 1.927.556	-€ 1.923.789	-€ 1.955.514	-€ 1.927.737	-€ 1.915.231	-€ 1.958.661	-€ 1.925.025
VRI	€ 183.062	-€ 97.727	-€ 97.727	€ 183.544	-€ 97.727	-€ 97.727	€ 183.519	-€ 97.727	-€ 97.727	€ 185.031
OV	-€ 633.387	-€ 633.387	-€ 510.519	-€ 508.322	-€ 508.088	-€ 510.070	-€ 508.334	-€ 507.553	-€ 510.267	-€ 508.165
Spelen	-€ 295.090	-€ 295.090	-€ 295.090	-€ 295.090	-€ 295.090	-€ 295.090	-€ 295.090	-€ 295.090	-€ 295.090	-€ 295.090
Groen	-€ 224.139	-€ 218.640	-€ 234.125	-€ 223.058	-€ 221.871	-€ 231.862	-€ 183.582	-€ 219.177	-€ 177.249	-€ 222.260
Bomen	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323
Riolering	-€ 4.047.573	-€ 2.770.824	-€ 2.828.632	-€ 2.787.317	-€ 2.782.888	-€ 2.820.179	-€ 2.742.350	-€ 2.772.828	-€ 1.371.540	-€ 2.784.342
Kunstwerken	€ 5.047	€ 6.200	€ 2.953	€ 5.274	€ 5.522	€ 3.428	€ 5.262	€ 6.087	€ 3.220	€ 5.441
Meubilair	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899
TI	€ 309.973	-€ 28.327	-€ 28.327	-€ 28.327	-€ 28.327	-€ 28.327	-€ 28.327	-€ 28.327	-€ 28.327	-€ 28.327
Water	-€ 150.753	-€ 150.753	-€ 150.753	-€ 150.753	-€ 150.753	-€ 150.753	-€ 150.753	-€ 150.753	-€ 150.753	-€ 150.753
Afvalcontainers	-€ 196.400	-€ 167.310	€ 402.238	-€ 196.400	-€ 196.400	-€ 129.645	-€ 196.400	-€ 196.400	-€ 196.400	-€ 196.400
Begraafplaats	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846
Gladheidsbestrijding	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
K&L	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Mobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Buitenruimte	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	-€ 7.872.318	-€ 7.161.453	-€ 6.594.752	-€ 6.820.074	-€ 7.091.480	-€ 7.107.808	-€ 6.735.861	-€ 7.069.068	-€ 5.674.863	-€ 6.811.959

Tabel 9: Vergelijking investeringen verwacht – opgenomen in begroting 2025-2034

De verwachte investeringen zijn veel hoger dan de nu in de begroting opgenomen investeringen. Het verschil is over de periode 2025-2034 gemiddeld € 6,9 miljoen per jaar. Dit is te verklaren doordat:

- De ouderdom van de arealen momenteel geen grote vervangingen vergen. Wel lijkt een vervangingsgolf van areaal dat einde levensduur komt aanstaande in de aankomende 10 jaar. De verwachting is dat de benodigde investeringen daardoor gaan toenemen.
- De theoretische vervangen uitgaan van 1 op 1 vervanging van een object. In de praktijk zijn er vaak diverse objecten (zoals riolering en verharding) in een straat/gebied die aan vervanging toe zijn. Dit leidt tot gebiedsgerichte herinrichting, waardoor de kosten door werk- met werk lager worden. Op basis van ervaringen bij andere gemeente kan dit synergievoordeel oplopen tot 20% (ca. € 3 miljoen).
- Gelijktijdig met het schrijven van dit IBB is het WKP vastgesteld. De toegekende investeringen behorende bij het WKP zijn niet verwerkt in tabel 8, waardoor de verwachte investeringen in tabel 9 hoger uitvallen. In het advies in raadsvoorstel behorende bij het IBB is dit wel meegenomen.

Op basis van de kwaliteit van de objecten en integrale afstemming worden vervangingen en vernieuwingen vastgesteld en opgenomen in de investeringsplanning. Hierbij zijn VAT-kosten (Voorbereiding, Administratie en Toezicht) meegenomen.

De gemeente actualiseert deze planning jaarlijks en wordt bij de kadernota aangeboden voor vaststelling.

5.5 Overweging instellen voorziening conform BBV-artikel 44 lid 1c

Momenteel wordt jaarlijks een exploitatiebedrag gebudgetteerd voor het uitvoeren van onderhoud. Daardoor bepaalt het budget welk onderhoud gepland kan worden en is het budget leidend voor het uitvoeren van het onderhoud, terwijl de gemeente naar een situatie wil, waarbij het onderhoudsniveau leidend is voor het onderhoud. Dit vraagt meer flexibiliteit m.b.t. de financiën vanwege onder andere:

- o Onverwacht vrijkomen van budget door verschuiving van projecten naar een volgend jaar.
- o Rekeningen van aannemers kunnen niet binnen het budgetjaar betaald worden omdat de werkzaamheden niet tijdig of niet naar tevredenheid zijn uitgevoerd. Het vrijgekomen geld vervalt, en de kosten komen ten laste van het budget van het opvolgende jaar.
- o Ongelijke verdeling in onderhoudsbehoefte door pieken in bouwjaar of ongelijke verdeling in kwaliteitswaarde.

Begin januari moeten alle uitgaven zijn verwerkt. Wanneer budget over dreigt te blijven, wordt het budget aan andere onderhoudsactiviteiten besteed, die nog binnen het budgetjaar kunnen worden uitgevoerd. Dit kan leiden tot minder efficiënte uitgaven of uitvoering van activiteiten met een lagere prioriteit.

Om dit te ondervangen is het voor de gemeente handig om ten behoeve van de egalisatie van de kosten een systeemreserve inrichten.

Daarom wordt ter overweging gegeven om voor het groot onderhoud een voorziening in te richten.

Een voorziening heeft de volgende voor- en nadelendelen ten opzichte van het huidige beleid:

- De BBV vereist bij een voorziening een actueel beheerplan, dat inzicht en transparantie brengt aan het bestuur over de staat van het areaal, de onderhoudsvraagstukken, benodigde middelen, beschikbare middelen en de langere termijn ontwikkelingen. Hieruit kan een gemiddelde dotatie aan de voorziening berekend worden, die nodig is om het groot onderhoud te kunnen bekostigen; het saldo van de voorziening kan en mag niet negatief zijn.
- De dotatie dient minimaal gebaseerd te zijn op de onderhoudslasten die in het beheerplan zijn opgenomen voor het begrotingsjaar en drie opvolgende jaren van de meerjarenraming.
- Middelen kunnen binnen de vastgestelde planperiode flexibel worden ingezet om wijzigingen, onzekerheden en onverwachte situaties het hoofd te bieden. Hierbij geldt de restrictie, dat de omvang van de voorziening de verplichtingen uit het beheerplan afdekt. Er mag niet gespaard worden in de voorziening.

- Indien in de periode door structurele wijzigingen de benodigde budgetten niet meer overeenkomen met de jaarlijkse dotatie, dient het beheerplan en de dotatie op deze wijzigingen te worden aangepast.
- Een voorziening is niet vrijblijvend, wanneer de gemeente over een voorziening beschikt moet het groot onderhoud daaruit bekostigd worden en mogen deze lasten niet (deels) via de exploitatie worden geboekt.
- Klein- en regulier onderhoud mag niet vanuit een voorziening worden betaald, hiervoor blijft een exploitatiebudget nodig.

5.6 Conclusies

Er blijkt voor het uitvoeren van het onderhoud een structureel tekort van € 1,48 miljoen op de exploitatiebudgetten te zijn. Hierdoor kan het onderhoud niet volledig en/of met beperkte maatregelen worden uitgevoerd. Over het algemeen kunnen de gevolgen van een structureel tekort op onderhoud in een aantal risico-fasen worden onderscheiden.

Afhankelijk van het objecttype, de ligging, de gebruiksintensiteit en de weersomstandigheden zijn deze fases deels parallel en deels overlappend. In onderstaande figuur zijn de verschillende risico-fasen weergegeven, die in de praktijk zijn getoetst.

Indicatie oplopende schaal gevolgen en effecten door achterblijvend beheer en onderhoud						
1	■					De ambitie is gerealiseerd.
2	■					Inspectie resultaten worden slechter: lichte achteruitgang kwaliteit, de beheerder merkt het begin van achteruitgang.
3	■	■				Onderhoudsachterstanden lopen op en er ontstaat langzamerhand een financieel stuwmeer. Het onderhoud dat vandaag niet wordt uitgevoerd blijft in de planning naar achteren schuiven
4		■	■			De zichtbare beeldkwaliteit neemt af, slordig, onverzorgd, sleets, verloedering, etc.
5			■	■		De openbare ruimte geeft een verslechterd beeld, de tevredenheid van de burgers neemt af, er is een toename aan klachten en meldingen.
6				■	■	De gevolgen worden ook merkbaar voor gebruikers, (rij)comfort neemt af, plasvorming, overhangend groen, kapotte zitbanken, etc. nemen toe.
7					■	Er ontstaat gevolgschade door bestaande schade. Er is sprake van kapitaalvernietiging, het stuwmeer neemt exponentieel toe. Bereikbaarheid en veiligheid komen in het geding.
8					■	Bereikbaarheid komt onder druk te staan, toename risico's, schade en claims, meer rechtszaken. De aantrekkelijkheid om zich te vestigen neemt af.
9					■	Calamiteiten, ongelukken, gewonden en kans op doden, wegen onbereikbaar/afsluiten.

Figuur 3: Fases bij structureel tekort op onderhoud

Op dit moment bevindt de totale gemeente zich ongeveer tussen fase 3 en 4. Verwacht mag worden dat bij ongewijzigd budget de komende jaren de gevolgen voor gebruikers meer en meer merkbaar zullen worden. De kapitaalvernietiging (kosten van vervolgschade) zal eveneens toenemen (fase 6 en 7) evenals het risico op ongevallen. Daarom houdt beheer actief aandacht voor het waarborgen van de veiligheid.

Een structureel tekort op het beheer en onderhoud zal over meerdere jaren heen de ambities van de gemeente in gevaar brengen. Het probleem daarbij is dat een achterstand niet op korte termijn is in te halen, gelet op de enorme bedragen waar het bij het onderhoud vaak om gaat, de impact op de organisatie (uitvoerbaarheid) en de impact op de gemeente (bereikbaarheid).

6 Kansen en risico's

Er is een aantal kansen en risico's waar de gemeente in het beheer van de openbare ruimte mee te maken kan krijgen.

Integrale aanpak beheer openbare ruimte

De grote kans die zich nu voordoet is de integrale aanpak die noodzakelijk is om te werken aan de grote opgaven die er liggen: klimaatadaptatie, biodiversiteit, waterkwaliteit en vergroenen. Een kans is ook de verwachte vervangingspiek bij zowel wegen, bomen als riolering. Het relatief oude bomenbestand en de noodzakelijke vervanging van wegen en riolering bieden mogelijkheden voor afgestemde werkzaamheden.

Energietransitie, warmtetransitie en netcongestie

De transitie en het risico op netcongestie heeft een grote impact op de openbare ruimte, zowel door de energieopwekking als door de opslag en de benodigde infrastructuur. De aanleg van bijvoorbeeld warmtenetten, de verzwaring van elektriciteitsnetten en de plaatsing transformatorhuisjes beïnvloeden de onder- en bovengrondse ruimte. De energietransitie is zowel een kans als een risico voor het beheer van de openbare ruimte. De benodigde werkzaamheden bieden 'meekoppelkansen', anders gezegd, ze bieden de mogelijkheid om ook andere verbeteringen en aanpassingen uit te voeren die bijdragen aan de ambities. Hierbij kan worden gedacht aan ondergrondse waterberging of groeiplaatsverbetering bij bomen. Risico's zijn onder meer een nog grotere drukte in de ondergrond, of een verstoring van groeiomstandigheden van ecologisch waardevol groen. Deze opgave moet in ieder geval worden gekoppeld aan een langjarig programmeerproces, anders gezegd, er moet tientallen jaren vooruit worden gekeken.

Wet- en regelgeving

De landelijke en Europese wet- en regelgeving biedt kansen, maar brengt ook risico's met zich mee. De Omgevingswet biedt als duidelijke kans een meer integrale werkwijze, vanuit een gedeelde visie en heldere doelen. Andere regelgeving, zoals die rondom stikstof, biedt duidelijk kansen voor de biodiversiteit. Tegelijkertijd heeft ze als keerzijde een remmend effect op bouwprojecten, wat ook de vervangingsopgave voor onder meer wegen en civiele kunstwerken kan vertragen. Nieuwe wet- en regelgeving kan er ook voor zorgen dat het beheer op andere wijze aangepakt moet worden. Dit geldt ook voor nieuwe of wijzigende normering en de verplichte toepassing van nieuwe rekenmethodes.

Beleidsluwe periode

Voor een behoorlijk deel van de assets is geen vigerend beleid. Als er geen actueel en samenhangend beleid is voor de buitenruimte, is het risico dat er inefficiënt wordt gewerkt, tegenstrijdigheden optreden en het realiseren van ambities niet gestructureerd en doelgericht wordt aangepakt. Dit leidt tot onnodige kosten en een vertraging in het de realisatie van ambities. Het ontbreken van beleid voor verschillende assets medio 2024 biedt grote kansen om integraal werken centraal te stellen in het nieuwe beleid. In dit Integraal Beheerplan Buitenruimte is daarom veel aandacht besteed aan integraal plannen en werken.

Capaciteits- en personeelstekorten, prijsverhoging en levertijden

Bij zowel de gemeentelijke organisatie als bij de actuele en potentiële aannemers en toeleveranciers spelen capaciteits- en personeelstekorten. Dit kan leiden tot achterstanden in onderhoud, vervanging en ontwikkeling. De kans bestaat dat de gemeente daardoor niet aan haar wettelijke verplichtingen kan voldoen en haar vastgestelde ambities niet kan realiseren. De afgelopen tijd zijn stevige prijsverhogingen en oplopende levertijden opgetreden. Er zijn signalen uit de markt dat dit de aankomende jaren nog effect zal hebben en de prijzen daardoor blijven stijgen.

Klimaatverandering

De klimaatverandering is een wereldwijd probleem, dat op verschillende manieren invloed heeft op de assets en op de beleving en het gebruik van de openbare ruimte. Het is van belang hierop te anticiperen in beleids- en beheerplannen en de maatregelen voor klimaatadaptatie voor alle assets uit te werken. Vergroening biedt daarbij een grote kans als oplossing voor verschillende opgaven zoals het terugdringen van hittestress, wateroverlast en watertekort.

Overige kansen en risico's

- Voor verschillende assets wordt tot nu toe nog relatief vaak 'meldinggestuurd' gewerkt. Door proactief werken, op basis van data, zal het aantal meldingen verminderen.
- Verouderde en incomplete areaalgegevens maken een correcte meerjarenbegroting lastig
- Het ontbreken van een goedgekeurd waterkwaliteitsplan vergroot de mogelijkheid van een verslechtering van de waterkwaliteit
- Gebrek aan personele capaciteit en subsidies vertraagt of belemmert de overname van speelplekken.

7 Ontwikkelagenda

Verdere implementatie van integraal en gebiedsgericht werken

'Integraal werken' wordt verder geïmplementeerd, zowel in de combinatie van de verschillende assets, als in de combinatie van beleid en beheer. De intaketafel en de omgevingstafel voor de omgevingsprojecten spelen hierin een rol. Voor het operationeel beheer is het gewenst een aanpak voor integraal werken en gebiedsgericht programmeren op te stellen. Als een van de instrumenten kan het integrale beheerpakket worden ingezet.

Actualisatie van beleids- en beheerplannen openbare ruimte en assets

In de komende jaren wordt voor diverse assets in de buitenruimte het beleid geactualiseerd. Dit hoeft niet in uitgebreide beleidsplannen per asset, gestreefd wordt naar korte nota's met heldere uitgangspunten die zijn afgestemd op de gemeentelijke ambities, de overige belanghebbende partijen in de gemeente en tussen de assets onderling.

Op basis van de beleidsplannen en het voorliggende 'Integraal beheerplan buitenruimte' laten de vakbeheerders beheerplannen per asset opstellen. Voor riolering, water en kabels en leidingen zijn deze inmiddels begroot en geprogrammeerd. Het is namelijk niet mogelijk om met het opstellen van alle beheerplannen te wachten tot het IBB is vastgesteld. De inhoud van dit IBB is daarom afgestemd op de beheerplannen die gereed zijn.

Uitwerken van het informatiemanagement voor 'data op orde'

In de komende jaren gaat de gemeente voor verschillende assets de areaalgegevens actualiseren. Voor riolering en water loopt dit al vanaf 2022. De actualisatie gebeurt op efficiënte wijze, alleen de gegevens die echt nodig zijn om het beheer te ondersteunen worden vastgelegd. Hiervoor wordt een informatie-managementplan opgesteld en een praktisch toepasbaar softwarepakket aangeschaft. Er wordt budget gereserveerd voor de periodieke actualisatie van de areaalgegevens. Het is efficiënt om voor de opbouw en indeling van areaalgegevens aan te sluiten bij de landelijke standaarden BGT, GWSW en IMBOR.

Bepalen prestatie indicatoren voor de kwaliteit en bijpassende inspectie en meetmethodieken

Omdat de kwaliteit van de buitenruimte centraal staat, is het van belang prestatie indicatoren (KPI's) vast te stellen. Daarbij hoort de keuze voor de juiste inspecties en meetmethoden. Dit verschilt per asset en per KPI. Hiervoor kan het beste worden aangesloten bij landelijke richtlijnen. Bijvoorbeeld, voor enkele assets geeft de beeldsystematiek bruikbare informatie over de onderhoudstoestand als de juiste beeldmeetlatten worden gebruikt. Voor de veiligheid en de technische kwaliteit zijn andere methodieken beschikbaar, zoals de boomveiligheidscontrole (BVC) voor bomen, de NEN2767 voor diverse assets en de CUR117 voor civieltechnische kunstwerken.

Doorontwikkeling organisatie met het oog op assetmanagement en waardenmodel

De toepassing van assetmanagement vraagt om een aantal stappen binnen de gemeentelijke organisatie. Alle betrokken medewerkers moeten op de hoogte zijn van de methodiek, en van hun rol en taken.

Duurzaamheid en circulariteit

De gemeente heeft het manifest 'Circulariteit' opgesteld. Hierin zijn de onderwerpen duurzaamheid en circulariteit toegelicht. Het is van belang dit uit te werken voor het beheer van de buitenruimte.

Vervangingsopgave in beeld brengen

Er is sprake van een vervangingsgolf. Openbare ruimte die in de jaren '70 en '80 is aangelegd is langzamerhand aan vervanging toe. Wordt de vervanging uitgesteld, dan daalt de technische kwaliteit. Voor deze vervanging zijn nooit middelen gereserveerd. De eerste aanleg is betaald via projectexploitatie, daarna zijn uitsluitend middelen beschikbaar gesteld voor onderhoud.

Verbeterplan Oppervlaktewater

Het Verbeterplan Oppervlaktewater moet worden uitgewerkt. Dit is de opvolger van het gemeentelijk baggerplan. Het gaat in op structureler beheer, ecologie en waterkwaliteit. Hierbij worden onder meer de waterschappen betrokken.

Bijlagen

Bijlage 1 Begrippen

Begrip	Toelichting
Achterstallig onderhoud en onderhoudsachterstand	Er is sprake van achterstallig onderhoud als een asset niet meer voldoet aan de geldende veiligheidsnormen of prestatieafspraken zoals een bepaald kwaliteitsniveau, of als er sprake is van kapitaalvernietiging. Tot dat moment kan er sprake zijn van een onderhoudsachterstand. De onderhoudsachterstand is omkeerbaar, en kan worden weggenomen zonder vervanging of renovatie.
Areaal	Het totaal aan de te beheren kapitaalgoederen.
Asset	Kapitaalgoed, bezitting. In de openbare ruimte wordt dit begrip gebruikt voor de fysieke objecten die in eigendom of beheer zijn, zoals wegen, bomen, riolen en lichtmasten.
Assetmanagement	Het vergroten van de waarde van kapitaalgoederen door optimaal beheer te realiseren op basis van afgewogen kosten, prestaties en risico's over de gehele levenscyclus van assets.
BBV	Het Besluit begroting en verantwoording. Regelgeving voor gemeenten, provincies en waterschappen voor de wijze waarop de wettelijk verplichte jaarlijks begrotings- en verantwoordingsstukken moeten worden opstellen.
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie. De gedetailleerde digitale basiskaart van heel Nederland, waarvoor de bronhouders, zoals gemeenten, wettelijk verplicht zijn om de benodigde geografische gegevens te leveren en zorg te dragen voor de kwaliteit ervan zoals beschreven in de Gegevenscatalogus BGT.
Beheren	Systematisch plannen, budgetteren, voorbereiden en uitvoeren van activiteiten die erop gericht zijn een kapitaalgoed blijvend zijn functie te laten vervullen.
Dienstverlening	Activiteiten om het gebruik van de kapitaalgoederen te beïnvloeden. Denk hierbij aan handhaving, vergunningverlening, crowd-control, voorlichting, parkbeheerder, gladheidsbestrijding, verkeersmanagement, etc. Eén van de vier levensfasen van een kapitaalgoed: bouwen, onderhouden, gebruik en afdanken.
Groot onderhoud	Onderhoud van ingrijpende aard, met als doel het kapitaalgoed in goede staat te brengen. Het is een vorm van planmatig, technisch onderhoud.
Inspectie	Het beoordelen van de technische kwaliteit van de kapitaalgoederen.
Kapitaalgoederen	Alle kapitaalintensieve assets in de openbare ruimte die nodig zijn diensten en goederen aan burgers te leveren. Het zijn grote assets die vaak veel waarde hebben en meerdere jaren meegaan. In de paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen' van de gemeentelijke en provinciale begroting moeten ten minste de volgende kapitaalgoederen staan: wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Gebouwen maken geen onderdeel uit van de openbare ruimte.
Klein onderhoud	Onderhoudsmaatregelen die lokaal, over een beperkt gedeelte van het kapitaalgoed, worden uitgevoerd om kleine gebreken te herstellen. De maatregelen zijn bedoeld om het kapitaalgoed in goede staat te houden. Het is een vorm van planmatig, technisch onderhoud.
KPI	Kritieke (of kritische) Prestatie Indicator. De indicator die aangeeft hoe de voortgang is van de realisatie van de bijbehorende doelstelling.
Kwaliteit	Mate waarin een kapitaalgoed voldoet aan de gestelde (technische) richtlijnen of doelstellingen.
Levensduur	De maximale periode waarop een kapitaalgoed kan worden ingezet. De grens wordt bepaald door techniek, politiek of wetgeving. De economische levensduur geeft aan hoe lang een kapitaalgoed in de boeken staat.
Levensduurkosten	De som van de aanlegkosten, de beheerkosten, de kosten in de gebruiksfase en de sloopkosten bij het afdanken.
Monitoren	In de gaten houden van de resultaten van de uitgevoerde activiteiten. Onderdeel van de Check-fase uit de Plan-Do-Check-Act-cirkel.
PDCA-cyclus	Cirkel van Plan-Do-Check-Act. Kwaliteitscirkel ontwikkeld door William Deming om de kwaliteit van de werkprocessen te verbeteren.

Restlevensduur	Hoe lang een kapitaalgoed nog mee kan gaan, gezien de maatgevende levensduur (technisch, economisch, politiek, wettelijk).
Risico	De kans dat een (ongewenste) gebeurtenis optreedt in relatie tot het effect van deze gebeurtenis. Risico = kans * effect.
Vervanging	Een nieuw kapitaalgoed in de plaats brengen van het oude, versleten kapitaalgoed, waarbij het nieuwe kapitaalgoed dezelfde prestaties levert als het oude.
Vervangingsinvestering	Investeringen die nodig zijn om kapitaalgoederen te vervangen.
Verzorgingsonderhoud	Onderhoud dat wordt uitgevoerd om de kapitaalgoederen visueel aantrekkelijk te houden.

Bijlage 2 Wettelijke kaders

Wetgeving		
Wet	Inhoud	Effect op Openbare ruimte
Grondwet	Zorg van de overheid gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu	De zorg voor een goede leefomgeving.
Burgerlijk Wetboek, artikel 6:162 - Zorgplicht	Stelt dat de gemeente zorg moet dragen over het areaal in haar beheer.	Dit betekent dat de gemeente op de hoogte moet zijn van de toestand van haar areaal door middel van bijvoorbeeld inspecties en voldoende moet doen om een veilig gebruik mogelijk te maken (zorgplicht)
Arbeidsomstandighedenwet (Wet Arbo)	Vaststellen beleid, gericht op veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu. Ook voldoen aan het Bouwprocesbesluit. Dit is een uitwerking van de EG-richtlijn "Minimumvoorschriften inzake veiligheid en gezondheid voor tijdelijke en mobiele bouwplaatsen.	Opstellen van bestekanalyses of ARBO-projectrisico-inventarisaties en zorgdragen voor Veiligheids- en Gezondheidsplannen. Ook CROW-publicatie "Maatregelen bijwerken in uitvoering" is van toepassing. Maken van verantwoorde keuzes in ontwerpen, met aandacht voor de arbeidsomstandigheden waaronder veilig werken, ook later bij het uitvoeren van onderhoud.
Gemeentewet	Regelt het bestuur van de gemeente.	Om als gemeente de opgedragen taken te kunnen uitvoeren en eigen beleid te kunnen maken moet er een gemeentebestuur zijn dat besluiten kan nemen. Door de gemeentewet toe te passen krijgen de raadsleden en leden van het college van B&W de mogelijkheid dat in hun eigen rol op democratische wijze te doen.
Omgevingswet	Deze nieuwe wet voegt oude wetten samen en bevat regels voor wat er buiten te zien, horen en ruiken is	De Omgevingswet gaat over de ruimte waarin mensen wonen, werken en ontspannen. Door de samenvoeging heeft het op veel assets van de openbare ruimte invloed
Wet Milieubeheer	De Wet milieubeheer dient in eerste instantie om het milieu te beschermen door middel van kwaliteitseisen, vergunningen en regels, en de handhaving hiervan. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met eventuele archeologische waarden.	Effect op gebruik van bestrijdingsmiddelen, gebruik van materieel en het ontgraven van de bodem bij rooi- en plantwerkzaamheden wat betreft archeologie.
Wegenverkeerswet (WVW)	Vormt de basis voor de regelgeving van het wegverkeer in Nederland.	Bevat diverse regels en verkeerstekens die gelden op de openbare wegen
Wegenwet	Volgens de Wegenwet moet de wegbeheerder zorgen dat de binnen haar gebied liggende wegen in goede staat verkeren	Verplicht de gemeente om voorzieningen regelmatig en duurzaam te onderhouden. Tevens verplicht het wegbeheerders tot het bezit van een Wegenlegger.
Code Milieu Verantwoord Wegbeheer	Wet voor inzicht in het wegenbestand over de aanwezigheid van teer	Het ontdekken van teer in wegverhardingen en wegfunderingen voorafgaand aan reconstructie of sloop. Het selectief verwijderen van teer houdende lagen en rechtstreeks afvoeren naar een vergunde inrichting.
Europese Richtlijn Omgevingslawaaï	Wet gericht op het vermijden, voorkomen of verminderen van schadelijke gevolgen van omgevingslawaaï.	Verplichting om iedere 5 jaar een geluidsbelastingkaart en een actieplan op te stellen
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)	Binnen artikel 22 en 23 van dit besluit staat omschreven dat er voor het beheer van kapitaalgoederen een meerjarenprogramma beschikbaar moet zijn.	Het vaststellen van beheerplannen is bij het toepassen van voorzieningen voor kapitaalgoederen een verplichting volgens artikel 75 van dit besluit. Het opstellen en vaststellen van het onderhoudsbeheerplan (inclusief MJOP) is daarmee een wettelijke verplichting.
Artikel 25 auteursrecht	De maker van een werk heeft, zelfs nadat hij zijn auteursrecht heeft overgedragen nog diversen rechten. Deze rechten gaan na overlijden over op de erfgenamen.	Dit betekent dat in beginsel slechts na overleg en toestemming van de maker (erven) de werken kunnen worden gewijzigd dan wel verwijderd.
Politie Keurmerk Veilig Wonen	Om te voldoen aan het keurmerk PKVW moet de openbare verlichting voldoen aan de vastgelegde minimale verlichting eisen.	Draagt bij aan de sociale veiligheid.

Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten (WIBON)	Deze wet heeft ten doel graafincidenten (schades) te voorkomen	Registratie van het ondergrondse kabelnet.
SER-Energieakkoord september 2013	Doelstelling om het energieverbruik te verminder en de CO2 uitstoot te verlagen.	Verminderen van het energieverbruik en daardoor vermindering van de CO2 uitstoot.
Keur waterschap	Regels (met name geboden en verboden) die een waterschap hanteert bij de bescherming van onder andere waterkeringen, watergangen en bijbehorende kunstwerken	Deze regels voorkomen dat dijken en oevers beschadigen. Ook zijn er regels voor het onderhoud van sloten, beken, rivieren en andere waterlopen om de waterafvoer in dit oppervlaktewater te waarborgen
Legger waterschap	De legger is een kaart van het gebied dat een waterschap in beheer heeft.	De kaart geeft nauwkeurig aan welke regels van het waterschap (de keur) op welke plek gelden.
Kaderrichtlijn water (KRW)	Europese richtlijn die op 22 december 2000 van kracht is geworden. Doelstelling is het realiseren en behouden van chemisch schoon en ecologisch gezond oppervlaktewater en grondwater.	De EU-lidstaten moeten deze 'goede toestand' uiterlijk in 2027 realiseren.
ADAS-2024	Binnen de ADAS wetgeving wordt vastgesteld dat alle nieuwe voertuigen vanaf 2024 voorzien zijn van rijhulpsystemen (Advanced Driver Assistance System).	De rijhulpsystemen rijden op sensoren waarbij het belangrijk is dat de wegmarkeringen en bebording goed gedetecteerd/herkend kunnen worden.
RVV 1990	Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990.	Bevat de verkeersregels met daarbij horende verkeersborden, verkeersregelinstallaties en wegmarkeringen.
Warenwetbesluit Attractie- en Speelvoorzieningen (WAS)	Speelvoorzieningen moeten veilig gebruik kunnen worden; toestellen moeten een certificaat van goedkeuring hebben.	Verplichting om speelplekken veilig in te richten en veilig te houden d.m.v. inspecties, visuele controles, uitvoeren van onderhoud en noodzakelijke vervangingen.

Wetten die op zijn gegaan in de Omgevingswet

Wet Natuurbescherming	Deze wet beschermt kwetsbare dieren en planten.	Tijdens onderhoudswerkzaamheden en vervangingen dient de gemeente kwetsbare dieren en planten te beschermen. Dit speelt vooral bij de werfmuren en kades in de binnenstad.
Wet Geluidhinder (WGh)	Hierin is het bestrijden en voorkomen van geluidshinder ten gevolge van wegverkeer, railverkeer en industrie vastgelegd.	Voor constructies is dit onder andere bij de aanleg van een nieuwe civiele constructies, de bouw van nieuwe woningen nabij de wegen en bij aanpassingen van bruggen.

Bijlage 3 Overzicht beleidskaders

Beleidskaders
Europees
EU-kaderrichtlijn water
Nationaal
Nationaal Waterplan
Nationaal Deltaprogramma
Nationale Omgevingsvisie
Provinciaal
Leidraad afkoppelen en infiltreren afstromend hemelwater provincie Utrecht
Samenwerkingsovereenkomst netwerk Water & Klimaat 2024 t/m 2027
Samenwerkingsovereenkomst De Blauwe Agenda
www.toekomstbestendigbouwen.nl/convenant-2/
https://www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/energie-en-klimaat/klimaatadaptatie/klimaatadaptief-bouwen-wordt-het-nieuwe-normaal
Gemeentelijk
Omgevingsvisie 2040
Uitvoeringsprogramma 2023-2026 'Groen en Duurzaam Doen!'
LIOR 2023
Nota Ruimtelijke Kwaliteit 2017
Lokale Adaptatie Strategie (LAS)
Beheerverordening Gemeentelijke Begraafplaatsen 2023
Toekomstvisie gemeentelijke begraafplaatsen 2017
Verordening van lijkbezorgingsrechten 2019
Nadere regels begraafplaatsen 2019
Uitvoeringsprogramma GVVP 2017 – 2021
Voetpaden voor iedereen
Wegenlegger (vanaf 2024 wordt aan een actualisatie gewerkt)
Uitvoeringsplan 2020-2021
Klimaatadaptatie 2020
Water- en klimaatplan 2024

Kadernota Afval 2014
Afvalstoffenverordening
Afvalstoffen besluiten
Bomenverordening gemeente Utrechtse Heuvelrug 2022
Herplantbeleid gemeente Utrechtse Heuvelrug 2010
Groenstructuurplan 2018
Richtlijnen VBNE
Bosonderhoudsplan tot 2026 (niet vastgesteld)
Nota Buitens op de Heuvelrug 2012
Handboek Bomen (Norminstituut bomen)
De Utrechtse Buitenplaatsbiotoop 2014
Landschapsonwikkelingsplan (LOP) 2009 (wordt geactualiseerd, start in 2024)
Beleid voor watergangen en bermen/oevers, vastgelegd door de waterschappen
Boomvervangingsplan 2020 (niet vastgesteld)
Beleidsplan Herstel Stichtse Lustwarande (2004) Provincie Utrecht
Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren
Nadere regels herstraten
Verlegregeling
Handboek K&L gebaseerd op Algemene Verordening Ondergrondse Infra
Oppervlak herstraten voor degeneratievergoeding
Handreiking vergunningverlening sleuf loze technieken K&L
Richtlijn tarieven degeneratievergoeding 2024
NOTA OV 2016
D4i standaard: op afstand aansturen
Water- en klimaatplan (in 2024 naar Raad voor vaststelling)
Branchestandaard gemeentelijke watertaken (concept 2024)
Baggerplan
Aansluitverordening
Afkoppelconvenant
Hemelwaterverordening 2022
Verordening rioolheffing Utrechtse Heuvelrug 2022

Milieubeleidsplan
Speelbeleidsplan 2020-2030
Nota Natuurlijk Spelen
Bordensanering 2023/24
Parkeerbeleidsnota 2021
Uitvoeringsprogramma Verkeervisie Amerongen 2016
Banken- en bakkenplan 2018
Productenboek Buitenruimte 2014

Bijlage 4 Areaalgegevens

Onderstaand overzicht bevat de areaalgegevens per augustus 2024. Omdat de gemeente voortdurend bezig is met de buitenruimte veranderen deze gegevens in de loop van de tijd. De toedeling van de onderdelen aan de verschillende vakdisciplines volgt de begroting.

Het groen en de verharding op de begraafplaatsen is onderdeel van de vakdisciplines groen, bomen en verhardingen.

Areaal buitenruimte	m2	m1	st
Wegen	2.966.240	162.144	
Asfalt	1.243.880		
Elementenverharding	1.342.310		
Cementbeton	4.609		
Overig (halfverharding, overig)	370.751		
Markering	4.690	162.144	
OV/VRI/TI		10.000	10.740
Lichtmasten en armaturen			8.500
OV-Kasten			2
Feestverlichting			2.200
VRI-installaties			14
Pollers (verzinkbaar)			4
Gladheidsmeldsysteem			3
Marktkasten			17
Kabels		10.000	
Speelvoorzieningen	8.719		386
Speeltoestellen			327
Speelondergronden	8.719		
Overige speelvoorz.			59
Groen	3.280.394		
Bos en bosrand	1.279.611		
Bosplantsoen	118.810		
Hagen en heesters	231.945		
Gras	1.383.694		
Planten en perken	20.623		
Sloten en natuurvriendelijke oevers	240.222		
Overig	5.489		
Bomen			37.767
Riolering		490.685	20.652

Rioolgemalen			45
Randvoorzieningen			7
Bergsloot (DWA)			1
Pompputten			699
Autowasplaatsen			1
Meetinstrumenten			50
Zuiveringsvoorzieningen (Biezenvelden)			200
Zuiveringsvoorzieningen (IBA)			1
IT voorzieningen			354
Fonteinen			2
Watertappunten			10
Lijngoten		1.185	
Kolken			19.145
Constructieonderdelen			137
Vrijerval gemengd		184.000	
DWA		60.000	
RWA		63.000	
Drainage		3.500	
Persleiding		179.000	
Kunstwerken		750	154
Brug			43
Tunnel		30	
Kademuur		720	
Beeldende kunst			88
Overig			23
Meubilair		17.630	14.836
Fietsenrek			490
Hekwerken		17.630	
Afval / hondenbak			833
Informatiebord / paneel			150
Verkeersbord / wegwijzers			6.423
Straatnaambord			2.036
Drager (flespaal)			2.959
Drager (buispaal)			401
Drager (portaal)			144
Drager (verkeerszuil)			154
Paal			362
Picknickset / bank			641
Watertappunten (straatmeubilair)			31
Watertappunten (riolering)			10
Marktkasten			25
ABRI's			60

Brandputten			117
Oppervlaktewater	373.874		
Sloot	224.778		
Spreng	12.196		
Vijver en poel	136.900		
Oppervlaktewater berm, oever, overig	244.141	3.800	179
Duikers			120
Niveauregeling (pompen)			8
Niveauregeling (stuwen)			14
Beschoeiing		3.800	
Wadi	1.498		
Berm en oever	242.643		
Grondwater peilbuizen (logger hoofdpost)			20
Grondwater peilbuizen (handmatig)			17
Afvalcontainers			360
Bovengronds			49
Ondergronds			311
Begraafplaats, excl. bomen en groen	70.409	185	
Urnen en gedenkmuur		185	
Grafveld en buitenaula	70.409		
Totaal	6.943.777	685.194	85.074

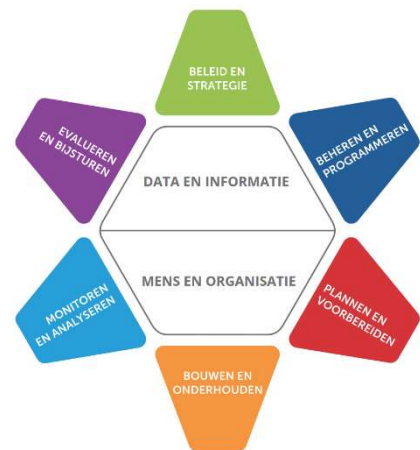
Bijlage 5 IamPro Assetmanagement model

Het beheer van de openbare ruimte vraagt om een gestructureerde en systematische denk- en werkwijze. Assetmanagement draagt bij aan het systematisch afwegen binnen de gehele organisatie volgens het principe: zoek de optimale balans tussen de prestaties, kosten en risico's. Dit vraagt om een procesmatige manier van werken die verder gaat dan de eigen afdeling of assetgroep. Want alle processen worden op elkaar afgestemd vanuit een integrale benadering.

Het iAMPro model voor assetmanagement

Het iAMPro model voor assetmanagement geeft het overzicht van de benodigde activiteiten, informatie en randvoorwaarden die een (overheids)organisatie nodig heeft om invulling te geven aan assetmanagement. Dit iAMPro model voor assetmanagement bestaat uit 3 pijlers:

1. Processtappen
2. Data en informatie
3. Mens en organisatie

Processtappen

Binnen iAMPro zijn zes processtappen met elkaar verbonden. Beslissingen binnen een processtap interacteren ook met de overige processtappen. In de praktijk worden de processtappen overigens niet zo lineair doorlopen als in het model wordt gesuggereerd. Beleid, projecten en instandhoudingsactiviteiten hebben elk hun eigen tijdpad en schaalgrootte maar zijn tegelijkertijd met elkaar verweven.

Randvoorwaarden

De processtappen gaan over de assets en hun prestaties. De bedoeling is dat de assets in precies de juiste mate bijdragen aan het bereiken van de organisatiedoelen. Om de processtappen goed te laten werken in de organisatie zijn mensen en informatie nodig. In het hart van het model bevinden zich daarom de 2 andere pijlers van het model, namelijk 'Mens en organisatie' en 'Data en informatie'. Deze zijn 'randvoorwaardelijk' voor het functioneren van de processtappen: de motor voor het assetmanagementsysteem van de organisatie.

Plan-do-check-act

Een belangrijk uitgangspunt in assetmanagement is plan-do-check-act: je zegt wat je gaat doen (plan); je doet wat je hebt gezegd te gaan doen (do); je kijkt, denkt en handelt kritisch (check); en je verbetert waar nodig (act). Dit principe is terug te zien in de opbouw van de processtappen, maar vindt ook plaats binnen de afzonderlijke processtappen zelf. Op alle niveaus wordt geleerd van de ervaringen en wordt gewerkt aan het optimaliseren van de uitvoering. Dit geldt dus ook voor de organisatie en het assetmanagementsysteem.

Bijlage 6 Financiële uitgangspunten

Berekening benodigd budget op basis van normkosten

Een normbedrag is een gemiddeld bedrag wat jaarlijks nodig is voor instandhouding en vervanging van een object op een bepaald (beeld)kwaliteitsniveau. Door dit bedrag te vermenigvuldigen met het areaal wordt een jaarlijks benodigd budget berekend.

Financiële uitgangspunten

De in dit rapport genoemde bedragen zijn gebaseerd op berekeningen voor kosten van onderhoud. Bij het berekenen van die kosten voor het uitvoeren van onderhoud zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het betreffen de all-in aannemersprijzen.
- Inclusief procentuele toeslagen, welke per discipline kunnen verschillen, voor:
 - Verkeersmaatregelen.
 - Eenmalige kosten.
 - VAT-kosten (Voorbereiding, Administratie en Toezicht) bij investeringen.
 - Uitvoeringskosten.
 - Algemene kosten.
 - Winst en risico.
- Exclusief:
 - Overige kosten, zoals licentiekosten, energiekosten, salariskosten, inhuurkosten
 - VAT-kosten (Voorbereiding, Administratie en Toezicht) bij klein onderhoud, verzorgingsonderhoud en groot onderhoud
 - Toekomstige uitbreiding areaal openbare ruimte
 - Toekomstige prijsstijgingen en indexaties
 - Wegwerken mogelijke achterstanden in uitvoeren van onderhoud
 - Kosten van mogelijke risico's.
- Gebaseerd op prijspeil 2024.

Bijlage 7 Beschikbare budgetten

Onderhoud uitgesplitst

Onderhoud uitgesplitst	2025	2026	2027	2028	2029
Afvalcontainers	€ 97.565	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onderzoek, Inspectie, Advies	€ 97.565	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Begraafplaatsen	€ 451.381	€ 451.381	€ 451.381	€ 451.381	€ 451.380
Contracten	€ 361.550	€ 361.550	€ 361.550	€ 361.550	€ 361.550
Materialen	€ 15.955	€ 15.955	€ 15.955	€ 15.955	€ 15.955
Onderhoud	€ 62.562	€ 62.562	€ 62.562	€ 62.562	€ 62.562
Onderzoek, Inspectie, Advies	€ 11.314	€ 11.314	€ 11.314	€ 11.314	€ 11.314
Bomen	€ 428.057	€ 428.057	€ 428.057	€ 428.057	€ 428.057
Contracten	€ 321.693	€ 321.693	€ 321.693	€ 321.693	€ 321.692
Materialen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onderhoud	€ 80.656	€ 80.656	€ 80.656	€ 80.656	€ 80.656
Onderzoek, Inspectie, Advies	€ 25.708	€ 25.708	€ 25.708	€ 25.708	€ 25.708
Civiele kunstwerken	€ 84.817	€ 84.817	€ 84.817	€ 84.817	€ 84.817
Materialen	€ 1.287	€ 1.287	€ 1.287	€ 1.287	€ 1.287
Onderhoud	€ 70.676	€ 70.676	€ 70.676	€ 70.676	€ 70.676
Onderzoek, Inspectie, Advies	€ 12.854	€ 12.854	€ 12.854	€ 12.854	€ 12.854
Evenementen	€ 15.527	€ 15.527	€ 15.527	€ 15.527	€ 15.528
Contracten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onderhoud	€ 15.527	€ 15.527	€ 15.527	€ 15.527	€ 15.527
Onderzoek, Inspectie, Advies	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Gladheidsbestrijding	€ 112.355	€ 112.355	€ 112.355	€ 112.355	€ 112.355
Contracten	€ 35.226	€ 35.226	€ 35.226	€ 35.226	€ 35.226
Materialen	€ 39.850	€ 39.850	€ 39.850	€ 39.850	€ 39.850
Onderhoud	€ 37.279	€ 37.279	€ 37.279	€ 37.279	€ 37.279
Groen	€ 1.443.770	€ 1.443.771	€ 1.443.771	€ 1.443.771	€ 1.443.772
Contracten	€ 1.292.039	€ 1.292.040	€ 1.292.040	€ 1.292.040	€ 1.292.040
Materialen	€ 41.983	€ 41.983	€ 41.983	€ 41.983	€ 41.983
Onderhoud	€ 75.820	€ 75.820	€ 75.820	€ 75.820	€ 75.820
Onderzoek, Inspectie, Advies	€ 33.928	€ 33.928	€ 33.928	€ 33.928	€ 33.928
K&L	€ -99.580	€ -99.580	€ -99.580	€ -99.580	€ -99.580
Contracten	-€ 229.820	-€ 229.820	-€ 229.820	-€ 229.820	-€ 229.820
Onderhoud	€ 130.240	€ 130.240	€ 130.240	€ 130.240	€ 130.240
Mobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Materialen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onderzoek, Inspectie, Advies	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
OVL	€ 75.007	€ 75.007	€ 75.007	€ 75.007	€ 75.006
Onderhoud	€ 32.226	€ 32.226	€ 32.226	€ 32.226	€ 32.225
Onderzoek, Inspectie, Advies	€ 42.781	€ 42.781	€ 42.781	€ 42.781	€ 42.781

Riolering		€ 1.510.767	€ 1.238.612	€ 1.238.612	€ 1.238.612	€ 1.238.610
Contracten		€ 417.537	€ 417.537	€ 417.537	€ 417.537	€ 417.536
Materialen		€ 96.410	€ 96.410	€ 96.410	€ 96.410	€ 96.410
Onderhoud		€ 485.264	€ 485.264	€ 485.264	€ 485.264	€ 485.263
Onderzoek, Inspectie, Advies		€ 511.556	€ 239.401	€ 239.401	€ 239.401	€ 239.401
Spelen		€ 30.656	€ 30.656	€ 30.656	€ 30.656	€ 30.656
Materialen		€ 6.428	€ 6.428	€ 6.428	€ 6.428	€ 6.428
Onderhoud		€ 13.944	€ 13.944	€ 13.944	€ 13.944	€ 13.944
Onderzoek, Inspectie, Advies		€ 10.284	€ 10.284	€ 10.284	€ 10.284	€ 10.284
Vastgoed		€ 36.089	€ 36.089	€ 36.089	€ 36.089	€ 36.089
Onderhoud		€ 36.089	€ 36.089	€ 36.089	€ 36.089	€ 36.089
Verkeersvoorzieningen		€ 98.990	€ 98.990	€ 98.990	€ 98.990	€ 98.990
Contracten		€ 5.294	€ 5.294	€ 5.294	€ 5.294	€ 5.294
Materialen		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onderhoud		€ 93.696	€ 93.696	€ 93.696	€ 93.696	€ 93.697
Onderzoek, Inspectie, Advies		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
VRI		€ 73.915	€ 73.915	€ 73.915	€ 73.915	€ 73.915
Materialen		€ 1.929	€ 1.929	€ 1.929	€ 1.929	€ 1.929
Onderhoud		€ 71.986	€ 71.986	€ 71.986	€ 71.986	€ 71.986
Watergangen		€ 155.113	€ 155.113	€ 155.113	€ 155.113	€ 155.114
Contracten		€ 125.488	€ 125.488	€ 125.488	€ 125.488	€ 125.488
Onderhoud		€ 12.372	€ 12.372	€ 12.372	€ 12.372	€ 12.373
Onderzoek, Inspectie, Advies		€ 17.253	€ 17.253	€ 17.253	€ 17.253	€ 17.253
Wegen		€ 2.636.012	€ 2.606.742	€ 2.606.331	€ 2.606.331	€ 2.606.332
Contracten		€ 530.995	€ 530.995	€ 530.995	€ 530.995	€ 530.994
Materialen		€ 41.137	€ 41.137	€ 41.137	€ 41.137	€ 41.138
Onderhoud		€ 2.024.738	€ 1.995.468	€ 1.995.057	€ 1.995.057	€ 1.995.058
Onderzoek, Inspectie, Advies		€ 39.142	€ 39.142	€ 39.142	€ 39.142	€ 39.143
Wegen en verkeer		€ 200	€ 200	€ 200	€ 200	€ 200
Contracten		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onderhoud		€ 200	€ 200	€ 200	€ 200	€ 200
Totaal		€ 7.150.641	€ 6.751.652	€ 6.751.241	€ 6.751.241	€ 6.751.240

Overige kosten uitgesplitst

Overige kosten uitgesplitst	2025	2026	2027	2028	2029
Afval	€ -2.133.344	€ -2.035.779	€ -2.035.779	€ -2.035.779	€ -2.041.237
Afschrijvingen	€ 561.449	€ 537.950	€ 498.611	€ 542.412	€ 553.675
Belastingen en Heffingen	-€ 7.433.104	-€ 7.515.452	-€ 7.576.173	-€ 7.769.485	-€ 7.786.206
Diensten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Inhuur	€ 131.257	€ 79.540	€ 79.540	€ 79.540	€ 79.540
Diverse lasten en Baten	€ 495.352	€ 376.943	€ 376.943	€ 376.943	€ 376.944
Nutsvoorzieningen	€ 10.516	€ 10.516	€ 10.516	€ 10.516	€ 10.516
Onderzoek, Inspectie, Advies	-€ 623.500	-€ 250.000	-€ 150.000	€ 0	€ 0
Salariskosten	€ 810.155	€ 810.193	€ 810.253	€ 809.764	€ 809.764
Verzekeringen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Afval Reiniging en schoonmaak	€ 3.888.316	€ 3.888.316	€ 3.888.316	€ 3.888.316	€ 3.888.316
Gebouwonderhoud	€ 26.215	€ 26.215	€ 26.215	€ 26.215	€ 26.215
Begraafplaatsen	€ -785.441	€ -786.388	€ -786.802	€ -788.449	€ -789.403
Afschrijvingen	€ 77.095	€ 76.142	€ 75.188	€ 74.236	€ 73.282
Belastingen en Heffingen	-€ 1.328.661	-€ 1.328.661	-€ 1.328.661	-€ 1.328.661	-€ 1.328.661
Inhuur	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Diverse lasten en Baten	€ 6.428	€ 6.428	€ 6.428	€ 6.428	€ 6.428
Nutsvoorzieningen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Salariskosten	€ 459.697	€ 459.703	€ 460.243	€ 459.548	€ 459.548
Bomen	€ 38.855	€ 38.855	€ 38.855	€ 38.855	€ 38.856
Belastingen en Heffingen	€ 6.428	€ 6.428	€ 6.428	€ 6.428	€ 6.428
Huren	€ 20.856	€ 20.856	€ 20.856	€ 20.856	€ 20.856
Inhuur	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Diverse lasten en Baten	€ 11.571	€ 11.571	€ 11.571	€ 11.571	€ 11.572
Onderzoek, Inspectie, Advies	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Verzekeringen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Civiele kunstwerken	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Diverse lasten en Baten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Evenementen	€ 203.521	€ 231.104	€ 230.527	€ 230.130	€ 229.739
Afschrijvingen	€ 4.256	€ 31.831	€ 31.440	€ 31.050	€ 30.660
Belastingen en Heffingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Diensten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Inhuur	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Diverse lasten en Baten	€ 7.521	€ 7.521	€ 7.521	€ 7.521	€ 7.521
Nutsvoorzieningen	€ 969	€ 969	€ 969	€ 969	€ 969
Salariskosten	€ 190.775	€ 190.783	€ 190.597	€ 190.590	€ 190.590
Gladheidsbestrijding	€ 46.744	€ 46.180	€ 45.617	€ 48.596	€ 47.986
Afschrijvingen	€ 43.090	€ 42.526	€ 41.963	€ 44.942	€ 44.332
Diverse lasten en Baten	€ 2.426	€ 2.426	€ 2.426	€ 2.426	€ 2.426
Nutsvoorzieningen	€ 1.228	€ 1.228	€ 1.228	€ 1.228	€ 1.228
Groen	€ 2.143.630	€ 2.308.661	€ 2.336.947	€ 2.361.061	€ 2.389.711
Afschrijvingen	€ 262.799	€ 427.720	€ 457.580	€ 481.444	€ 510.094

Belastingen en Heffingen	€ 15.047	€ 15.047	€ 15.047	€ 15.047	€ 15.047
Diensten	€ 113.766	€ 113.766	€ 113.766	€ 113.766	€ 113.766
Huren	-€ 4.257	-€ 4.257	-€ 4.257	-€ 4.257	-€ 4.257
Inhuur	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Diverse lasten en Baten	€ 89.195	€ 89.195	€ 89.195	€ 89.195	€ 89.195
Nutsvoorzieningen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onderzoek, Inspectie, Advies	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Salariskosten	€ 1.667.080	€ 1.667.190	€ 1.665.616	€ 1.665.866	€ 1.665.866
Verzekeringen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
K&L	€ -139.743	€ -139.743	€ -139.743	€ -139.743	€ -139.743
Belastingen en Heffingen	-€ 147.867	-€ 147.867	-€ 147.867	-€ 147.867	-€ 147.867
Inhuur	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Diverse lasten en Baten	€ 8.124	€ 8.124	€ 8.124	€ 8.124	€ 8.124
Mobiliteit	€ 211.947	€ 211.124	€ 210.388	€ 209.517	€ 208.694
Afschrijvingen	€ 81.225	€ 80.402	€ 79.579	€ 78.756	€ 77.932
Belastingen en Heffingen	-€ 21.500	-€ 21.500	-€ 21.500	-€ 21.500	-€ 21.500
Diensten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Inhuur	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Diverse lasten en Baten	€ 101.708	€ 101.708	€ 101.708	€ 101.708	€ 101.708
Nutsvoorzieningen	€ 1.465	€ 1.465	€ 1.465	€ 1.465	€ 1.465
Salariskosten	€ 49.049	€ 49.049	€ 49.136	€ 49.088	€ 49.088
OVL	€ 537.074	€ 540.467	€ 599.690	€ 665.934	€ 667.881
Afschrijvingen	€ 117.819	€ 175.453	€ 234.676	€ 300.920	€ 302.867
Belastingen en Heffingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Diverse lasten en Baten	€ 161.554	€ 119.312	€ 119.312	€ 119.312	€ 119.312
Nutsvoorzieningen	€ 257.701	€ 245.702	€ 245.702	€ 245.702	€ 245.702
Riolering	€ -4.104.515	€ -3.732.444	€ -3.832.444	€ -3.832.444	€ -3.832.444
Afschrijvingen	€ 2.718.276	€ 3.333.515	€ 3.415.479	€ 3.459.484	€ 4.270.197
Belastingen en Heffingen	-€ 8.316.203	-€ 8.824.415	-€ 9.007.448	-€ 9.050.281	-€ 9.860.994
Diensten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Huren	€ 56.559	€ 56.559	€ 56.559	€ 56.559	€ 56.559
Inhuur	€ 105.407	€ 105.407	€ 105.407	€ 105.407	€ 105.407
Diverse lasten en Baten	€ 284.930	€ 284.930	€ 284.930	€ 284.930	€ 284.930
Nutsvoorzieningen	€ 309.859	€ 309.859	€ 309.859	€ 309.859	€ 309.859
Onderzoek, Inspectie, Advies	-€ 265.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Salariskosten	€ 964.955	€ 964.999	€ 966.068	€ 964.896	€ 964.896
Verzekeringen	€ 3.856	€ 3.856	€ 3.856	€ 3.856	€ 3.856
Afval Reiniging en schoonmaak	€ 8.270	€ 8.270	€ 8.270	€ 8.270	€ 8.270
Gebouwonderhoud	€ 24.576	€ 24.576	€ 24.576	€ 24.576	€ 24.576
Spelen	€ 26.306	€ 21.612	€ 23.456	€ 17.388	€ 17.216
Afschrijvingen	€ 23.604	€ 18.910	€ 20.754	€ 14.686	€ 14.513
Huren	€ 130	€ 130	€ 130	€ 130	€ 130
Diverse lasten en Baten	€ 2.572	€ 2.572	€ 2.572	€ 2.572	€ 2.572
Vastgoed	€ 25.832	€ 25.832	€ 25.832	€ 25.832	€ 25.832
Belastingen en Heffingen	€ 4.052	€ 4.052	€ 4.052	€ 4.052	€ 4.052

Diensten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Diverse lasten en Baten	€ 2.544	€ 2.544	€ 2.544	€ 2.544	€ 2.544
Nutsvoorzieningen	€ 19.236	€ 19.236	€ 19.236	€ 19.236	€ 19.236
Verkeersvoorzieningen	€ 761.565	€ 848.866	€ 862.291	€ 955.369	€ 951.653
Afschrijvingen	€ 167.036	€ 254.318	€ 267.231	€ 360.694	€ 356.977
Belastingen en Heffingen	-€ 578	-€ 578	-€ 578	-€ 578	-€ 578
Diensten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Inhuur	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Diverse lasten en Baten	€ 267.328	€ 267.328	€ 267.328	€ 267.328	€ 267.328
Onderzoek, Inspectie, Advies	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Salariskosten	€ 327.779	€ 327.798	€ 328.310	€ 327.925	€ 327.925
VRI	€ 11.736	€ 11.736	€ 11.736	€ 11.736	€ 11.736
Nutsvoorzieningen	€ 11.736	€ 11.736	€ 11.736	€ 11.736	€ 11.736
Watergangen	€ 3.991	€ 3.969	€ 3.946	€ 3.924	€ 3.901
Afschrijvingen	€ 1.747	€ 1.725	€ 1.702	€ 1.680	€ 1.657
Belastingen en Heffingen	€ 315	€ 315	€ 315	€ 315	€ 315
Huren	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Diverse lasten en Baten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Nutsvoorzieningen	€ 1.929	€ 1.929	€ 1.929	€ 1.929	€ 1.929
Wegen	€ 178.662	€ 101.637	€ 101.637	€ 101.637	€ 101.637
Belastingen en Heffingen	€ 69.826	€ 69.826	€ 69.826	€ 69.826	€ 69.826
Huren	€ 13.034	€ 13.034	€ 13.034	€ 13.034	€ 13.034
Inhuur	€ 89.286	€ 12.261	€ 12.261	€ 12.261	€ 12.261
Diverse lasten en Baten	€ 6.516	€ 6.516	€ 6.516	€ 6.516	€ 6.516
Onderzoek, Inspectie, Advies	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Wegen en verkeer	€ 2.431.472	€ 2.741.080	€ 2.880.100	€ 2.957.797	€ 3.058.707
Afschrijvingen	€ 1.184.772	€ 1.494.276	€ 1.634.053	€ 1.711.722	€ 1.812.632
Belastingen en Heffingen	€ 47.524	€ 47.524	€ 47.524	€ 47.524	€ 47.524
Diensten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Inhuur	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Diverse lasten en Baten	-€ 145.269	-€ 145.269	-€ 145.269	-€ 145.269	-€ 145.269
Salariskosten	€ 1.344.445	€ 1.344.549	€ 1.343.792	€ 1.343.820	€ 1.343.820
Verzekeringen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Wegen en verkeer - Werf	€ 229.377	€ 240.267	€ 237.646	€ 244.840	€ 253.901
Afschrijvingen	€ 73.388	€ 84.278	€ 81.657	€ 88.851	€ 97.910
Belastingen en Heffingen	€ 28.094	€ 28.094	€ 28.094	€ 28.094	€ 28.095
Diensten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Diverse lasten en Baten	€ 96.413	€ 96.413	€ 96.413	€ 96.413	€ 96.414
Nutsvoorzieningen	€ 11.774	€ 11.774	€ 11.774	€ 11.774	€ 11.774
Verzekeringen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Afval Reiniging en schoonmaak	€ 4.962	€ 4.962	€ 4.962	€ 4.962	€ 4.962
Gebouwonderhoud	€ 14.746	€ 14.746	€ 14.746	€ 14.746	€ 14.746
Totaal	€ -312.332	€ 677.034	€ 813.901	€ 1.076.201	€ 1.204.622

Bijlage 8 Factsheets

Per asset staat de volgende informatie op een rij:

- Onderdelen asset, indien van toepassing de uitgesloten onderdelen
- Vastgesteld relevant beleid
- Beheerstrategie en -maatregelen
- Areaal
- Kwaliteit
- Jaarlijks benodigd onderhoudsbudget op basis van normkosten en beschikbaar budget in gemeentelijke begroting
- Jaarlijks verwachte investeringen op basis van normkosten en gemeentelijke begroting opgenomen investeringsbedragen
- Conclusies budgetten
- Risico's
- Ontwikkelagenda en planning

Op basis van inspectieresultaten en gebiedskennis van de beheerders is de huidige kwaliteit als volgt samengevat:

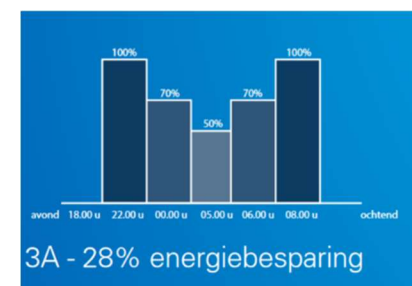
	Goed
	Voldoende
	Aandacht

Asset Wegen	Beheer Asset 2025 – 2034
Onderdelen Asset Uitgesloten onderdelen	<ul style="list-style-type: none"> - Asfaltverhardingen - Elementenverhardingen - Cementbeton verhardingen - Half verhardingen - Markeringen en belijning Uitgesloten: <ul style="list-style-type: none"> - Pollers, straatmeubilair en verkeersborden
Vastgesteld relevant beleid Vastgelegde documenten	<ul style="list-style-type: none"> - GVVP 2010 - Uitvoeringsprogramma GVVP 2017 – 2021 - Voetpaden voor iedereen - Wegenlegger (vanaf 2024 wordt aan een actualisatie gewerkt) - Uitvoeringsplan 2020-2021 - Groenstructuurplan 2010 - Groen en Duurzaam Doen 2023-2026 - Klimaatadaptatie 2020 - Water- en klimaatplan 2024
Beheerstrategie en – maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> - Er wordt gezorgd voor veilige wegen en verkeersvoorzieningen afgestemd op het gebruik door de diverse verkeersdeelnemers. - De bereikbaarheid in de gemeente wordt geborgd. - Onderhoud wordt uitgevoerd op het moment dat de kwaliteit van de verharding de richtlijnen van de CROW-systematiek voor wegbeheer overschrijdt. De beheerder maakt daarbij afwegingen op het gebied van beschikbaar budget en noodzaak tot ingrijpen. Samen met het effect van het onderhoud, overlastbeperking en integrale afstemming met andere vakgebieden/grotere projecten ontstaat zo een gerichte aanpak met het definitieve onderhouds- en vervangingsprogramma. - Aanwezige achterstanden in onderhoud worden ingelopen, op basis van het hiervoor in de begroting beschikbare budget. Nieuwe achterstanden en verdere kapitaalvernietiging worden voorkomen. - Onderhoud is gericht op het verlengen van de levensduur van de verharding. - Er komt een grote piek aan in de vervangingsopgave, doordat ruim 40% van het areaal in de jaren '70 en '80 is aangelegd en nu aan reconstructie en/of vervanging toe is. - Circulair werken: bestaande materialen (stenen, tegels, banden, enzovoorts) worden zo mogelijk opnieuw gebruikt. - Als onderhoud nodig is, wordt onderzocht of bijdrage aan klimaatadaptatie mogelijk is. Bijvoorbeeld door vermindering van het aantal vierkante meter verharding zodat meer groen aangebracht kan worden, omvorming naar halfverharding en vervanging van asfalt door elementenverharding. - Extra aandacht voor boomwortelopdruk. - Onderhoud halfverharding door eigen dienst. - Waar mogelijk wordt verharding omgevormd naar halfverharding (asfaltvoetpaden/ rondom boomspiegels).

Areal	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Wegen/verhardingen</th> <th colspan="3">m2</th> <th colspan="2">m1</th> <th>st</th> </tr> <tr> <th>A</th> <th>C</th> <th></th> <th>B</th> <th>C</th> <th>C</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Asfalt</td> <td></td> <td>1.243.880</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Elementenverharding</td> <td></td> <td>1.342.310</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Cementbeton</td> <td></td> <td>4.609</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Overig</td> <td></td> <td>370.751</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Markeringen</td> <td></td> <td>4.690</td> <td></td> <td></td> <td>162.144</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Onkruid en vuilverwijdering</td> <td>1.399.031</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>1.399.031</td> <td>2.966.240</td> <td></td> <td></td> <td>162.144</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>											Wegen/verhardingen	m2			m1		st	A	C		B	C	C	Asfalt		1.243.880					Elementenverharding		1.342.310					Cementbeton		4.609					Overig		370.751					Markeringen		4.690			162.144		Onkruid en vuilverwijdering	1.399.031						Totaal	1.399.031	2.966.240			162.144	
	Wegen/verhardingen	m2			m1		st																																																																		
		A	C		B	C	C																																																																		
	Asfalt		1.243.880																																																																						
	Elementenverharding		1.342.310																																																																						
	Cementbeton		4.609																																																																						
	Overig		370.751																																																																						
	Markeringen		4.690			162.144																																																																			
Onkruid en vuilverwijdering	1.399.031																																																																								
Totaal	1.399.031	2.966.240			162.144																																																																				
Kwaliteit	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Kwaliteit</th> <th rowspan="2">Ambitie</th> <th colspan="4">Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie</th> </tr> <tr> <th>Veiligheid</th> <th>Technisch</th> <th>Functie</th> <th>Beeld</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Asset</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Wegen</td> <td>Minimum</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>											Kwaliteit	Ambitie	Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie				Veiligheid	Technisch	Functie	Beeld	Asset						Wegen	Minimum																																												
	Kwaliteit	Ambitie	Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie																																																																						
			Veiligheid	Technisch	Functie	Beeld																																																																			
	Asset																																																																								
Wegen	Minimum																																																																								
Jaarlijks benodigd onderhoudsbudget op basis van normkosten en Beschikbaar budget in gemeentelijke begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Onderhoud</th> <th>2025</th> <th></th> <th>2026</th> <th></th> <th>2027</th> <th></th> <th>2028</th> <th></th> <th>2029</th> <th>en verder</th> </tr> <tr> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Benodigd</td> <td>€ 3.154.510</td> <td>€ 2.839.511</td> <td>€ 3.154.510</td> <td>€ 3.082.984</td> <td>€ 3.154.510</td> <td>€ 3.219.383</td> <td>€ 3.154.510</td> <td>€ 3.304.274</td> <td>€ 3.154.510</td> <td>€ 3.414.245</td> </tr> <tr> <td>Beschikbaar</td> <td>€ 2.636.212</td> <td>€ 2.839.511</td> <td>€ 2.606.942</td> <td>€ 3.082.984</td> <td>€ 2.606.531</td> <td>€ 3.219.383</td> <td>€ 2.606.531</td> <td>€ 3.304.274</td> <td>€ 2.606.532</td> <td>€ 3.414.245</td> </tr> <tr> <td>Verschil</td> <td>-€ 518.298</td> <td>€ 0</td> <td>-€ 547.568</td> <td>€ 0</td> <td>-€ 547.979</td> <td>€ 0</td> <td>-€ 547.979</td> <td>€ 0</td> <td>-€ 547.978</td> <td>€ 0</td> </tr> </tbody> </table>											Onderhoud	2025		2026		2027		2028		2029	en verder	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Benodigd	€ 3.154.510	€ 2.839.511	€ 3.154.510	€ 3.082.984	€ 3.154.510	€ 3.219.383	€ 3.154.510	€ 3.304.274	€ 3.154.510	€ 3.414.245	Beschikbaar	€ 2.636.212	€ 2.839.511	€ 2.606.942	€ 3.082.984	€ 2.606.531	€ 3.219.383	€ 2.606.531	€ 3.304.274	€ 2.606.532	€ 3.414.245	Verschil	-€ 518.298	€ 0	-€ 547.568	€ 0	-€ 547.979	€ 0	-€ 547.979	€ 0	-€ 547.978	€ 0								
	Onderhoud	2025		2026		2027		2028		2029	en verder																																																														
		Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten																																																														
	Benodigd	€ 3.154.510	€ 2.839.511	€ 3.154.510	€ 3.082.984	€ 3.154.510	€ 3.219.383	€ 3.154.510	€ 3.304.274	€ 3.154.510	€ 3.414.245																																																														
	Beschikbaar	€ 2.636.212	€ 2.839.511	€ 2.606.942	€ 3.082.984	€ 2.606.531	€ 3.219.383	€ 2.606.531	€ 3.304.274	€ 2.606.532	€ 3.414.245																																																														
Verschil	-€ 518.298	€ 0	-€ 547.568	€ 0	-€ 547.979	€ 0	-€ 547.979	€ 0	-€ 547.978	€ 0																																																															
Jaarlijks verwachte investeringen op basis van normkosten en In gemeentelijke begroting opgenomen investeringsbedragen	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Investeringen</th> <th>2025</th> <th>2026</th> <th>2027</th> <th>2028</th> <th>2029</th> <th>2030</th> <th>2031</th> <th>2032</th> <th>2033</th> <th>2034</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Verwacht</td> <td>€ 3.929.215</td> <td>€ 3.929.215</td> <td>€ 3.929.215</td> <td>€ 3.929.215</td> <td>€ 3.929.215</td> <td>€ 3.929.215</td> <td>€ 3.929.215</td> <td>€ 3.929.215</td> <td>€ 3.929.215</td> <td>€ 3.929.215</td> </tr> <tr> <td>Bepaald</td> <td>€ 1.998.226</td> <td>€ 2.015.689</td> <td>€ 1.966.513</td> <td>€ 2.001.659</td> <td>€ 2.005.426</td> <td>€ 1.973.701</td> <td>€ 2.001.478</td> <td>€ 2.013.984</td> <td>€ 1.970.554</td> <td>€ 2.004.190</td> </tr> <tr> <td>Verschil</td> <td>-€ 1.930.989</td> <td>-€ 1.913.526</td> <td>-€ 1.962.702</td> <td>-€ 1.927.556</td> <td>-€ 1.923.789</td> <td>-€ 1.955.514</td> <td>-€ 1.927.737</td> <td>-€ 1.915.231</td> <td>-€ 1.958.661</td> <td>-€ 1.925.025</td> </tr> </tbody> </table>											Investeringen	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Verwacht	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	Bepaald	€ 1.998.226	€ 2.015.689	€ 1.966.513	€ 2.001.659	€ 2.005.426	€ 1.973.701	€ 2.001.478	€ 2.013.984	€ 1.970.554	€ 2.004.190	Verschil	-€ 1.930.989	-€ 1.913.526	-€ 1.962.702	-€ 1.927.556	-€ 1.923.789	-€ 1.955.514	-€ 1.927.737	-€ 1.915.231	-€ 1.958.661	-€ 1.925.025																		
	Investeringen	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034																																																														
	Verwacht	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215	€ 3.929.215																																																														
	Bepaald	€ 1.998.226	€ 2.015.689	€ 1.966.513	€ 2.001.659	€ 2.005.426	€ 1.973.701	€ 2.001.478	€ 2.013.984	€ 1.970.554	€ 2.004.190																																																														
Verschil	-€ 1.930.989	-€ 1.913.526	-€ 1.962.702	-€ 1.927.556	-€ 1.923.789	-€ 1.955.514	-€ 1.927.737	-€ 1.915.231	-€ 1.958.661	-€ 1.925.025																																																															
Conclusies budgetten	<ul style="list-style-type: none"> - Het bedrag voor instandhouding is bepaald op basis van de levenscyclus. Dit is een theoretische voorspelling van de levensloop van een object weergegeven in een eenheidsprijs per m2 voor instandhouding van dat object. - Er is een tekort van € 518.000, - per jaar voor het uitvoeren van het dagelijks- en groot onderhoud. Circa 85% hiervan is budget dat voor wegen, onkruidbestrijding en klein onderhoud wegen is voorzien bij de servicedienst en daardoor niet in de beschikbare middelen is opgenomen. - Bij de investeringen lijkt er de komende jaren ca. € 1,9 miljoen minder geïnvesteerd te worden dan in theorie verwacht wordt. 																																																																								

Risico's	<ul style="list-style-type: none"> - Afsluiten van woonwijken waar de reconstructies zullen plaatsvinden. Vinden er meerdere reconstructies plaats op locaties die in verbinding zijn met elkaar, dan kan hier belemmering van de doorstroming door ontstaan. - De huidige klimaatcrisis kan zorgen voor randschade aan de verhardingen. Waterstress heeft als gevolg: vorstschade op straat. - De beheerdata is mogelijk niet compleet, waardoor missende arealen een risico kunnen zijn en eventuele kapitaalvernietiging gaat spelen. - Het aanpassen van werk aan de werken van de nutsbedrijven levert risico's op, door uitstel van een planning kan het ook voorkomen dat er kapitaalvernietiging gaat spelen. De gemeente zet in om werkzaamheden goed met de nutsbedrijven af te stemmen. - De energieprijzen hebben invloed op met name de asfaltkosten. - Voor wegen kan er tot 1991 teerhoudend asfalt gebruikt zijn bij aanleg en onderhoud van asfaltwegen. Wanneer een weg wordt opgebroken moet onderzocht worden hoeveel teerhoudend asfalt vrijkomt, Bij overschrijding van de normen moet het asfalt afgevoerd worden naar een erkend verwerker, wat leidt tot kostenverhoging. Deze kosten zijn op voorhand niet in te schatten.
Ontwikkelagenda + planning	<ul style="list-style-type: none"> - Het inzichtelijk maken van de reconstructie- en vervangingsopgave vanwege de piek in de aanleg in de jaren '70 en '80. - Klimaatadaptatie integreren in regulier onderhoud.

Asset OV-VRI-TI	Beheer Asset 2025 – 2034	
Onderdelen Asset	OV <ul style="list-style-type: none"> - Lichtmasten - Armaturen - OV-kasten met kabels VRI-installaties <ul style="list-style-type: none"> - Masten - Armaturen - Kasten - Drukknoppen - Lussen Technische installaties (TI): <ul style="list-style-type: none"> - Nevenaansluiting voor feestverlichting - Pollers (verzinkbaar) - Gladheidsmeldsysteem - Markt/evenementenkasten 	
Uitgesloten onderdelen	Uitgesloten: <ul style="list-style-type: none"> - N.v.t. 	
Vastgesteld relevant beleid Vastgelegde documenten	<ul style="list-style-type: none"> - NOTA OV 2016 - D4i standaard: op afstand aansturen (het standaardiseert de gegevensopslag en -toegang in DALI 2-drivers, waardoor de integratie van het verlichtingssysteem in een Smart City netwerk wordt vereenvoudigd) - NEN 1010 en 3140 - NPR 13201 	
Beheerstrategie en – maatregelen	Algemeen <ul style="list-style-type: none"> - Er wordt gezorgd voor veilige en werkende voorzieningen. - Onderhoud vindt plaats op functievervulling en technische kwaliteit. - Een meldingen en storing wordt adequaat opgelost, zodat (sociale) veiligheid geborgd blijft. OV <ul style="list-style-type: none"> - Dimregime 3a, zie afbeelding, met als doel 28% energiebesparing - Geen automatische sturing - Versneld vervangen naar LED armatuur (7500 stuks) - Waar nodig mast in zijn geheel vervangen (6500 stuks). <ul style="list-style-type: none"> o Herverdeling locaties van de lichtmasten vindt pas plaats bij grote afschrijvingen en/of grote projecten. In andere gevallen vindt 1 op 1 vervanging plaats. - Beheersysteem is LMS. De aannemer is verantwoordelijk voor actualiteit en compleetheid. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Energieberekeningen worden uitgevoerd t.b.v. verbruik maar ook voor aanleveren gegevens voor het netwerkbedrijf. - Eisen aan OV zijn opgenomen in het integraal contract. - Herverdeling locaties van de lichtmasten vindt pas plaats bij grote afschrijvingen en/of grote projecten. <p>VRI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitgangspunt is minimaal iVRI-ready als voorbereiding op volledige iVRI. - Beheer en onderhoudscontract ligt bij de aannemer. - Onderhoudscontracten gesloten met de leveranciers van de automaten. - Eisen aan VRI zijn opgenomen in de contracten met de aannemers. <p>Technische installaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beheer en onderhoud is nog niet goed geborgd (ontwikkelopgave). - In de kadernota 2025 is aandacht gevraagd voor de markt/evenementenkasten en is budget beschikbaar gesteld voor de volledige vervanging.
--	---

Areaal	<table border="1"> <thead> <tr> <th>OV/VRI/TI</th> <th>m2</th> <th>m1</th> <th>st</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kwaliteitsniveau</td> <td>C</td> <td>C</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>Lichtmasten incl. armaturen</td> <td></td> <td></td> <td>8500</td> </tr> <tr> <td>VRI</td> <td></td> <td></td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>OV- en marktkasten, Pollers, gladheidsmeldsysteem</td> <td></td> <td></td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Feestverlichting</td> <td></td> <td></td> <td>2200</td> </tr> <tr> <td>Elektrakabels</td> <td></td> <td>10.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td></td> <td>10.000</td> <td>10.740</td> </tr> </tbody> </table> <p>Armaturen: aantal masten + extra armaturen. Feestverlichting: nevenaansluitingen, in Dorpskern Driebergen. Gladheidsmeldsysteem: in het asfalt zitten temperatuurmeetpunten, die aan landelijke dienst doorgegeven worden t.b.v. gladheid. Elektrakabels: dit betreft het netwerk OV bij station Driebergen-Zeist.</p>	OV/VRI/TI	m2	m1	st	Kwaliteitsniveau	C	C	C	Lichtmasten incl. armaturen			8500	VRI			14	OV- en marktkasten, Pollers, gladheidsmeldsysteem			26	Feestverlichting			2200	Elektrakabels		10.000		Totaal		10.000	10.740
OV/VRI/TI	m2	m1	st																														
Kwaliteitsniveau	C	C	C																														
Lichtmasten incl. armaturen			8500																														
VRI			14																														
OV- en marktkasten, Pollers, gladheidsmeldsysteem			26																														
Feestverlichting			2200																														
Elektrakabels		10.000																															
Totaal		10.000	10.740																														

Kwaliteit	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Kwaliteit</th> <th rowspan="2">Ambitie</th> <th colspan="4">Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie</th> </tr> <tr> <th>Veiligheid</th> <th>Technisch</th> <th>Funcitie</th> <th>Beeld</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>OV / VRI / TI</td> <td>Basis</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>De functievervulling en technische kwaliteit is geborgd in de onderhoudscontracten. Meldingen van burgers of intern personele meldingen worden doorgegeven aan en opgelost door de aannemer, binnen de in het contract afgesproken tijden.</p>	Kwaliteit	Ambitie	Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie				Veiligheid	Technisch	Funcitie	Beeld	OV / VRI / TI	Basis				
Kwaliteit	Ambitie			Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie													
		Veiligheid	Technisch	Funcitie	Beeld												
OV / VRI / TI	Basis																

--	--

Jaarlijks benodigd
onderhoudsbudget
op basis van normkosten
en

Beschikbaar budget in
gemeentelijke begroting

OV

Onderhoud	2025		2026		2027		2028		2029		en verder
	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	
Benodigd	€ 38.398	€ 537.074	€ 38.398	€ 540.467	€ 38.398	€ 599.690	€ 38.398	€ 665.934	€ 38.398	€ 667.881	€ 667.881
Beschikbaar	€ 75.007	€ 537.074	€ 75.007	€ 540.467	€ 75.007	€ 599.690	€ 75.007	€ 665.934	€ 75.006	€ 667.881	€ 667.881
Verschil	€ 36.609	€ 0	€ 36.609	€ 0	€ 36.609	€ 0	€ 36.609	€ 0	€ 36.608	€ 0	€ 0

VRI

Onderhoud	2025		2026		2027		2028		2029		en verder
	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	
Benodigd	€ 145.598	€ 11.736	€ 145.598	€ 11.736	€ 145.598	€ 11.736	€ 145.598	€ 11.736	€ 145.598	€ 11.736	€ 11.736
Beschikbaar	€ 73.915	€ 11.736	€ 73.915	€ 11.736	€ 73.915	€ 11.736	€ 73.915	€ 11.736	€ 73.915	€ 11.736	€ 11.736
Verschil	-€ 71.683	€ 0	-€ 71.683	€ 0	-€ 71.683	€ 0	-€ 71.683	€ 0	-€ 71.683	€ 0	€ 0

TI

Onderhoud	2025		2026		2027		2028		2029		en verder
	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	
Benodigd	€ 23.378	€ 0	€ 23.378	€ 0	€ 23.378	€ 0	€ 23.378	€ 0	€ 23.378	€ 0	€ 0
Beschikbaar	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Verschil	-€ 23.378	€ 0	-€ 23.378	€ 0	-€ 23.378	€ 0	-€ 23.378	€ 0	-€ 23.378	€ 0	€ 0

Jaarlijks verwachte
investeringen op basis van
normkosten
en

In gemeentelijke begroting
opgenomen
investeringsbedragen

OV

Investeringen	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Verwacht	€ 633.387	€ 633.387	€ 633.387	€ 633.387	€ 633.387	€ 633.387	€ 633.387	€ 633.387	€ 633.387	€ 633.387
Bepaald	€ 0	€ 0	€ 122.868	€ 125.065	€ 125.299	€ 123.317	€ 125.053	€ 125.834	€ 123.120	€ 125.222
Verschil	-€ 633.387	-€ 633.387	-€ 510.519	-€ 508.322	-€ 508.088	-€ 510.070	-€ 508.334	-€ 507.553	-€ 510.267	-€ 508.165

VRI

Investeringen	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Verwacht	€ 97.727	€ 97.727	€ 97.727	€ 97.727	€ 97.727	€ 97.727	€ 97.727	€ 97.727	€ 97.727	€ 97.727

Bepaald	€ 280.789	€ 0	€ 0	€ 281.271	€ 0	€ 0	€ 281.246	€ 0	€ 0	€ 282.758
Verschil	€ 183.062	-€ 97.727	-€ 97.727	€ 183.544	-€ 97.727	-€ 97.727	€ 183.519	-€ 97.727	-€ 97.727	€ 185.031

Tl

Investeringen	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Verwacht	€ 28.327	€ 28.327	€ 28.327	€ 28.327	€ 28.327	€ 28.327	€ 28.327	€ 28.327	€ 28.327	€ 28.327
Bepaald	€ 338.300	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Verschil	€ 309.973	-€ 28.327	-€ 28.327	-€ 28.327	-€ 28.327	-€ 28.327	-€ 28.327	-€ 28.327	-€ 28.327	-€ 28.327

Conclusies budgetten	<ul style="list-style-type: none"> - Bij OV lijkt er genoeg onderhoudsbudget te zijn voor het uitvoeren van het onderhoud. - Bij VRI is er waarschijnlijk te weinig onderhoudsbudget, er is een jaarlijks tekort berekend van circa € 71.000. - Voor de technische installaties is er geen apart budget opgenomen in de gemeentelijke exploitatie en investeringslijst. Het onderhoud wordt nu vanuit andere posten betaald. - Er zijn gemiddeld € 533.000 minder investeringen in OV opgenomen dan in theorie is berekend. Dit is waarschijnlijk het gevolg van de omvoring naar LED, waardoor er de aankomende jaren minder investeringen nodig zijn. - Bij VRI komen de gemiddelde investeringen tot 2034 redelijk overeen met het berekende gemiddelde. - Het beschikbaar gestelde budget vanuit de kadernota voor de markt/evenementenkosten is toereikend.
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> - De kosten voor reparatie en/of vervanging van objecten als gevolg van vernieling en vandalisme worden nu vanuit het beheerbudget betaald. Dit kan extra druk op het budget geven. - Aandachtspunt: er is geen beleid voor VRI.
Ontwikkelagenda + planning	<ul style="list-style-type: none"> - IV-schap implementeren (installatieverantwoordelijke) inclusief monitoring. - De technische installaties goed beleggen in de organisatie en benodigde budgetten goed instellen in de exploitatie. - Sleutelplan voor elektrakasten (testfase). - Onderzoeken of we marktkasten kunnen verslimmen (bijv: betalen naar verbruik). - Wens vanuit VRI om het totaal aan te sluiten aan de verkeerscentrale van de provincie Utrecht. - Herzien van de contracten van VRI. De huidige contracten lopen bijna af. - Het in beeld brengen van pollers en gladheid, inclusief de kosten. - Veiligheidsinspecties (NEN3140) worden vanaf 2024 geïnitieerd.

Asset Spelen	Beheer Asset 2025 – 2034
<p>Onderdelen Asset</p> <p>Uitgesloten onderdelen</p>	<p>Te behouden speelplekken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Speeltoestellen klein, middel, groot - Speelondergronden zand, halfverhard, hard, kunstgras, snippers - JOP's, skatebanen, zandbakken, pannavelden <p>Gedeeltelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Overgenomen/geadopteerde speelplekken: gemeente voert basisonderhoud en keuringen uit conform de wettelijke taak <p>Uitgesloten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afgestoten speelplekken (worden omgevormd)
<p>Vastgesteld relevant beleid</p> <p>Vastgelegde documenten</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Speelbeleidsplan 2020-2030 - Nota Natuurlijk Spelen
<p>Beheerstrategie en – maatregelen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Forse vermindering van het aantal speelplekken dat door de gemeente in stand wordt gehouden: van circa 93 naar 27 in de komende jaren. De resterende 60 plekken zijn benoemd als 'initiatiefplekken' die door bewoners overgenomen mogen worden. De speelplekken die niet worden overgenomen, worden omgevormd tot groenvoorziening. - In 2014 is door de Raad besloten het aantal speelplekken af te bouwen naar 12, in 2022 is dit bijgesteld naar 27. Deze zijn geselecteerd op basis van onder meer de intensiteit van het gebruik, het aantal kinderen in de omgeving en het benodigde onderhoud. - Als compensatie worden bewoners in de gelegenheid gesteld om de overige speelplekken te adopteren/over te nemen. Deze 66 speelplekken zijn aangewezen als initiatiefplekken. Hiervoor kunnen bewoners met ondersteuning van de gemeente een stichting oprichten, waarbij de grond in bruikleen wordt gegeven, de stichting zorgdraagt voor het onderhoud en de gemeente het basisonderhoud uitvoert en verantwoordelijk blijft voor de keuringen (wettelijke taak). Medio 2024 is er sprake van 1 volledig gerealiseerde overname, en 7 overnames in ontwikkeling. - De speelplekken die niet worden overgenomen verdwijnen in de vorm van een 'uitsterf beleid'. Dit betekent dat zodra speeltoestellen worden afgekeurd ze worden verwijderd. In deze periode blijft de gemeente verantwoordelijk voor deze plekken en zal basisonderhoud uitgevoerd blijven worden om de veiligheid te blijven waarborgen. Vanuit duurzaamheidsoverwegingen kunnen speelattributen verplaatst worden van 'te vervallen' plekken naar 'te behouden' plekken, wanneer deze op de te behouden plekken vervangen moeten worden. - De te behouden speelplekken worden zodra dit mogelijk is omgevormd naar een meer natuurinclusieve inrichting, om zo natuurlijk spelen te bevorderen, een natuurlijkere uitstraling te creëren en de biodiversiteit te vergroten. Dit kan bijvoorbeeld door ontstenen en vergroenen, en toevoegen van natuurlijke speelaanleidingen. Nieuwe speelplekken, zoals de plekken bij nieuwbouwwijken, worden volledig natuurinclusief ingericht. - Ook is de ambitie om de openbare ruimte zelf meer als een speelaanleiding in te richten en schoolpleinen open te stellen. <p>Voor de komende 10 jaar is het nog onzeker hoeveel 'initiatiefplekken' overgenomen zullen worden. Medio 2024 is het beeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 27 formele speelplekken - 6-8 overgenomen speelplekken - Overige speelplekken onzeker: (groter) deel verdwenen, (kleiner) deel overgenomen.

De maatregelen voor de 27 te behouden speelplekken zijn:

- Uitvoeren keuringen en onderhoud conform de WAS.
- Instandhouding toestellen en ondergronden tot reparatie niet meer rendabel is of het budget niet meer toereikend is.
- Waar mogelijk, en op logische momenten vervanging van toestellen en ondergronden.
- Omvorming naar meer natuurlijk spelen en een meer natuurlijke inrichting.
- Wanneer er in een van de te behouden speelplekken een toestel moet worden vervangen, wordt indien mogelijk een toestel overgeplaatst uit een van de speelplekken die wordt afgestoten.

De maatregelen voor de overgenomen/geadopteerde speelplekken zijn:

- De gemeente voert basisonderhoud en keuringen uit.
- De stichting is verantwoordelijk voor het overige onderhoud.

De maatregelen voor de af te stoten speelplekken zijn:

- De initiatiefplekken die niet worden overgenomen verdwijnen in de vorm van een 'uitsterfbeleid'. Afgekeurde toestellen en ondergronden worden verwijderd.

Areaal

Speelvoorzieningen	m2	m1	st
Kwaliteitsniveau	B		B
Speeltoestellen			327
Speelondergronden	8.719		
Overige speelvoorzieningen			59
Totaal	8.719		386

Van de 93 speelplekken is er 1 overgenomen door bewoners, ongeveer 5-6 zijn in het proces van overname (medio 2024)

Kwaliteit

Kwaliteit	Ambitie	Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie			
		Veiligheid	Technisch	Functie	Beeld
Spelen	Basis				

Jaarlijks benodigd onderhoudsbudget op basis van normkosten en Beschikbaar budget in gemeentelijke begroting

Onderhoud	2025	2026	2027	2028	2029	en verder
	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten
Benodigd	€ 98.227	€ 26.306	€ 98.227	€ 23.456	€ 98.227	€ 17.216
Beschikbaar	€ 30.656	€ 26.306	€ 30.656	€ 23.456	€ 30.656	€ 17.216
Vershil	-€ 67.571	€ 0	-€ 67.571	€ 0	-€ 67.571	€ 0

Jaarlijks verwachte investeringen op basis van normkosten en In gemeentelijke begroting opgenomen investeringsbedragen	Investeringen	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Verwacht	€ 295.090	€ 295.090	€ 295.090	€ 295.090	€ 295.090	€ 295.090	€ 295.090	€ 295.090	€ 295.090	€ 295.090	
Bepaald	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Verschil	-€ 295.090	-€ 295.090	-€ 295.090	-€ 295.090	-€ 295.090	-€ 295.090	-€ 295.090	-€ 295.090	-€ 295.090	-€ 295.090	-€ 295.090
Conclusies budgetten	<ul style="list-style-type: none"> - Het budget voor het huidige aantal speelplekken is ruim onvoldoende. Op een benodigd onderhoudsbudget van bijna € 100.000 is er een tekort van circa € 67.000. - Bij het investeringsbudget is dit verschil bijna € 300.000. - Beide tekorten zijn gebaseerd op behoud en instandhouding van het huidige aantal speelplekken en speelvoorzieningen. - Om deze reden is al jaren geleden het beleid van overname en vermindering ingezet. Het tempo van overname en vermindering is onbekend. Daarom zijn de benodigde bedragen over de komende jaren gelijk gehouden. 										
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> - Onzekerheid in het tempo van overname/adoptie en daarmee in het tempo van afstoting. - De ondersteuning van de bewonersinitiatieven/stichtingen vraagt extra ambtelijke capaciteit. - Indien weinig speelplekken worden overgenomen verdwijnen mogelijk meer dan 50 speelplekken, wat tot ontevredenheid bij bewoners kan leiden. - Indien veel speelplekken worden overgenomen blijft het basisonderhoud en de verplichting tot keuringen. - De aansprakelijkheid voor de overgenomen speelplekken is nog niet duidelijk. 										
Ontwikkelagenda + planning	<ul style="list-style-type: none"> - Informeel spelen in de buitenruimte verder uitwerken. - Combineren van spelen met sportvoorzieningen en schoolpleinen. - Areaalgegevens aanpassen aan 'gemeentelijke speelplekken' en 'overgenomen speelplekken'. - 27 te behouden speelplekken: effect op het onderhoud van meer natuurlijke inrichting inschatten. - Overgenomen speelplekken: inschatten wat onderhoud gaat zijn voor de initiatiefplekken: basisonderhoud, keuringen. - Af te stoten speelplekken: inschatten van kosten voor opslag/verplaatsing toestellen, verwijderen inrichting + omvorming tot groenvoorziening. 										

Asset Groen	Beheer Asset 2025 – 2034
<p>Onderdelen Asset</p> <p>Uitgesloten onderdelen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bomen (bomen in verharding, bomen in beplanting, bomen in gras, vormbomen inclusief knotbomen) - Groen (heesters, bosplantsoen, hagen, planten en perken, gras inclusief begrazingsgebieden) - Bomen en groen langs de sportvelden, binnen de grenzen van de sportcomplexen (uitgezonderd het groen met een specifieke sportfunctie) - Bos en bosrand - Sloten en natuurvriendelijke oevers <p>Uitgesloten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Natuurgebieden en overige buitengebieden - Sportvelden (groen met een specifieke sportfunctie) - Formele speelplekken
<p>Vastgesteld relevant beleid</p> <p>Vastgelegde documenten</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeringsprogramma 2023-2026 'Groen en Duurzaam Doen!' - Bomenverordening gemeente Utrechtse Heuvelrug 2022 (in 2025 wordt nieuwe versie verwacht) - Herplantbeleid gemeente Utrechtse Heuvelrug 2010 (in 2025 wordt een nieuw herplantbeleid verwacht) - Groenstructuurplan 2018 (nieuw Groenbeleid, o.a. met een onderdeel bomen, wordt stapsgewijs vastgesteld vanaf 2025) - Richtlijnen VBNE - Bosonderhoudsplan tot 2026 (niet vastgesteld) - Nota Buitens op de Heuvelrug 2012 - Handboek Bomen (Norminstituut bomen) - De Utrechtse Buitenplaatsbiotoop 2014 - Landschapsonwikkelingsplan (LOP) 2009 (wordt geactualiseerd, start in 2024) - Beleid voor watergangen en bermen/oevers, zoals vastgelegd door de waterschappen - Boomvervangingsplan 2020 (niet vastgesteld) - Beleidsplan Herstel Stichtse Lustwarande (2004) Provincie Utrecht
<p>Beheerstrategie en – maatregelen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Voor het groen geldt dat het waar mogelijk zowel kwantitatief als kwalitatief moet worden uitgebreid en verbeterd om de ambities voor vergroening, klimaatadaptatie en biodiversiteit te realiseren. Bij onderhoud, vervanging en nieuwe aanleg moeten zoveel ambities als mogelijk mee worden genomen. - Bij bestaand oppervlaktegroen en bestaande bomen moet worden beoordeeld of dit kwalitatief kan worden verbeterd, of dat het in stand moet worden gehouden. <ul style="list-style-type: none"> o Waar mogelijk actieve verbetering, bijvoorbeeld omvormen naar meer biodivers en/of klimaatadaptief groen; aanplant van bollen en kruiden voortzetten en afronden o Vergroting van het boomkroonvolume van bestaande bomen d.m.v. groeiplaatsverbetering daar waar dit zinvol is i.v.m. huidige conditie en omgevingsfactoren. o Als meekoppeling met regulier geplande (onderhouds-)werkzaamheden, bijvoorbeeld door (ecologisch) maaibeheer bij o.a. bermen en oevers ('1 meter maaien', gefaseerd maaien, sinusmaaien, enzovoorts) o Instandhouding van het bestaande groen als actieve verbetering of meekoppeling niet mogelijk is.

- Voor de uitbreiding van het oppervlaktegroen en de bomen moet worden beoordeeld wat voor typen uitbreidingen gewenst zijn in combinatie met de locaties waar uitbreiding mogelijk is:
 - o Voor oppervlaktegroen bijvoorbeeld: locaties voor ontstenen, groene parkeerplaatsen, omvormen af te stoten speelplekken naar biodiverse en klimaatadaptieve groenvoorzieningen.
 - o Voor bomen: uitbreiding van het aantal bomen op locaties met voldoende onder- en bovengrondse groeiruimte om de boomgrootte en soort tot een duurzame ontwikkeling te laten komen.
- Het boomonderhoud moet gebaseerd zijn op planmatig boombeheer
- De relatief grote vervangingsopgave van het bomenbestand moet planmatig en integraal worden voorbereid in afstemming met de andere vakgroepen; zo veel als mogelijk 'werk met werk' maken
- Er is sprake van een relatief oud en kwetsbaar bomenbestand, in het boombeheer moet hier rekening mee worden gehouden.
 - o De kansen voor een kwalitatieve verbetering moeten worden benut, bijvoorbeeld door vervanging door soorten die een grotere biodiversiteit opleveren, en/of een groter kroonvolume geven en/of kiezen voor een grotere diversiteit aan bomen ipv. monoculturen; hierbij moet ook de groeiplaatsinrichting worden geoptimaliseerd en meer gekozen worden voor kroonbomen en minder vormbomen.
 - o Waar mogelijk en zinvol dode bomen laten staan t.b.v. de ecologische meerwaarde door dood hout.
 - o Bomen zo lang mogelijk behouden op plekken waar geen of moeilijk een bomen terug te plaatsten zijn. Op plekken waar de esthetiek van belang is zoals centra en woonstraten sneller vervangen.
 - o Als het past bij de locatie en het gewenste beeld, en de veiligheid is gewaarborgd, dan de boom zo lang mogelijk laten staan; dood hout is waardevol voor de biodiversiteit; locaties die zich hier voor lenen zijn bosranden en grotere boomgroepen.
 - o Als er sprake is van een laanstructuur of een bomenrij die behouden moet blijven, dan de bomen 1-op-1 vervangen of (afhankelijk van de soort en de situatie) zodanig dat opnieuw een laan of rij wordt gerealiseerd.
 - o Rekening houden met extra inzet van (veiligheids)onderhoud, afhankelijk van de soort.

Areaal

Groen en bomen	m2		m1	st
	A	B		
Kwaliteitsniveau				B
Bomen				37.767
Bos en bosrand		1.279.611		
Bosplantsoen	4.875	113.935		
Hagen en heesters	32.730	200.920		
Gras	54.378	1.329.316		
Planten en perken	5.126	13.792		
Sloten en natuurvriendelijke oevers	1.322	238.900		
Overig	240	5.249		
Totaal	98.671	3.181.723		37.767

Kwaliteit	<table border="1"> <tr> <th>Kwaliteit</th> <th>Ambitie</th> <th colspan="4">Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie</th> </tr> <tr> <th>Asset</th> <th></th> <th>Veiligheid</th> <th>Technisch</th> <th>Functie</th> <th>Beeld</th> </tr> <tr> <td>Groen / bomen</td> <td>Basis</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>						Kwaliteit	Ambitie	Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie				Asset		Veiligheid	Technisch	Functie	Beeld	Groen / bomen	Basis																																																																																																				
	Kwaliteit	Ambitie	Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie																																																																																																																					
	Asset		Veiligheid	Technisch	Functie	Beeld																																																																																																																		
Groen / bomen	Basis																																																																																																																							
Jaarlijks benodigd onderhoudsbudget op basis van normkosten en Beschikbaar budget in gemeentelijke begroting	<p>Groen</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Onderhoud</th> <th colspan="2">2025</th> <th colspan="2">2026</th> <th colspan="2">2027</th> <th colspan="2">2028</th> <th colspan="2">2029</th> <th>en verder</th> </tr> <tr> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Benodigd</td> <td>€ 1.868.489</td> <td>€ 2.143.630</td> <td>€ 1.868.489</td> <td>€ 2.308.661</td> <td>€ 1.868.489</td> <td>€ 2.336.947</td> <td>€ 1.868.489</td> <td>€ 2.361.061</td> <td>€ 1.868.489</td> <td>€ 2.389.711</td> </tr> <tr> <td>Beschikbaar</td> <td>€ 1.443.770</td> <td>€ 2.143.630</td> <td>€ 1.443.771</td> <td>€ 2.308.661</td> <td>€ 1.443.771</td> <td>€ 2.336.947</td> <td>€ 1.443.771</td> <td>€ 2.361.061</td> <td>€ 1.443.772</td> <td>€ 2.389.711</td> </tr> <tr> <td>Verschil</td> <td>-€ 424.719</td> <td>€ 0</td> <td>-€ 424.718</td> <td>€ 0</td> <td>-€ 424.718</td> <td>€ 0</td> <td>-€ 424.718</td> <td>€ 0</td> <td>-€ 424.717</td> <td>€ 0</td> </tr> </tbody> </table> <p>Bomen</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Onderhoud</th> <th colspan="2">2025</th> <th colspan="2">2026</th> <th colspan="2">2027</th> <th colspan="2">2028</th> <th colspan="2">2029</th> <th>en verder</th> </tr> <tr> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Benodigd</td> <td>€ 630.131</td> <td>€ 38.855</td> <td>€ 630.131</td> <td>€ 38.855</td> <td>€ 630.131</td> <td>€ 38.855</td> <td>€ 630.131</td> <td>€ 38.855</td> <td>€ 630.131</td> <td>€ 38.856</td> </tr> <tr> <td>Beschikbaar</td> <td>€ 428.057</td> <td>€ 38.855</td> <td>€ 428.057</td> <td>€ 38.855</td> <td>€ 428.057</td> <td>€ 38.855</td> <td>€ 428.057</td> <td>€ 38.855</td> <td>€ 428.057</td> <td>€ 38.856</td> </tr> <tr> <td>Verschil</td> <td>-€ 202.074</td> <td>€ 0</td> <td>-€ 202.074</td> <td>€ 0</td> <td>-€ 202.074</td> <td>€ 0</td> <td>-€ 202.074</td> <td>€ 0</td> <td>-€ 202.074</td> <td>€ 0</td> </tr> </tbody> </table>										Onderhoud	2025		2026		2027		2028		2029		en verder	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Benodigd	€ 1.868.489	€ 2.143.630	€ 1.868.489	€ 2.308.661	€ 1.868.489	€ 2.336.947	€ 1.868.489	€ 2.361.061	€ 1.868.489	€ 2.389.711	Beschikbaar	€ 1.443.770	€ 2.143.630	€ 1.443.771	€ 2.308.661	€ 1.443.771	€ 2.336.947	€ 1.443.771	€ 2.361.061	€ 1.443.772	€ 2.389.711	Verschil	-€ 424.719	€ 0	-€ 424.718	€ 0	-€ 424.718	€ 0	-€ 424.718	€ 0	-€ 424.717	€ 0	Onderhoud	2025		2026		2027		2028		2029		en verder	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Benodigd	€ 630.131	€ 38.855	€ 630.131	€ 38.855	€ 630.131	€ 38.855	€ 630.131	€ 38.855	€ 630.131	€ 38.856	Beschikbaar	€ 428.057	€ 38.855	€ 428.057	€ 38.855	€ 428.057	€ 38.855	€ 428.057	€ 38.855	€ 428.057	€ 38.856	Verschil	-€ 202.074	€ 0	-€ 202.074	€ 0	-€ 202.074	€ 0	-€ 202.074	€ 0	-€ 202.074	€ 0
Onderhoud	2025		2026		2027		2028		2029			en verder																																																																																																												
	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten																																																																																																														
Benodigd	€ 1.868.489	€ 2.143.630	€ 1.868.489	€ 2.308.661	€ 1.868.489	€ 2.336.947	€ 1.868.489	€ 2.361.061	€ 1.868.489	€ 2.389.711																																																																																																														
Beschikbaar	€ 1.443.770	€ 2.143.630	€ 1.443.771	€ 2.308.661	€ 1.443.771	€ 2.336.947	€ 1.443.771	€ 2.361.061	€ 1.443.772	€ 2.389.711																																																																																																														
Verschil	-€ 424.719	€ 0	-€ 424.718	€ 0	-€ 424.718	€ 0	-€ 424.718	€ 0	-€ 424.717	€ 0																																																																																																														
Onderhoud	2025		2026		2027		2028		2029		en verder																																																																																																													
	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten																																																																																																														
Benodigd	€ 630.131	€ 38.855	€ 630.131	€ 38.855	€ 630.131	€ 38.855	€ 630.131	€ 38.855	€ 630.131	€ 38.856																																																																																																														
Beschikbaar	€ 428.057	€ 38.855	€ 428.057	€ 38.855	€ 428.057	€ 38.855	€ 428.057	€ 38.855	€ 428.057	€ 38.856																																																																																																														
Verschil	-€ 202.074	€ 0	-€ 202.074	€ 0	-€ 202.074	€ 0	-€ 202.074	€ 0	-€ 202.074	€ 0																																																																																																														
Jaarlijks verwachte investeringen op basis van normkosten en In gemeentelijke begroting opgenomen investeringsbedragen	<p>Groen</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Investeringen</th> <th>2025</th> <th>2026</th> <th>2027</th> <th>2028</th> <th>2029</th> <th>2030</th> <th>2031</th> <th>2032</th> <th>2033</th> <th>2034</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Verwacht</td> <td>€ 853.377</td> <td>€ 853.377</td> <td>€ 853.377</td> <td>€ 853.377</td> <td>€ 853.377</td> <td>€ 853.377</td> <td>€ 853.377</td> <td>€ 853.377</td> <td>€ 853.377</td> <td>€ 853.377</td> </tr> <tr> <td>Bepaald</td> <td>€ 629.238</td> <td>€ 634.737</td> <td>€ 619.252</td> <td>€ 630.319</td> <td>€ 631.506</td> <td>€ 621.515</td> <td>€ 669.795</td> <td>€ 634.200</td> <td>€ 676.128</td> <td>€ 631.117</td> </tr> <tr> <td>Verschil</td> <td>-€ 224.139</td> <td>-€ 218.640</td> <td>-€ 234.125</td> <td>-€ 223.058</td> <td>-€ 221.871</td> <td>-€ 231.862</td> <td>-€ 183.582</td> <td>-€ 219.177</td> <td>-€ 177.249</td> <td>-€ 222.260</td> </tr> </tbody> </table> <p>Bomen</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Investeringen</th> <th>2025</th> <th>2026</th> <th>2027</th> <th>2028</th> <th>2029</th> <th>2030</th> <th>2031</th> <th>2032</th> <th>2033</th> <th>2034</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Verwacht</td> <td>€ 498.323</td> <td>€ 498.323</td> <td>€ 498.323</td> <td>€ 498.323</td> <td>€ 498.323</td> <td>€ 498.323</td> <td>€ 498.323</td> <td>€ 498.323</td> <td>€ 498.323</td> <td>€ 498.323</td> </tr> <tr> <td>Bepaald</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> </tr> <tr> <td>Verschil</td> <td>-€ 498.323</td> <td>-€ 498.323</td> <td>-€ 498.323</td> <td>-€ 498.323</td> <td>-€ 498.323</td> <td>-€ 498.323</td> <td>-€ 498.323</td> <td>-€ 498.323</td> <td>-€ 498.323</td> <td>-€ 498.323</td> </tr> </tbody> </table>										Investeringen	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Verwacht	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	Bepaald	€ 629.238	€ 634.737	€ 619.252	€ 630.319	€ 631.506	€ 621.515	€ 669.795	€ 634.200	€ 676.128	€ 631.117	Verschil	-€ 224.139	-€ 218.640	-€ 234.125	-€ 223.058	-€ 221.871	-€ 231.862	-€ 183.582	-€ 219.177	-€ 177.249	-€ 222.260	Investeringen	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Verwacht	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	Bepaald	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Verschil	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323																						
Investeringen	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034																																																																																																														
Verwacht	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377	€ 853.377																																																																																																														
Bepaald	€ 629.238	€ 634.737	€ 619.252	€ 630.319	€ 631.506	€ 621.515	€ 669.795	€ 634.200	€ 676.128	€ 631.117																																																																																																														
Verschil	-€ 224.139	-€ 218.640	-€ 234.125	-€ 223.058	-€ 221.871	-€ 231.862	-€ 183.582	-€ 219.177	-€ 177.249	-€ 222.260																																																																																																														
Investeringen	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034																																																																																																														
Verwacht	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323	€ 498.323																																																																																																														
Bepaald	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0																																																																																																														
Verschil	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323	-€ 498.323																																																																																																														

Conclusies budgetten	<ul style="list-style-type: none"> - Voor zowel groen als bomen zijn de budgetten ontoereikend, zowel voor het onderhoud als voor de vervanging (investeringen) - De bedragen voor onderhoud zijn bepaald op basis van de levenscyclus. Dit is een theoretische voorspelling van de levensloop van een object weergegeven in een eenheidsprijs per m2. - Er is een tekort van circa€ 425.000 per jaar voor het groenonderhoud en circa € 200.000, - per jaar voor het onderhoud aan de bomen. - Dit komt onder andere doordat het groen onderhoud deels door de eigen dienst wordt uitgevoerd, terwijl de berekening uitgaat dat al het onderhoud door een externe partij wordt gedaan. - Bij de investeringen in groen lijkt er de komende jaren ca € 225.000 minder geïnvesteerd te worden dan in theorie verwacht wordt. Voor bomen zijn er tot 2034 geen investeringen opgenomen in de gemeentelijke begroting
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> - Klimaatverandering heeft voor groen en bomen relatief grote gevolgen, door o.a. de grotere kans op wateroverlast, droogte, hitte, stormen, plagen en ziektes. In stand houden van het bomenbestand vraagt daarom extra aandacht. - In de gemeente staan relatief veel hoge en/of oude bomen, waardoor gemiddelde eenheidsprijzen minder passend zijn. - De richtlijnen uit het Handboek Bomen zijn niet in elke situatie passend.
Ontwikkelagenda + planning	<ul style="list-style-type: none"> - Areaalgegevens actueel houden - Sortiment, inrichting en beheer aanpassen aan de te verwachten klimaatveranderingen - Komende jaren: het groen van 'C' naar 'B', kernen, parels, begraafplaatsen op 'A') - Meer werken vanuit het integrale beleid en beheer; processen optimaliseren.

Asset Riolering en Water	Beheer Asset 2025 – 2034
Onderdelen Asset	<ul style="list-style-type: none"> - Mechanische riolering - Infiltratievoorzieningen - Vrijverval riolering - Persleidingen - Duikers - Oppervlaktewater - Kolken en lijngoten - Watertappunten
Uitgesloten onderdelen	Uitgesloten: <ul style="list-style-type: none"> - N.v.t.
Vastgesteld relevant beleid Vastgelegde documenten	<ul style="list-style-type: none"> - Water- en klimaatplan (in 2024 naar Raad voor vaststelling) - Branchestandaard gemeentelijke watertaken (concept 2024) - Baggerplan - Aansluitverordening - Afkoppelconvenant - Hemelwaterverordening 2022 - Verordening rioolheffing Utrechtse Heuvelrug 2022 - Wegenlegger - GVVP - Mileubeleidsplan
Beheerstrategie en – maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> - Vrijverval riolering <ul style="list-style-type: none"> o Aan de hand van deze beoordelingen zijn de benodigde rioolreparaties in beeld en wordt de vervangingsplanning voortdurend bijgesteld. o Er is gestart met verdere optimalisering van het planmatige beheerproces voor de vrijverval riolering, waarbij meer wordt ingezet op data gedreven en risico gestuurd en functioneel beheer en data standaardisatie (GWSW). Ieder rioleringsobject wordt gekwalificeerd in termen van toestand en risico, op basis van o.a. schadebeelden en de onderhoudshistorie in relatie tot de (bovenliggende) functie. o Voor het gehele areaal geldt dat er een systeem stedelijk water wordt opgesteld. Maatregelen uit dit SSW worden belegd in het nieuwe water en klimaatplan. o Er wordt vanuit de zorgplichttaken gekeken naar veiligheid (niet mechanisch) o De technische staat wordt bepaald aan de hand van de rioolinspecties, aanlegjaren en storingen/meldingen - Mechanische riolering <ul style="list-style-type: none"> o Instandhouding op basis van diverse strategieën, zoals periodiek, preventief-correctief, risico gestuurd en correctief onderhoud. o Storingsmeldingen worden zoveel als mogelijk automatisch gegenereerd via de telemetrie. o Het grootste deel van mechanische riolering wordt tweemaal paar jaar gereinigd, een aantal locaties welke aan zwaardere vuilbelasting onderhevig zijn worden frequenter schoongemaakt. o Pompgemalen van de drukriolering worden eenmaal per jaar gereinigd en onderhouden.

- In samenwerking met o.a. ODRU en Waterschappen trachten we grote lozingen op de mechanische riolering terug te brengen.
- Bij structurele problemen worden er hydraulische berekeningen gemaakt
- Er wordt vanuit de zorgplichttaken gekeken naar veiligheid (niet mechanisch)
- Voor de technische staat wordt gekeken naar de installatiejaren, de kwaliteitsinspectie uit het preventief onderhoud conform de BRL-K14020 en storingen/meldingen
- Grondwatermeetnet, drainagevoorzieningen, infiltratievoorzieningen
 - In 55 peilbuizen van het grondwatermeetnet wordt dagelijks de grondwaterstand gemeten. Het volledige beheer en onderhoud van het meetnet, inclusief de uitlezing van meetdata, is uitbesteed aan twee partijen. Zij verzorgen voor de gemeente ook de verdere optimalisatie van de peilbuizen. Per medio 2025 worden alle peilbuizen in de samenwerking met overige gemeenten en HDSR aanbesteed.
 - Grotere drainagestelsels binnen de gemeente welke zijn voorzien van inspectie- en doorspuitmogelijkheden worden planmatig onderhouden.
 - Infiltratievoorzieningen worden op basis van verschillende strategieën onderhouden zoals periodiek/preventief onderhoud en risico gestuurd (op basis van meldingen)
- Duikers
 - Het onderhoud betreft het regulier baggeren en schoonspuiten.
 - Het maaien wordt door riolering gefinancierd, maar wordt door groen uitgevoerd.
- Oppervlakte water
 - Opstellen en vaststellen verbeterplan oppervlaktewater.
 - Het gaat in op structureler beheer, ecologie en waterkwaliteit.
 - De waterschappen worden hierbij betrokken.

Riolering en opp. water	m2	m1	st
Kwaliteitsniveau	B	B	B
Rioolgemalen			45
Randvoorzieningen			7
Bergsloot (DWA)			1
Pompputten			699
Autowasplaatsen			1
Meetinstrumenten			50
Zuiveringsvoorzieningen (Biezenvelden)			200
Zuiveringsvoorzieningen (IBA)			1
IT voorzieningen			354
Fonteinen			2
Watertappunten			10
Lijngoten		1.185	

Kolken			19.145
Constructieonderdelen			137
Vrijval gemengd		184.000	
DWA		60.000	
RWA		63.000	
Drainage		3.500	
Persleiding		179.000	
Water grondwater peilbuizen (logger hoofdpost)			20
Water grondwater peilbuizen (handmatig)			17
Water beschoeiing (rondom vijver)		3.800	
Water Oever (rondom vijver)	31.415		
Water niveauregeling (stuwen)			14
Water duikers			120
Water niveauregeling (pompen)			8
Water Sloot enkel / dubbel / kant	224.778		
Water Sprengen	12.196		
Water Vijver	68.994		
Water Berm (afroven)	211.228		
Water Groene infiltratievoorzieningen (wadi's)	1.498		
Water Poel	9.266		
Wateroppervlak in bebouwd gebied in m2	58.580		
Totaal	617.955	494.485	20.856

Kwaliteit	Kwaliteit	Ambitie	Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie			
	Asset		Veiligheid	Technisch	Functie	Beeld
	Riolering / water	Basis				

Jaarlijks benodigd onderhoudsbudget op basis van normkosten	Riolering										
	Onderhoud	2025		2026		2027		2028		2029	en verder
		Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten
Benodigd	€ 1.228.999	-€ 4.104.515	€ 1.228.999	-€ 3.732.444	€ 1.228.999	-€ 3.832.444	€ 1.228.999	-€ 3.832.444	€ 1.228.999	-€ 3.832.444	

en Beschikbaar budget in gemeentelijke begroting	Beschikbaar	€ 1.510.767	-€ 4.104.515	€ 1.238.612	-€ 3.732.444	€ 1.238.612	-€ 3.832.444	€ 1.238.612	-€ 3.832.444	€ 1.238.610	-€ 3.832.444	
	Verschil	€ 281.768	€ 0	€ 9.613	€ 0	€ 9.613	€ 0	€ 9.613	€ 0	€ 9.612	€ 0	
	Water											
	Onderhoud	2025		2026		2027		2028		2029	en verder	
		Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	
	Benodigd	€ 192.330	€ 3.991	€ 192.330	€ 3.969	€ 192.330	€ 3.946	€ 192.330	€ 3.924	€ 192.330	€ 3.901	
	Beschikbaar	€ 155.113	€ 3.991	€ 155.113	€ 3.969	€ 155.113	€ 3.946	€ 155.113	€ 3.924	€ 155.114	€ 3.901	
	Verschil	-€ 37.217	€ 0	-€ 37.217	€ 0	-€ 37.217	€ 0	-€ 37.217	€ 0	-€ 37.216	€ 0	
	Riolering											
	Investeringen	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
	Verwacht	€ 5.140.282	€ 5.140.282	€ 5.140.282	€ 5.140.282	€ 5.140.282	€ 5.140.282	€ 5.140.282	€ 5.140.282	€ 5.140.282	€ 5.140.282	
Bepaald	€ 1.092.709	€ 2.369.458	€ 2.311.650	€ 2.352.965	€ 2.357.394	€ 2.320.103	€ 2.397.932	€ 2.367.454	€ 3.768.742	€ 2.355.940		
Verschil	-€ 4.047.573	-€ 2.770.824	-€ 2.828.632	-€ 2.787.317	-€ 2.782.888	-€ 2.820.179	-€ 2.742.350	-€ 2.772.828	-€ 1.371.540	-€ 2.784.342		
Water												
Investeringen	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		
Verwacht	€ 150.753	€ 150.753	€ 150.753	€ 150.753	€ 150.753	€ 150.753	€ 150.753	€ 150.753	€ 150.753	€ 150.753		
Bepaald	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
Verschil	-€ 150.753	-€ 150.753	-€ 150.753	-€ 150.753	-€ 150.753	-€ 150.753	-€ 150.753	-€ 150.753	-€ 150.753	-€ 150.753		
Conclusies budgetten	<ul style="list-style-type: none"> - Voor riolering en water is het water en klimaatplan vastgesteld. - Hierin is het benodigde onderhoud aan de riolering en water afgedekt in de basisvariant kostendekkingsplan. Deze gegevens zijn nog niet verwerkt in het IBB - De vervangingen bij water bestaan uit stuwen, trappen en beschoeiingen. 											
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> - Aanbestedingen lopen niet soepel. <ul style="list-style-type: none"> o Aannemers worden onderdeel van grote concerns, zodat er nu nog maar 3 partijen lijken te zijn. De lijst met aannemers zoals voorheen te benutten was, is enorm uitgedund. - Beheerdata op orde blijven houden. <ul style="list-style-type: none"> o Het beheren van huisaansluitingen en revisiegegevens worden niet goed geborgd. Revisiegegevens worden niet goed aangeleverd. Revisie beheer is minimaal aanwezig. - Nog veel enkele leidingen/gemengd stelsel. Om in 2050 alles gescheiden te maken, is 7km/ jaar vervanging nodig. Onbekend of dit (ook financieel) is voorzien in het Water en klimaatplan. 											

	<ul style="list-style-type: none"> - Elektrotechnische staat: bij 95% van de assets is geen NEN3140/1010 keuring - Voor alle elektrotechnische installaties is de installatieverantwoordelijkheid niet belegd binnen de organisatie - Er is nog geen Integraal beheerpakket incl. standaard IMBOR. - Er is nog geen inspectie protocol voor persleidingen. Dit geldt overigens landelijk.
Ontwikkelagenda + planning	<ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek naar implementatie van risico gestuurd beheer. - Verbeterslagen in de telemetrie en automatisering (talking assets). - Standaardiseren van beheerdata naar GWSW. - Vaste gegevens inventariseren mechanische riolering. - Beheerplannen per asset opstellen. - WADI's in organisatie goed beleggen. In financiën is dit onderdeel van Water. - Afstemming onderhoud WADI's en overige type IT-voorzieningen. - Standaardiseren van beheerdata (GWSW) naar IMBOR.

Asset Civiele Kunstwerken	Beheer Asset 2025 – 2034																																			
Onderdelen Asset	<ul style="list-style-type: none"> - Beschoeiingen - Bruggen - Duikers (met/zonder leuning) - (kade)Muren - Onderdoorgangen - Plateaus - Steigers - Stuwten - Trappen - Beeldende kunst *) <p>*) is aan de afdeling Beheer Openbare Ruimte overgedragen en valt nu onder 'Civiele Kunstwerken'.</p>																																			
Uitgesloten onderdelen	<ul style="list-style-type: none"> - N.v.t. 																																			
Vastgesteld relevant beleid Vastgelegde documenten	<ul style="list-style-type: none"> - GVVP - Voetpaden voor iedereen - Wegenlegger - Diverse specifieke normen en richtlijnen zoals CROW, NEN2767-4, CUR 117 en CUR118 																																			
Beheerstrategie en – maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> - Het civiele kunstwerk is veilig, functioneert goed, is heel en voldoende schoon en heeft een voldoende uitstraling. - Onderhoud is gericht op het optimaliseren van de levensduur tegen zo laag mogelijke kosten. De strategie is zoveel mogelijk functionele instandhouding van het areaal. - Het onderhoud is gebaseerd op reguliere inspecties. - Klein onderhoud wordt uitgevoerd door eigen dienst, groot onderhoud vindt plaats door aannemers via het bestek. - Voor 'beeldende kunst' nog onbekend of eigen dienst dit gaat doen of een gespecialiseerde aannemer. 																																			
Areal	<table border="1" data-bbox="398 1038 1171 1299"> <thead> <tr> <th>Kunstwerken</th> <th>m2</th> <th>m1</th> <th>st</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kwaliteitsniveau</td> <td>C</td> <td>C</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>Brug</td> <td></td> <td></td> <td>43</td> </tr> <tr> <td>Tunnel</td> <td></td> <td>30</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Beeldende kunst</td> <td></td> <td></td> <td>88</td> </tr> <tr> <td>(Kade)muren</td> <td></td> <td>720</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Overig</td> <td></td> <td></td> <td>23</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td></td> <td>750</td> <td>154</td> </tr> </tbody> </table>				Kunstwerken	m2	m1	st	Kwaliteitsniveau	C	C	C	Brug			43	Tunnel		30		Beeldende kunst			88	(Kade)muren		720		Overig			23	Totaal		750	154
Kunstwerken	m2	m1	st																																	
Kwaliteitsniveau	C	C	C																																	
Brug			43																																	
Tunnel		30																																		
Beeldende kunst			88																																	
(Kade)muren		720																																		
Overig			23																																	
Totaal		750	154																																	

Kwaliteit	Kwaliteit	Ambitie	Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie																																																				
	Asset		Veiligheid	Technisch	Functie	Beeld																																																	
	Kunstwerken	Minimum																																																					
	Veroudering wordt zichtbaar, maar de technische kwaliteit is nu nog voldoende.																																																						
Jaarlijks benodigd onderhoudsbudget op basis van normkosten en Beschikbaar budget in gemeentelijke begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Onderhoud</th> <th>2025</th> <th></th> <th>2026</th> <th></th> <th>2027</th> <th></th> <th>2028</th> <th></th> <th>2029</th> <th>en verder</th> </tr> <tr> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Benodigd</td> <td>€ 69.075</td> <td>€ 0</td> <td>€ 69.075</td> <td>€ 0</td> <td>€ 69.075</td> <td>€ 0</td> <td>€ 69.075</td> <td>€ 0</td> <td>€ 69.075</td> <td>€ 0</td> </tr> <tr> <td>Beschikbaar</td> <td>€ 84.817</td> <td>€ 0</td> <td>€ 84.817</td> <td>€ 0</td> <td>€ 84.817</td> <td>€ 0</td> <td>€ 84.817</td> <td>€ 0</td> <td>€ 84.817</td> <td>€ 0</td> </tr> <tr> <td>Verschil</td> <td>€ 15.742</td> <td>€ 0</td> <td>€ 15.742</td> <td>€ 0</td> <td>€ 15.742</td> <td>€ 0</td> <td>€ 15.742</td> <td>€ 0</td> <td>€ 15.742</td> <td>€ 0</td> </tr> </tbody> </table>	Onderhoud	2025		2026		2027		2028		2029	en verder	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Benodigd	€ 69.075	€ 0	€ 69.075	€ 0	€ 69.075	€ 0	€ 69.075	€ 0	€ 69.075	€ 0	Beschikbaar	€ 84.817	€ 0	€ 84.817	€ 0	€ 84.817	€ 0	€ 84.817	€ 0	€ 84.817	€ 0	Verschil	€ 15.742	€ 0	€ 15.742	€ 0	€ 15.742	€ 0	€ 15.742	€ 0	€ 15.742	€ 0
Onderhoud	2025			2026		2027		2028		2029	en verder																																												
	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten																																													
Benodigd	€ 69.075	€ 0	€ 69.075	€ 0	€ 69.075	€ 0	€ 69.075	€ 0	€ 69.075	€ 0																																													
Beschikbaar	€ 84.817	€ 0	€ 84.817	€ 0	€ 84.817	€ 0	€ 84.817	€ 0	€ 84.817	€ 0																																													
Verschil	€ 15.742	€ 0	€ 15.742	€ 0	€ 15.742	€ 0	€ 15.742	€ 0	€ 15.742	€ 0																																													
Jaarlijks verwachte investeringen op basis van normkosten en In gemeentelijke begroting opgenomen investeringsbedragen	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Investerings</th> <th>2025</th> <th>2026</th> <th>2027</th> <th>2028</th> <th>2029</th> <th>2030</th> <th>2031</th> <th>2032</th> <th>2033</th> <th>2034</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Verwacht</td> <td>€ 126.890</td> <td>€ 126.890</td> <td>€ 126.890</td> <td>€ 126.890</td> <td>€ 126.890</td> <td>€ 126.890</td> <td>€ 126.890</td> <td>€ 126.890</td> <td>€ 126.890</td> <td>€ 126.890</td> </tr> <tr> <td>Bepaald</td> <td>€ 131.937</td> <td>€ 133.090</td> <td>€ 129.843</td> <td>€ 132.164</td> <td>€ 132.412</td> <td>€ 130.318</td> <td>€ 132.152</td> <td>€ 132.977</td> <td>€ 130.110</td> <td>€ 132.331</td> </tr> <tr> <td>Verschil</td> <td>€ 5.047</td> <td>€ 6.200</td> <td>€ 2.953</td> <td>€ 5.274</td> <td>€ 5.522</td> <td>€ 3.428</td> <td>€ 5.262</td> <td>€ 6.087</td> <td>€ 3.220</td> <td>€ 5.441</td> </tr> </tbody> </table>	Investerings	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Verwacht	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	Bepaald	€ 131.937	€ 133.090	€ 129.843	€ 132.164	€ 132.412	€ 130.318	€ 132.152	€ 132.977	€ 130.110	€ 132.331	Verschil	€ 5.047	€ 6.200	€ 2.953	€ 5.274	€ 5.522	€ 3.428	€ 5.262	€ 6.087	€ 3.220	€ 5.441										
Investerings	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034																																													
Verwacht	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890	€ 126.890																																													
Bepaald	€ 131.937	€ 133.090	€ 129.843	€ 132.164	€ 132.412	€ 130.318	€ 132.152	€ 132.977	€ 130.110	€ 132.331																																													
Verschil	€ 5.047	€ 6.200	€ 2.953	€ 5.274	€ 5.522	€ 3.428	€ 5.262	€ 6.087	€ 3.220	€ 5.441																																													
Conclusies Budgetten	<ul style="list-style-type: none"> - Voor het onderhoud aan de kunstwerken lijkt er genoeg budget te zijn. - Ook zijn er iets meer investeringen opgenomen dan op basis van theorie verwacht mag worden. Dit kan het gevolg zijn van extra vervangingen als gevolg van de huidige veroudering. 																																																						
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> - Kunstwerken kunnen niet traceerbaar of niet bekend zijn, omdat ze niet in de beheerarealen zijn opgenomen. - Groter materieel dat van de kunstwerken gebruikt maakt: bruggen zijn bijvoorbeeld niet berekend op de toename van het steeds zwaarder en breder verkeer. Dit gaat met name over landbouwvoertuigen. Er is steeds meer risico op schade waardoor er meer schadeherstelkosten zijn. - Significante prijsstijgingen grondstoffen. - Gewijzigd bouwbesluit, nieuwe leuninghoogte kan extra kosten geven. 																																																						
Ontwikkelagenda + planning	<ul style="list-style-type: none"> - Areaal compleet en actueel in beeld brengen. - Onderzoek naar de constructieve veiligheid van de bruggen 																																																						

Asset Meubilair	Beheer Asset 2025 – 2034
Onderdelen Asset	<ul style="list-style-type: none"> - Picknickset/ banken - Palen - Draggers (flespaal) - Straatnaamborden - Verkeersborden/wegwijzers - Informatieborden/panelen - Afval/ hondenbakken - Hekwerken - Fietsenrekken - Plattegrondkasten - Abri's
Uitgesloten onderdelen	Uitgesloten: <ul style="list-style-type: none"> - N.v.t.
Vastgesteld relevant beleid Vastgestelde documenten	<ul style="list-style-type: none"> - GVVP - Bordensanering 2023/24 - Parkeerbeleidsnota 2021 - Uitvoeringsprogramma Verkeervisie Amerongen 2016 - Banken- en bakkenplan 2018 - Productenboek Buitenruimte 2014
Beheerstrategie en – maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> - Doel is instandhouding voldoende veiligheid, technische kwaliteit, functievervulling en beeldkwaliteit. - Bij plaatsing van nieuwe borden wordt kritisch gekeken naar de noodzaak, om overbodige bebording te voorkomen. De eigen dienst verzorgt het klein onderhoud, zoals schoonmaak, het saneren en bijvoorbeeld nieuwe folie op de bebording. De vervangingsmaatregelen worden uitgevoerd wanneer de teksten op bebording onleesbaar zijn, of de borden beschadigd zijn. De reinigingsfrequentie is hoog, door met name de te verwijderen groene aanslag. - Beheer en onderhoud van de abri's wordt geregeld via een concessieovereenkomst met een reclamevoerende partij. Voor de vervanging/vernieuwig Het eigendom en de vernieuwing is wel voor de gemeente en daar is nu niets voor geregeld.

<p>Areaal</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Straatmeubilair</th> <th>m2</th> <th>m1</th> <th>st</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kwaliteitsniveau</td> <td>C</td> <td>C</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>Hekwerken</td> <td></td> <td>17.630</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Borden</td> <td></td> <td></td> <td>8.609</td> </tr> <tr> <td>Dragers</td> <td></td> <td></td> <td>3.658</td> </tr> <tr> <td>Afval/hondenbakken</td> <td></td> <td></td> <td>833</td> </tr> <tr> <td>Banken</td> <td></td> <td></td> <td>641</td> </tr> <tr> <td>Brandputten</td> <td></td> <td></td> <td>117</td> </tr> <tr> <td>Overig waaronder palen en ABRI's</td> <td></td> <td></td> <td>978</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td></td> <td>17.630</td> <td>14.836</td> </tr> </tbody> </table>	Straatmeubilair	m2	m1	st	Kwaliteitsniveau	C	C	C	Hekwerken		17.630		Borden			8.609	Dragers			3.658	Afval/hondenbakken			833	Banken			641	Brandputten			117	Overig waaronder palen en ABRI's			978	Totaal		17.630	14.836														
Straatmeubilair	m2	m1	st																																																				
Kwaliteitsniveau	C	C	C																																																				
Hekwerken		17.630																																																					
Borden			8.609																																																				
Dragers			3.658																																																				
Afval/hondenbakken			833																																																				
Banken			641																																																				
Brandputten			117																																																				
Overig waaronder palen en ABRI's			978																																																				
Totaal		17.630	14.836																																																				
<p>Kwaliteit</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kwaliteit</th> <th>Ambitie</th> <th colspan="4">Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie</th> </tr> <tr> <th>Asset</th> <th></th> <th>Veiligheid</th> <th>Technisch</th> <th>Functie</th> <th>Beeld</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Meubilair</td> <td>Minimum</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Beeldkwaliteit: aandachtspunt is dat dit niet onder C niveau komt.</p>	Kwaliteit	Ambitie	Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie				Asset		Veiligheid	Technisch	Functie	Beeld	Meubilair	Minimum																																								
Kwaliteit	Ambitie	Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie																																																					
Asset		Veiligheid	Technisch	Functie	Beeld																																																		
Meubilair	Minimum																																																						
<p>Jaarlijks benodigd onderhoudsbudget op basis van normkosten en Beschikbaar budget in gemeentelijke begroting</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Onderhoud</th> <th>2025</th> <th colspan="2">2026</th> <th colspan="2">2027</th> <th colspan="2">2028</th> <th colspan="2">2029</th> <th>en verder</th> </tr> <tr> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Benodigd</td> <td>€ 121.832</td> <td>€ 761.565</td> <td>€ 121.832</td> <td>€ 848.866</td> <td>€ 121.832</td> <td>€ 862.291</td> <td>€ 121.832</td> <td>€ 955.369</td> <td>€ 121.832</td> <td>€ 951.653</td> </tr> <tr> <td>Beschikbaar</td> <td>€ 98.990</td> <td>€ 761.565</td> <td>€ 98.990</td> <td>€ 848.866</td> <td>€ 98.990</td> <td>€ 862.291</td> <td>€ 98.990</td> <td>€ 955.369</td> <td>€ 98.990</td> <td>€ 951.653</td> </tr> <tr> <td>Verschil</td> <td>-€ 22.842</td> <td>€ 0</td> <td>-€ 22.842</td> <td>€ 0</td> <td>-€ 22.842</td> <td>€ 0</td> <td>-€ 22.842</td> <td>€ 0</td> <td>-€ 22.842</td> <td>€ 0</td> </tr> </tbody> </table>	Onderhoud	2025	2026		2027		2028		2029		en verder	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Benodigd	€ 121.832	€ 761.565	€ 121.832	€ 848.866	€ 121.832	€ 862.291	€ 121.832	€ 955.369	€ 121.832	€ 951.653	Beschikbaar	€ 98.990	€ 761.565	€ 98.990	€ 848.866	€ 98.990	€ 862.291	€ 98.990	€ 955.369	€ 98.990	€ 951.653	Verschil	-€ 22.842	€ 0	-€ 22.842	€ 0	-€ 22.842	€ 0	-€ 22.842	€ 0	-€ 22.842	€ 0
Onderhoud	2025		2026		2027		2028		2029		en verder																																												
	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten																																													
Benodigd	€ 121.832	€ 761.565	€ 121.832	€ 848.866	€ 121.832	€ 862.291	€ 121.832	€ 955.369	€ 121.832	€ 951.653																																													
Beschikbaar	€ 98.990	€ 761.565	€ 98.990	€ 848.866	€ 98.990	€ 862.291	€ 98.990	€ 955.369	€ 98.990	€ 951.653																																													
Verschil	-€ 22.842	€ 0	-€ 22.842	€ 0	-€ 22.842	€ 0	-€ 22.842	€ 0	-€ 22.842	€ 0																																													
<p>Jaarlijks verwachte investeringen op basis van normkosten en In gemeentelijke begroting opgenomen investeringsbedragen</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Investeringen</th> <th>2025</th> <th>2026</th> <th>2027</th> <th>2028</th> <th>2029</th> <th>2030</th> <th>2031</th> <th>2032</th> <th>2033</th> <th>2034</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Verwacht</td> <td>€ 268.899</td> <td>€ 268.899</td> <td>€ 268.899</td> <td>€ 268.899</td> <td>€ 268.899</td> <td>€ 268.899</td> <td>€ 268.899</td> <td>€ 268.899</td> <td>€ 268.899</td> <td>€ 268.899</td> </tr> <tr> <td>Bepaald</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> </tr> <tr> <td>Verschil</td> <td>-€ 268.899</td> <td>-€ 268.899</td> <td>-€ 268.899</td> <td>-€ 268.899</td> <td>-€ 268.899</td> <td>-€ 268.899</td> <td>-€ 268.899</td> <td>-€ 268.899</td> <td>-€ 268.899</td> <td>-€ 268.899</td> </tr> </tbody> </table>	Investeringen	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Verwacht	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	Bepaald	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Verschil	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899										
Investeringen	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034																																													
Verwacht	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899	€ 268.899																																													
Bepaald	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0																																													
Verschil	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899	-€ 268.899																																													
<p>Conclusies budgetten</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Er is een tekort van circa € 23.000 per jaar voor het uitvoeren van het dagelijks- en groot onderhoud. - Er zijn geen investeringen voorzien in de gemeentelijke begroting. In theorie wordt een jaarlijkse investering van circa € 270.000 verwacht. - Doordat het areaal nog niet goed bekend is, zijn de berekende budgetten niet definitief. 																																																						

Risico's	<ul style="list-style-type: none">- Er is steeds meer sprake van vandalismegevoeligheid. Er zijn beveiligingscamera's opgehangen, maar dit heeft niet voor minder vandalisme gezorgd. Het budget dient hierop aangepast te worden, wanneer vandalisme enkele jaren achter elkaar voorkomt.
Ontwikkelagenda + planning	<ul style="list-style-type: none">- Er is op dit moment sprake van een incompleet beeld van de asset straatmeubilair. Het gehele areaal dient opnieuw inzichtelijk gemaakt te worden alvorens een deel van de objecten geïnspecteerd gaat worden.- De technische kwaliteit en beeldkwaliteit zijn niet volledig in beeld, er wordt niet op gemeten.

Asset Afvalcontainers		Beheer Asset 2025 – 2034																												
Onderdelen Asset	<ul style="list-style-type: none"> - Ondergrondse en bovengrondse verzamelcontainers huishoudelijk afval - Afvalinzamelpunten bij hoogbouw 																													
Uitgesloten onderdelen	Uitgesloten: <ul style="list-style-type: none"> - Vegen zwerfafval (opgenomen bij groen en wegen) - Milieustraat - Inzameling huisafval - Inzameling afval bij supermarkt - Klike's en los opgestelde 4-wielcontainers 																													
Vastgesteld relevant beleid Vastgelegde documenten	<ul style="list-style-type: none"> - Kadernota Afval 2014 - Afvalstoffenverordening - Afvalstoffen besluiten 																													
Beheerstrategie en – maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> - Afronden van de actiepunten uit de Kadernota Afval. Eind 2024 zijn de laatste containers geplaatst. - In 2024-2025 plaatsen van inzamelmiddelen voor GFE (groente, fruit en etensresten) bij hoogbouw. - De invoering van DIFTAR per 1-1-2025 kan aanleiding zijn voor areaalwijzigingen m.b.t. de inzamelmiddelen en de structuur van de vakgroep afval. - Er komt een beleidsluwe periode aan, alle acties die nodig waren voor het voldoen aan de landelijke normen en aan het Raadsprogramma zijn uitgevoerd. - Instandhouding en periodieke vervanging 1x per 12 jaar; als de container is afgeschreven wordt deze vervangen. - Beeldkwaliteit en functie vervulling van de container: 3x per jaar inwendig en uitwendig reinigen. - Beeldkwaliteit van de locatie: op basis van meldingen (van BOA's) en eigen beeldcriteria worden bijplaatsingen binnen 24 uur verwijderd. - Technische kwaliteit en functioneren: het onderhoud valt onder de contracten; er is online zicht op mankementen, deze zijn binnen 24 uur gerepareerd door leverancier. 																													
Areaal	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Containers</th> <th>m2</th> <th>m1</th> <th colspan="2">st</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kwaliteitsniveau</td> <td></td> <td></td> <td colspan="2">B</td> </tr> <tr> <td>Bovengronds</td> <td></td> <td></td> <td colspan="2">49</td> </tr> <tr> <td>Ondergronds</td> <td></td> <td></td> <td colspan="2">311</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td></td> <td></td> <td colspan="2">360</td> </tr> </tbody> </table> <p>In 2025 worden n.a.v. de kadernota en de uitvoering van het afvalscheiden de aanbiedplaatsen bij o.a. supermarkten geoptimaliseerd qua beeld en functionaliteit.</p>					Containers	m2	m1	st		Kwaliteitsniveau			B		Bovengronds			49		Ondergronds			311		Totaal			360	
Containers	m2	m1	st																											
Kwaliteitsniveau			B																											
Bovengronds			49																											
Ondergronds			311																											
Totaal			360																											
Kwaliteit	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Kwaliteit</th> <th rowspan="2">Ambitie</th> <th colspan="4">Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie</th> </tr> <tr> <th>Veiligheid</th> <th>Technisch</th> <th>Funcctie</th> <th>Beeld</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Asset</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Containers</td> <td>Basis</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>					Kwaliteit	Ambitie	Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie				Veiligheid	Technisch	Funcctie	Beeld	Asset						Containers	Basis							
Kwaliteit	Ambitie	Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie																												
		Veiligheid	Technisch	Funcctie	Beeld																									
Asset																														
Containers	Basis																													

Jaarlijks benodigd onderhoudsbudget op basis van normkosten en Beschikbaar budget in gemeentelijke begroting	Onderhoud	2025		2026		2027		2028		2029	en verder
		Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten
	Benodigd	€ 121.832	-€ 2.133.344	€ 121.832	-€ 2.035.779	€ 121.832	-€ 2.035.779	€ 121.832	-€ 2.035.779	€ 121.832	-€ 2.041.237
	Beschikbaar	€ 98.990	-€ 2.133.344	€ 98.990	-€ 2.035.779	€ 98.990	-€ 2.035.779	€ 98.990	-€ 2.035.779	€ 98.990	-€ 2.041.237
	Verschil	-€ 22.842	€ 0	-€ 22.842	€ 0	-€ 22.842	€ 0	-€ 22.842	€ 0	-€ 22.842	€ 0
Jaarlijks verwachte investeringen op basis van normkosten en In gemeentelijke begroting opgenomen investeringsbedragen	Investeringen	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
	Verwacht	€ 196.400	€ 196.400	€ 196.400	€ 196.400	€ 196.400	€ 196.400	€ 196.400	€ 196.400	€ 196.400	€ 196.400
	Bepaald	€ 0	€ 29.090	€ 598.638	€ 0	€ 0	€ 66.755	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Verschil	-€ 196.400	-€ 167.310	€ 402.238	-€ 196.400	-€ 196.400	-€ 129.645	-€ 196.400	-€ 196.400	-€ 196.400	-€ 196.400
Conclusies budgetten	<ul style="list-style-type: none"> - Het beschikbaar budget betreft het geormerkte geld uit de afvalstoffenheffing; wat er nodig is en wat er is. Dit zou overeen moeten komen met het benodigd budget. Voor onderhoud staat er echter alleen in 2026 een beschikbaar budget voor onderzoek en advies. Vanaf 2027 is er geen geld beschikbaar voor onderhoud, waardoor een tekort van jaarlijks circa € 126.000 wordt berekend. - Op basis van werkelijke toestand van de afvalcontainers zijn de vervangingen bepaald. Door de goede staat van het areaal zijn er minder vervangingen nodig dan in theorie wordt voorzien ('verwacht'). 										
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> - Incidenteel vollopen van containers door wateroverlast, veroorzaakt door riolering die de afvoer niet aankan. Hiervoor zijn maatregelen voor risicobeheersing beschikbaar. 										
Ontwikkelagenda + planning	<ul style="list-style-type: none"> - Vastleggen beleid voor de beeldkwaliteit van en rondom de containers, er is geen beeldmeetlat voor rommel/bijplaatsingen rond containers. - Voor het vergroten van de circulariteit en duurzaamheid wordt aangesloten bij het algemene inkoopbeleid en de algemene communicatie met inwoners over het terugdringen van afval. 										

Asset Begraafplaats	Beheer Asset 2025 – 2034																												
Onderdelen Asset	Alle assets binnen de begrenzing van de begraafplaatsen: <ul style="list-style-type: none"> - Grafveld, buitenaula - Gedenkmuur en urnenmuren (locaties: Maarn, Doorn, Leersum, Amerongen) - Strooivelden - Gazons (bij grafmonumenten/stenen) - Overig groen, verharding, meubilair enzovoorts. De arealen hiervan zijn opgenomen op de betreffende factsheets. 																												
Uitgesloten onderdelen	Uitgesloten: <ul style="list-style-type: none"> - Vastgoed op begraafplaatsen (aula, baarhuisje) 																												
Vastgesteld relevant beleid Vastgelegde documenten	<ul style="list-style-type: none"> - Beheerverordening Gemeentelijke Begraafplaatsen 2023 - Toekomstvisie gemeentelijke begraafplaatsen 2017 - Verordening van lijkbezorgingsrechten 2019 - Nadere regels begraafplaatsen 2019 																												
Beheerstrategie en – maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> - Het onderhoud van de graven wordt afgebouwd waar mogelijk, bij nieuwe graven of verlopende contracten gaat het onderhoud naar de nabestaanden. - De beeldkwaliteit blijft A. - Onkruidbestrijding gebeurt sinds 2008 met heet water. - Overhangende oude coniferen langs de paden worden binnen budget vervangen. - Vervangingen worden incidenteel en kleinschalig uitgevoerd. 																												
Areal	<ul style="list-style-type: none"> - De arealen groenvoorzieningen, bomen en verharding op de begraafplaats zijn opgenomen in de totale hoeveelheden op de factsheets ‘Groen’ en ‘Wegen’. <table border="1" data-bbox="389 951 1173 1134" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #4F81BD; color: white;">Begraafplaatsen</th> <th style="background-color: #4F81BD; color: white;">m2</th> <th colspan="2" style="background-color: #4F81BD; color: white;">m1</th> <th style="background-color: #4F81BD; color: white;">st</th> </tr> <tr> <th style="background-color: #D9E1F2;">Kwaliteitsniveau</th> <th style="background-color: #D9E1F2;">A</th> <th style="background-color: #D9E1F2;">A</th> <th style="background-color: #D9E1F2;">B</th> <th style="background-color: #D9E1F2;"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="background-color: #D9E1F2;">Urnen en gedenkmuur</td> <td></td> <td>163</td> <td>22</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="background-color: #D9E1F2;">Grafveld en buitenaula</td> <td>70.409</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="background-color: #D9E1F2;">Totaal</td> <td>70.409</td> <td>163</td> <td>22</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>				Begraafplaatsen	m2	m1		st	Kwaliteitsniveau	A	A	B		Urnen en gedenkmuur		163	22		Grafveld en buitenaula	70.409				Totaal	70.409	163	22	
Begraafplaatsen	m2	m1		st																									
Kwaliteitsniveau	A	A	B																										
Urnen en gedenkmuur		163	22																										
Grafveld en buitenaula	70.409																												
Totaal	70.409	163	22																										

Kwaliteit	<table border="1"> <tr> <th>Kwaliteit</th> <th>Ambitie</th> <th colspan="4">Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie</th> </tr> <tr> <th>Asset</th> <th></th> <th>Veiligheid</th> <th>Technisch</th> <th>Functie</th> <th>Beeld</th> </tr> <tr> <td>Begraafplaats</td> <td>Hoog</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>										Kwaliteit	Ambitie	Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie				Asset		Veiligheid	Technisch	Functie	Beeld	Begraafplaats	Hoog																																												
Kwaliteit	Ambitie	Huidige kwaliteit t.o.v. ambitie																																																																		
Asset		Veiligheid	Technisch	Functie	Beeld																																																															
Begraafplaats	Hoog																																																																			
Jaarlijks benodigd onderhoudsbudget op basis van normkosten en Beschikbaar budget in gemeentelijke begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Onderhoud</th> <th colspan="2">2025</th> <th colspan="2">2026</th> <th colspan="2">2027</th> <th colspan="2">2028</th> <th colspan="2">2029</th> <th>en verder</th> </tr> <tr> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> <th>Onderhoud</th> <th>Overige kosten</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Benodigd</td> <td>€ 364.146</td> <td>-€ 785.441</td> <td>€ 364.146</td> <td>-€ 786.388</td> <td>€ 364.146</td> <td>-€ 786.802</td> <td>€ 364.146</td> <td>-€ 788.449</td> <td>€ 364.146</td> <td>-€ 789.403</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Beschikbaar</td> <td>€ 451.381</td> <td>-€ 785.441</td> <td>€ 451.381</td> <td>-€ 786.388</td> <td>€ 451.381</td> <td>-€ 786.802</td> <td>€ 451.381</td> <td>-€ 788.449</td> <td>€ 451.380</td> <td>-€ 789.403</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Verschil</td> <td>€ 87.235</td> <td>€ 0</td> <td>€ 87.235</td> <td>€ 0</td> <td>€ 87.235</td> <td>€ 0</td> <td>€ 87.235</td> <td>€ 0</td> <td>€ 87.234</td> <td>€ 0</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>										Onderhoud	2025		2026		2027		2028		2029		en verder	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Benodigd	€ 364.146	-€ 785.441	€ 364.146	-€ 786.388	€ 364.146	-€ 786.802	€ 364.146	-€ 788.449	€ 364.146	-€ 789.403		Beschikbaar	€ 451.381	-€ 785.441	€ 451.381	-€ 786.388	€ 451.381	-€ 786.802	€ 451.381	-€ 788.449	€ 451.380	-€ 789.403		Verschil	€ 87.235	€ 0	€ 87.235	€ 0	€ 87.235	€ 0	€ 87.235	€ 0	€ 87.234	€ 0	
Onderhoud	2025		2026		2027		2028		2029			en verder																																																								
	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten	Onderhoud	Overige kosten																																																										
Benodigd	€ 364.146	-€ 785.441	€ 364.146	-€ 786.388	€ 364.146	-€ 786.802	€ 364.146	-€ 788.449	€ 364.146	-€ 789.403																																																										
Beschikbaar	€ 451.381	-€ 785.441	€ 451.381	-€ 786.388	€ 451.381	-€ 786.802	€ 451.381	-€ 788.449	€ 451.380	-€ 789.403																																																										
Verschil	€ 87.235	€ 0	€ 87.235	€ 0	€ 87.235	€ 0	€ 87.235	€ 0	€ 87.234	€ 0																																																										
Jaarlijks verwachte investeringen op basis van normkosten en In gemeentelijke begroting opgenomen investeringsbedragen	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Investeringen</th> <th>2025</th> <th>2026</th> <th>2027</th> <th>2028</th> <th>2029</th> <th>2030</th> <th>2031</th> <th>2032</th> <th>2033</th> <th>2034</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Verwacht</td> <td>€ 124.846</td> <td>€ 124.846</td> <td>€ 124.846</td> <td>€ 124.846</td> <td>€ 124.846</td> <td>€ 124.846</td> <td>€ 124.846</td> <td>€ 124.846</td> <td>€ 124.846</td> <td>€ 124.846</td> </tr> <tr> <td>Bepaald</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> </tr> <tr> <td>Verschil</td> <td>-€ 124.846</td> <td>-€ 124.846</td> <td>-€ 124.846</td> <td>-€ 124.846</td> <td>-€ 124.846</td> <td>-€ 124.846</td> <td>-€ 124.846</td> <td>-€ 124.846</td> <td>-€ 124.846</td> <td>-€ 124.846</td> </tr> </tbody> </table>										Investeringen	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Verwacht	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	Bepaald	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Verschil	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846														
Investeringen	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034																																																										
Verwacht	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846	€ 124.846																																																										
Bepaald	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0																																																										
Verschil	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846	-€ 124.846																																																										
Conclusies budgetten	<ul style="list-style-type: none"> - Er is voldoende budget voor onderhoud. - Op basis van werkelijke toestand van de objecten zijn de vervangingen bepaald. Door de goede staat van het areaal zijn er de aankomende jaren geen vervangingen voorzien ('verwacht'). 																																																																			
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> - Onkruidbestrijding op verhardingen gebeurt sinds 2008 met heet water, de effecten hiervan en de gevolgen voor de beheerkosten zijn nog niet duidelijk. De kosten voor machinale onkruidbeheersing laten sinds die tijd een stijgende lijn zien, maar vallen nog binnen de onderhoudsbegroting. - Het onderhoud kan niet ten tijde van uitvaardiensten plaatsvinden, dit vormt een plantechische belemmering. 																																																																			
Ontwikkelagenda + planning																																																																				

Asset Kabels & Leidingen	Beheer Asset 2025 – 2034
Onderdelen Asset Uitgesloten onderdelen	<ul style="list-style-type: none"> - De kabels en leidingen in beheer van de gemeente zijn ondergebracht bij de betreffende disciplines Riolering, OV en VRI.
Vastgesteld relevant beleid Vastgelegde documenten	<ul style="list-style-type: none"> - Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren (in 2024/2025 wordt deze opnieuw opgesteld) - Nadere regels herstraten - Verlegregeling - Handboek K&L gebaseerd op Algemene Verordening Ondergrondse Infra (in 2024/2025 wordt deze opnieuw opgesteld). - Oppervlak herstraten voor degeneratievergoeding - Handreiking vergunningverlening sleuf loze technieken K&L - Richtlijn tarieven degeneratievergoeding 2024
Beheerstrategie en – maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> - Bij gemeentelijke planvorming wordt een kernteam samengesteld, nutsbedrijven sluiten hierbij aan. - Een professionalisering van de programmering van gebiedsontwikkeling. Hierbij is de insteek om zoveel mogelijk de planning van gemeente en nutsbedrijven op elkaar af te stemmen. - Gemeente kan enigszins invloed op de planning van de nutsbedrijven uitoefenen, voorwaarde is dat de beheerders op tijd zijn geïnformeerd over de werkzaamheden
Areaal	Eigen areaal opgenomen bij de desbetreffende factsheets.
Kwaliteit	Niet van toepassing
Jaarlijks benodigd onderhoudsbudget op basis van normkosten en Beschikbaar budget in gemeentelijke begroting	Niet van toepassing
Jaarlijks verwachte investeringen op basis van normkosten en In gemeentelijke begroting opgenomen investeringsbedragen	Niet van toepassing

Conclusies budgetten	<ul style="list-style-type: none"> - Leges inkomsten en degeneratievergoeding komen in het spaarpotje van kabels en leidingen. Aannemers die herstelwerk uitvoeren worden uit dat potje betaald. - Utrechtse Heuvelrug heeft zelf een contract met een stratenmakers bedrijf. Dit bedrijf stuurt de rekening, waarna de Utrechtse Heuvelrug de herstelkosten (rekening) verstuurd naar de nutsbedrijven.
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> - Er is momenteel geen coördinator. Een structurele invulling hiervan kan lastig worden, gezien de arbeidskrapte op de markt. De invulling van de taak wordt nu interim ingevuld met als risico dat er onvoldoende aandacht aan de K&L besteed kan worden.
Ontwikkelagenda + planning	<ul style="list-style-type: none"> - Diverse regelingen en handboeken moeten geactualiseerd te worden. - Onderzoek of kosten voor nazorg bij de vakgroep wegen ondergebracht kan worden. De opbrengsten komen nu aan de algemene middelen te vervallen en zouden dan ook naar wegen moeten. - Onderzoek naar de mogelijkheden voor aanschaf van een extra MOOR-module. Met deze module binnen MOOR kunnen enkele zaken geautomatiseerd worden. De facturering van de vergoeding vergt op dit moment nog veel handwerk en tijd. Evenals de planningsmodule voor de koppeling met de kaartviewer veel handwerk en tijd vergt. - Diverse processen worden opgesteld, voor onder andere: toezicht, financiën en vergunningen.